

Jaarverslag 2020

Nationale Vereniging De Zonnebloem

Bijzondere momenten mogelijk maken voor mensen met een lichamelijke beperking. In een jaar waarin zoveel onmogelijk leek. Wij laten ze niet zitten! Er kan zoveel meer dan je denkt.

Inhoud

2020 in vogelvlucht	4
Voorwoord	7
1. Wij laten ze niet zitten	8
1.1 Bezoekwerk, activiteiten, uitjes	11
1.2 Vakanties	14
1.3 Toegankelijkheid	18
1.4 Mobiliteit	20
1.5 Het Andere Bedrijfsuitje	22
2. Communicatie	24
2.1 Communicatie met vrijwilligers	26
2.2 Communicatie met belanghebbenden	28
2.3 Zichtbaarheid	30
3. Organisatie	34
3.1 De vereniging	36
3.2 De vrijwilligersorganisatie	40
3.3 Bestuur en toezicht	42
3.4 Het nationaal bureau	45
4. Financieel beheer en interne beheersing	48
4.1 Financiering van de activiteiten	50
4.2. Financieel beleid	53
4.3. Financiële positie	55
4.4. Interne beheersing	60
5. Jaarrekening	64
5.1 Balans	66
5.2 Staat van baten en lasten	67
5.3 Kasstroomoverzicht	68
5.4 Algemene toelichting	69
5.5 Algemene grondslagen voor de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening	70
5.6 Grondslagen voor waardering van activa en passiva	71
5.7 Grondslagen voor bepaling van het saldo van baten en lasten	73
5.8 Toelichting op de balans	76
5.9 Toelichting op de staat van baten en lasten	74
5.10 Overzicht directiesalaris	91
5.11 Toelichting op de kostenverdeling (Model C)	92
5.12 Overige toelichtingen	93
6. Overige gegevens	95

2020 in vogelvlucht

"We blijven op afstand,
maar zijn toch heel dichtbij"

Gezellig samen koffiedrinken, lekker een stukje wandelen of een dagje uit. Voor 1,3 miljoen Nederlanders met een matige of ernstige lichamelijke beperking is dat niet altijd vanzelfsprekend. Zij zijn vaak afhankelijk van hulp en kunnen er daardoor minder makkelijk op uit. Sociaal isolement ligt altijd op de loer. In 2020 dat voor iedereen heel anders werd dan gepland, is deze groep mensen door het coronavirus extra hard geraakt.

Dankzij de betrokkenheid, inventiviteit en creativiteit van onze vrijwilligers heeft de Zonnebloem toch heel veel lichtpuntjes kunnen brengen en deze kwetsbare groep aangesloten gehouden bij de samenleving. Hieronder een aantal voorbeelden van mooie initiatieven.

Vrijwilligers en de bestuursleden van de afdeling Schagerbrug maken 'raampraatjes' en 'hegpraatjes' met deelnemers; een praatje voor het raam en over de heg met voldoende afstand. Na een hegpraatje laten ze een mandje met narcissen achter.

Afdeling Haulerwijk vraagt deelnemers om een kaart zichtbaar achter het raam te plaatsen als ze contact of hulp willen. Vrijwilligers lopen regelmatig langs om te kijken of deelnemers hulp nodig hebben.

Door corona kan het project Ontmoeting in het Rijksmuseum niet doorgaan. Omdat ook het personeel van het museum dat erg jammer vindt, sturen medewerkers elke week een brief naar Zonnebloemdeelnemers van regio Amsterdam. In die brief staat een persoonlijk verhaal van één van de medewerker over zijn of haar lievelingskunstwerk uit het museum.

Toen op 1 juli de coronamaatregelen werden versoepeld, 'vierde' de afdeling Amersfoort-Vathorst dat door deelnemers een prachtige bos bouvardia's te geven. De bloemen zijn ter beschikking gesteld door boer Jaap die bekend is van het televisieprogramma 'Boer zoekt Vrouw 2018'.

Afdeling Heusden zette samen met zes andere lokale organisaties de actie 'Heusden helpt' op. Voor deze actie is een speciaal telefoonnummer in het leven geroepen, waar mensen die hulp nodig hebben zich kunnen melden. Die hulp kan van alles zijn: een boodschap doen, de hond uitlaten of gewoon een praatje maken.

De afdeling Zeist organiseerde een buitenoptreden voor deelnemers. Het damesduo Marsemijn & Friends, speelde bekende liedjes waaronder enkele meezingers. De optredens vonden 3 keer plaats, zodat er niet teveel mensen tegelijk samen waren en de afstand van 1,5 meter kon worden aangehouden. Bij binnenkomst werd aan de gasten en vrijwilligers gevraagd de handen te ontsmetten.

Naar aanleiding van hun 25-jarig jubileum liet de afdeling Hardinxveld Giessendam 80 legpuzzels maken voor deelnemers en vrijwilligers. De legpuzzel bestaat uit allerlei foto's van Zonnebloemactiviteiten uit die 25 jaar.

Als variant op het 'zomertientje' - een activiteit waarbij een vrijwilliger zijn of haar deelnemer meeneemt voor een gezellig, kleinschalig uitje - bedacht de afdeling Nieuwveen het 'herfsttientje' voor de maand oktober.

**In dit jaarverslag
kijken we niet alleen terug op
2020, maar geven we ook een vooruitblik naar de
toekomst. Toen we het jaarplan 2020 opstelden konden
we niet voorzien hoe groot de impact van het coronavirus
zou zijn. Het afgelopen jaar heeft het onze vrijwilligers,
deelnemers, donateurs en afdelingen hard geraakt. Voor
2021 zit de onzekerheid in wanneer de maatregelen dusdanig
versoepeld worden dat we de activiteiten voor onze
deelnemers weer op kunnen pakken.**

**Begin 2021 heeft een herinrichting van het nationaal bureau
plaatsgevonden. Dit heeft geresulteerd in nieuwe teams en
in nieuwe functies en functiebenamingen. Zo spreken we per
2021 bijvoorbeeld over verenigingsconsulenten in plaats van
districtshoofden. Daar dit jaarverslag gaat over 2020 en dus
de situatie van vóór de herinrichting, gebruiken we de oude
terminologie voor afdelingen en functies.**

In de Achterhoek werd met een aantal lokale afdelingen en studenten van de Christelijke Hogeschool Ede het project Beeldbellen opgestart met gebruiksvriendelijke tablets voor deelnemers.

De afdeling Zeeland (Noord-Brabant) organiseerde een fotozoek wandeltocht. Deelnemers en vrijwilligers kunnen dan in duo's een route lopen aan de hand van foto's van bekende plekken in het dorp.

| Voorwoord

Het voelt vreemd om een voorwoord te schrijven bij het verslag over een jaar waarin zoveel activiteiten die waren gepland niet konden doorgaan. Een jaar dat de meeste Nederlanders thuis zaten om maar niet besmet te raken met een virus dat de hele wereld in zijn greep hield. Het jaar dat ruim 800.000 mensen in Nederland toch besmet zijn geraakt en soms ernstig ziek zijn geworden of zelfs gestorven. De Zonnebloem is ook hard geraakt, zowel onder onze deelnemers als onze vrijwilligers. Ieder van ons heeft wel van een geliefde of bekende afscheid moeten nemen en ik condoleer u allen van harte met dit verlies of deze verliezen.

Des te bijzonder is de veerkracht die de vereniging óók liet zien; alle hartverwarmende manieren van vrijwilligers om contact te blijven houden met hun deelnemers door middel van kaartjes, attenties, bloemen, beeldbellen of persoonlijk contact op veilige afstand of aan weerskanten van het raam. De donateurs die ons bleven steunen om dit alles mogelijk te blijven maken. Ook de overheid die aanvoelde dat je met #eenkleingebaar een verschil kan maken.

Op het moment van schrijven waart het virus nog rond, zijn de eerste mensen gevaccineerd en is nog onduidelijk wat wanneer weer mogelijk is. We hebben ons zo goed en zo kwaad als het kan aan de situatie aangepast. De vrijwilligers blijven hun best doen om de deelnemers – maar ook elkaar – aangesloten te houden en de medewerkers van het nationaal bureau werken vanaf huis. Maar het zal nog wel even duren voordat we weer groepsgewijs kunnen koffiedrinken, bingo spelen, zingen, vergaderen of eropuit gaan. Het is niet anders.

Mede namens de Nationale Vergadering en het Nationaal Bestuur wens ik u een goede gezondheid en veel sterkte!

Godfried Barnasconi
voorzitter Nationaal Bestuur

Wij laten ze niet zitten

Het coronavirus en de beperkende maatregelen hebben een onvoorstelbaar grote invloed gehad op door de Zonnebloem georganiseerde activiteiten. Met ons vakantieschip MPS de Zonnebloem hebben we slechts twee vakantie-reizen kunnen organiseren voordat het voor de rest van 2020 uit de vaart moest worden genomen. Vrijwel alle evenementen, vakanties en excursies voor deelnemers moesten geannuleerd worden. Veel van onze deelnemers en vrijwilligers bevinden zich in de kwetsbare leeftijdsgroep en zelfs persoonlijk contact was opeens geen vanzelfsprekendheid meer.

Het is hartverwarmend om te zien dat onze organisatie voldoende veerkracht kent om, rekening houdend met de omstandigheden en binnen de mogelijkheden, toch allerlei bijzondere acties te organiseren om het dreigende sociaal isolement bij mensen met een lichamelijke beperking tegen te gaan. Daarbij volgt de Zonnebloem voortdurend de richtlijnen van het RIVM en zorgt het ondersteunende nationaal bureau dat onze deelnemers, vrijwilligers en medewerkers goed op de hoogte zijn van de ontwikkelingen.

Veel mensen met een lichamelijke beperking kunnen niet op een volwaardige manier meedoen in de samenleving. Door hun beperkte mobiliteit en vooral de beperkte toegankelijkheid van hun omgeving wordt winkelen, sporten en uitgaan vaak ernstig belemmerd. In 2020 werd het risico om contact met de buitenwereld te verliezen door het coronavirus en de beperkende maatregelen alleen maar groter. Persoonlijke aandacht werd belangrijker dan ooit.

Onze visie

Nationale Vereniging de Zonnebloem (verder: de Zonnebloem) streeft naar een samenleving waar mensen met een lichamelijke beperking vanzelfsprekend en zonder meer praktische zorgen dan ieder ander aan kunnen deelnemen.

Onze missie

De Zonnebloem verrijkt het leven van mensen met een lichamelijke beperking, en dat van haar vrijwilligers, door sociale en recreatieve activiteiten mogelijk te maken.

Meerjarenplan 2019-2023

Voor de periode 2019-2023 is een meerjarenplan opgesteld, dat erop gericht is de Zonnebloem toekomstbestendig te houden, zodat we onze positie in de Nederlandse samenleving behouden en kunnen inspelen op (actuele) ontwikkelingen. Het meerjarenplan omvat ook een meerjarenbegroting.

Drie pijlers vormen de bouwstenen van het meerjarenplan:

- **Dichtbij**
- **De deur uit**
- **Aangesloten zijn**

Deze hoofdlijnen worden jaarlijks in detail uitgewerkt. Bij de ontwikkeling van het jaarplan 2020 konden we de enorme impact van het coronavirus op onze activiteiten niet voorzien.

Wat we doen

In 2020 verrijkten ruim 31.000 vrijwilligers en onze beroepskrachten het leven van mensen met een fysieke beperking door:

- Persoonlijke aandacht te geven. Van handgeschreven kaartjes, tot contact door het raam, belcirkels en beeldbellen. Onze vrijwilligers hebben in coronatijd creatieve oplossingen gezocht, die door deelnemers enorm gewaardeerd zijn.
 - Kleinschalige activiteiten te organiseren. Toen de coronaregel tijdelijk versoepeld waren, organiseerden lokale afdelingen in kleine groepjes activiteiten buiten de deur.
 - Mobiliteitsoplossingen te bieden. Zeker in de periode dat andere aanbieders zoals Valys en ANWB automaatje hun activiteiten door corona moesten staken, was de Zonnebloemauto een veilig alternatief voor mensen die afhankelijk zijn van rolstoelvervoer.
 - Nederland toegankelijker te maken door het testen van vrijetijdslocaties door onze keurmeesters, belevingsonderzoek door onze 'mystery guests' en het verzorgen van een workshop Gastvrijheid en toegankelijkheid, met focus op bejegening van gasten aan de medewerkers van de vrijetijdslocaties.
- Op deze manier is de Zonnebloem maatschappelijk van grote waarde.

1.1 Bezoekwerk, activiteiten, uitjes

Ons doel

De belangrijkste doelstelling van de Zonnebloem is om zoveel mogelijk mensen met een lichamelijke beperking mee te laten doen aan de samenleving en sociaal isolement als gevolg van de handicap tegen te gaan. Nagenoeg alle Zonnebloemactiviteiten, zoals bezoekwerk, dagjes uit en afdelingsvakanties, worden door de vrijwilligers in de afdelingen in het land georganiseerd. De Zonnebloem is daarmee een van de grootste organisaties in Nederland die daadwerkelijk bij mensen achter de voordeur komt en langdurig contact houdt en daardoor een band opbouwt.

Wat we niet konden doen door corona

Het grootste deel van 2020 werden Zonnebloem-vrijwilligers door de coronamaatregelen beperkt in het organiseren van activiteiten en uitjes. Door de kwetsbare gezondheid van een deel van onze deelnemers en vrijwilligers voelde ook niet iedereen zich comfortabel bij het persoonlijk contact van het bezoekwerk.

Hierdoor moesten vrijwilligers op zoek naar alternatieven om de deelnemers toch aangesloten te houden bij de samenleving.

Wat we toch voor elkaar gekregen hebben

Op het moment dat de coronamaatregelen het in de zomer van 2020 toelieten zijn lokale afdelingen voorzichtig weer begonnen met bezoekwerk en kleinschalige activiteiten. Uiteraard met inachtneming van de geldende basisregels. Naast de eerder genoemde greep uit de vele hartverwarmende initiatieven, hebben we ook het volgende kunnen realiseren:

• Isolement Experts

Met de eerste lockdown kwam heel het land verplicht thuis te zitten. Sociaal isolement werd op dat moment heel actueel. Voor de meesten was dit nieuw en slechts tijdelijk. Maar mensen met een fysieke beperking ervaren jarenlang, of zelfs hun hele leven, minder bewegingsvrijheid. Zij zijn tegen wil en dank Isolement Experts. Vanuit die kracht deelde speciaal voor deze periode een aantal deelnemers hun beste, leukste, handigste en opvallendste thuis-blijf-tips met de rest van Nederland.

• Wij laten ze niet zitten

Sinds het begin van de coronacrisis heeft veiligheid voor onze deelnemers en vrijwilligers de hoogste prioriteit gehad. Direct na de eerste lockdown is de Zonnebloem een landelijke campagne gestart waarin het Nederlands publiek werd gevraagd onze vrijwilligers te ondersteunen bij het veilig uitvoeren van hun bezoekwerk door het doneren van een beschermingspakket met daarin mondklappers, een flesje desinfecterende handgel en reinigingsdoekjes. Ruim 700 lokale afdelingen hebben deze pakketten besteld, waardoor de vrijwilligers beschermd hun deelnemers konden bezoeken.

• Een lekker taartje met sociale impact

Om het weerzien gepast te vieren, heeft een aantal afdelingen hun vrijwilligers en deelnemers samengebracht voor een gezellig gesprek onder het genot van een kop koffie en appeltaartje van Joehoe! Ouwe Taart. Marc van Nieuwkerk startte een maatschappelijk initiatief in samenwerking met Royal Smilde Bakery en Enbiun en doneerde 6.000 appeltaartjes. Van Nieuwkerk: "De vrijwilligers van de Zonnebloem zorgen ervoor dat mensen met een lichamelijke beperking niet in een sociaal isolement raken. Dus gaan we drie dagen op pad om de appeltaartjes in heel Nederland rond te brengen."

• Zonnebloemmaaltijden

Als alternatief voor de geannuleerde Vrijheidsmaaltijden van Nationaal Comité 4 en 5 mei, bedacht de Zonnebloem een variant op deze etentjes. De Vrijheidsmaaltijden werden de Zonnebloemmaaltijden. Kort na de versoepeling van de coronamaatregelen per 1 juli plande een aantal afdelingen zo'n Zonnebloemmaaltijd.

• #EenKleinGebaar

Op 8 december lanceerde minister Hugo de Jonge de bliksemactie #EenKleinGebaar. Als een van de aanjagers van deze actie heeft de Zonnebloem direct een werkgroep opgericht. Alles was erop gericht om de vertaalslag te maken naar de doelgroep van de Zonnebloem en onze bijna 29.000 afdelingsvrijwilligers te betrekken bij de bijzondere actie. Met dank aan een budget dat vanuit het ministerie beschikbaar werd gesteld konden afdelingen een aardigheidje kopen voor de deelnemers. Samen met een door het nationaal bureau ontwikkelde kaart, kon zo een mooi contact gecreëerd worden.

Het was goed om te zien dat ongelooflijk veel Zonnebloemafdelingen mee hebben gedaan aan de actie #eenkleingebaar. Sommige afdelingen hadden al activiteiten gepland en sommige afdelingen hebben het budget gebruikt als aanvulling op hun eigen doelbesteding. Als een van de aanjagers zijn we door meerdere media benaderd om de actie toe te lichten en kon de Zonnebloem zich weer profileren als organisatie die zich inzet voor mensen met een lichamelijke beperking.

• Maatwerkactiviteiten

Niet alle Zonnebloemafdelingen vonden het makkelijk om in de lastige coronatijd activiteiten te bedenken voor hun deelnemers. De werkgroep maatwerkactiviteiten heeft diverse kant-en-klare activiteiten ontwikkeld, waardoor deze afdelingen op een eenvoudige manier toch iets konden betekenen voor de deelnemers. Ontwikkeld zijn o.a. puzzelboekjes, online spelletjes, een digitaal kookboek met kerstrecepten en Loveblooms; een project waarbij deelnemers zelf bloemen borduren waar vervolgens een digitaal kunstwerk van gemaakt wordt.

Een vooruitblik op 2021

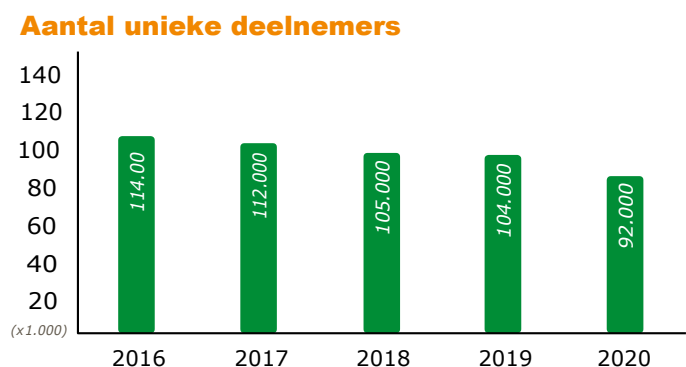
• Imago- en behoeftenonderzoek

De resultaten van een groot behoeftenonderzoek onder deelnemers zijn in 2020 met lokale en regionale bestuurders besproken om samen te bekijken hoe we als Zonnebloem nog beter aan kunnen sluiten bij de wensen en behoeften van onze doelgroep. Door corona heeft een aantal bijeenkomsten digitaal plaatsgevonden. In 2021 gaan we hiermee verder.

• We zien al enkele jaren een dalende lijn in het aantal deelnemers. In 2020 is deze daling versterkt door:

- Een hoger aantal overleden deelnemers als gevolg van de coronapandemie.
- Een lager aantal deelnemers door een sterk verminderd gebruik van de Zonnebloemauto.
- Nauwelijks vakantiedeelnemers doordat het MPS de Zonnebloem in 2020 vrijwel niet gevaren heeft.
- Wervende activiteiten waren door corona beperkt.

Ook het aantal georganiseerde activiteiten en de deelname aan de dagactiviteiten is door corona vrijwel stilgevallen. Zodra de coronamaatregelen voldoende versoepeld zijn, zullen activiteiten weer worden opgepakt. Het werven van nieuwe deelnemers is een punt van aandacht.

De Ludieke Fietstocht van de Zonnebloem in het Noord-Brabantse Ravenstein e.o. staat sinds enkele jaren vast op de agenda. Ook in de zomer van 2020. Fietsen in de buitenlucht met inachtneming van de coronamaatregelen kan prima. Dus vertrokken 42 deelnemers en vrijwilligers uit de omgeving van Ravenstein op duofietsen, (elektrische) stadsfietsen, scootmobielen, driewielers en handbikes voor de Ludieke Fietstocht. Tijdens deze rit van zo'n drie uur waren er tussendoor diverse pauzes voor een hapje en een drankje.

Deelnemer Hannie van den Heuvel was blij dat ze weer met haar Zonnebloemafdeling op pad kon voor een rondje door de streek. "Tijdens de lockdown zag ik weinig mensen. Terwijl ik normaal gesproken met alle activiteiten van de Zonnebloem Ravenstein e.o. meedoe. Dat we nu weer met een groep op pad konden, deed me heel goed. Ik keek ernaar uit om weer gezellig samen te zijn. In mijn eentje kan ik ook op pad, maar dankzij de Zonnebloem heb ik meer bewegingsvrijheid en is mijn wereld een stuk groter."

12 Vakanties

Ons doel

Het mogelijk maken van vakanties voor mensen met een lichamelijke beperking is één van de speerpunten van de Zonnebloem. Voor deze mensen is het vaak niet mogelijk om er zelfstandig op uit te gaan en het vinden van toegankelijke locaties, de juiste hulpmiddelen ter plaatse en aangepast vervoer is vaak ingewikkeld.

Met onze vakanties bieden we mensen met een (zware) lichamelijke beperking de gelegenheid tegen een marktconforme prijs een aantal dagen zorgeloos te genieten van een volledig verzorgde (groeps)reis. Daarnaast maken we het mogelijk voor deelnemers om zelfstandig op vakantie te gaan door onze kennis over en ervaring met toegankelijke vakantieaccommodaties te delen op [zonnebloem.nl](https://www.zonnebloem.nl).

Wat we niet konden doen door corona

Vaarvakanties

Voor 2020 stonden maar liefst 41 vaarvakanties in de planning. Op 2 maart vertrok MPS de Zonnebloem van haar vaste ligplaats in Arnhem met de bedoeling om 41 weken lang door Nederland, Duitsland en België te varen en zo in totaal bijna 3.000 mensen met een lichamelijke beperking een geweldige vakantie te bezorgen. Door het coronavirus moesten we het schip al na twee weken uit de vaart nemen en de rest van het jaar heeft het niet meer gevaren. De bemanning van MPS de Zonnebloem heeft echter niet stilgezeten en die periode gebruikt voor groot onderhoud aan het schip.

Afdelingsvakanties

Ook de afdelingsvakanties werden hard getroffen. Lokale en regionale Zonnebloemafdelingen organiseren deze op maat samengestelde reizen, die zoveel mogelijk zijn afgestemd op de wensen van de deelnemers. We hadden er op gerekend dat tenminste 175 afdelingsvakanties georganiseerd zouden worden. Het werden er slechts 11.

Uiteindelijk zijn in 2020 totaal 79 afdelingsvakanties geannuleerd en zijn er 79 afdelingsvakanties verplaatst naar 2021. Lokale afdelingen kregen hierbij ondersteuning van beroepskrachten en de annuleringskosten zijn door de vereniging gedragen.

Ook waren er 29 aanmeldingen voor een afdelingsvaarvakantie aan boord van MPS de Zonnebloem die zijn geannuleerd.

Het Hugenpothuis

Dit volledig toegankelijke en aangepaste vakantiehuis in Loenen moest begin 2020 gesloten worden. In de maanden maart, april en mei was het niet mogelijk om het huis te huren.

In oktober 2019 maakten Hermi en haar moeder voor de eerste keer een vakantiereis over de Rijn met het vakantieschip MPS de Zonnebloem. De hele week hebben moeder en dochter vertoefd in de salon voor op het schip, waar ze uitstekend zicht hadden op en genoten van de steeds wisselende omgeving.

In het verleden had de ouders van Hermi vaak vakantie gevierd in Duitsland, dus veel plekken werden herkend. Na een paar dagen aan boord van het schip had moeder nog één grote wens: koffie met een gebakje tijdens het uitstapje naar Cochem. Dus werd een bakkerij gezocht, waar beiden genoten van een heerlijk gebakje.

Voor Hermi's moeder was het een onvergetelijke reis, waar ze nog vaak over sprak. Ze verheugde zich erop

om dezelfde reis in 2020 nog een keer te maken. Door het coronavirus kon dat echter niet doorgaan. Toen eind vorig jaar de gids voor 2021 op de mat viel was de blijdschap en voorpret groot. Helaas kreeg de moeder van Hermi in december het coronavirus. Hoewel ze aan de beterende hand was, is ze op 16 december overleden.

Van Hermi ontvingen we een hartverwarmende brief. "Dus geen nieuwe reis, die ze zo graag had willen maken. Zoals zo vaak gezegd wordt, heb ik gelukkig de foto's nog. Mooi om te zien dat mijn moeder zo heeft genoten. Daar heeft de Zonnebloem ook aan mee gewerkt. Vandaar dat ik mijn dank aan jullie allemaal wil uitspreken. Bij deze: Dank jullie wel allemaal dat jullie mijn moeder zo gelukkig hebben gemaakt."

Wat we toch voor elkaar gekregen hebben

Belbezoek tegen eenzaamheid

Ook voor veel van onze deelnemers is de vakantie een hoogtepunt van het jaar. Dit moeten annuleren zorgde voor veel teleurstelling. De medewerkers van de afdeling Vakanties & Evenementen hebben iedereen daarom persoonlijk gebeld om de vakantie te annuleren. Veel mensen stelde dit erg op prijs en het werden vaak lange gesprekken waarin vooral deelnemers aangaven eenzaam te zijn. Vanuit deze gesprekken is het belbezoek ontstaan. We hebben 257 vakantie deelnemers blij kunnen maken met een wekelijks belbezoekje door een van de 180 vakantie vrijwilligers die zich hiervoor ingezet hebben. Naar deelnemers die lichamelijk niet in staat zijn om te telefoneren, hebben de vrijwilligers regelmatig een kaartje gestuurd.

Een vooruitblik op 2021

Vooruitlopend op het moment waarop de effecten van het coronavirus minder worden en ook onze vaak kwetsbare deelnemers er weer op uit kunnen, zijn in 2020 meerdere zaken ontwikkeld waarmee in 2021 een start gemaakt kan worden.

Vaarvakanties:

Zodra de coronamaatregelen het toelaten willen we ons vakantieschip graag weer inzetten. Er is een stappenplan ontwikkeld, waarmee we tegemoet komen aan de wens van deelnemers die het nog niet aandurven om een vakantie reis te maken, maar wel graag eropuit willen.

Er zijn diverse scenario's ontwikkeld. Zo kunnen we ons schip bijvoorbeeld inzetten voor dagtochten, waarbij zowel afdelingen als individuele deelnemers de mogelijkheid krijgen om er een dagje met het schip op uit te gaan. Ook zouden we het schip als een drijvend (niet varende) hotel voor deelnemers kunnen inzetten. Op deze manier kunnen we onze doelgroep op een veilige manier één of meerdere dagen weg aanbieden. Wanneer de coronasituatie het toelaat, zullen er weer vaarvakanties aangeboden worden. In eerste instantie voor een beperkt aantal deelnemers en vrijwilligers en hopelijk op een later moment weer met de gebruikelijke 69 deelnemers en 63 vrijwilligers per vaarvakantie.

Het Hugenpothuis

Afgelopen jaar heeft het Hugenpothuis een opknappbeurt gekregen. Gedurende de eerste lockdown was het niet mogelijk het vakantiehuis te huren. Vanaf mei is de bezetting aangetrokken en is het Hugenpothuis 25 keer verhuurd. Hierdoor hebben 25 mensen met een lichamelijke beperking, binnen de veiligheid van hun gezin, dus samen met hun partner of gezin, kunnen genieten van een weekendje of week weg.

Nieuwe vakantieconcepten:

In 2020 is een plan voor twee nieuwe vakantieconcepten goedgekeurd.

- Het 1e concept biedt kleinschalige vakanties voor mensen met een zware lichamelijke beperking en een complexe zorgvraag. De verwachting is dat we medio 2021 met een pilot voor dit concept kunnen starten.
- Het 2e concept richt zich op mensen met een lichamelijke beperking die graag zelfstandig vakantie willen vieren. Voor deze groep biedt de Zonnebloem op de website een overzicht van toegankelijke vakantieaccommodaties die speciaal voor de doelgroep zijn aangepast. Dit aanbod wordt in 2021 uitgebreid met een aanbod dat meer geschikt is voor mensen die er graag samen of met hun gezin op uit willen. De accommodaties worden door de eigen Zonnebloemspecialisten getoetst op toegankelijkheid

Ook wordt een workshop ontwikkeld voor vrijwilligers die graag vakantiecoach willen worden, zodat zij mensen met een lichamelijke beperking kunnen helpen bij het boeken van een vakantie.

Van een geannuleerde vakantie tot een overvolle brievenbus

Deelnemer Els uit Eindhoven is weduwe, heeft geen kinderen en is slecht ter been. "Eigenlijk zie ik bijna niemand, dus het contact via de Zonnebloem is me veel waard." In 2020 zou Els voor de tweede keer meegaan met een vaarvakantie aan boord van MPS de Zonnebloem. "De bootreis vorig jaar was één groot feest. We bezochten allerlei dorpjes met leuke winkeltjes en restaurants. 's Nachts zat ik voor het raam naar de lichtjes te kijken." Dat de vakantie dit jaar werd geannuleerd, was een flinke teleurstelling voor Els.

Gelukkig werd er een leuk alternatief gevonden. Vanuit het ondersteunende nationaal bureau in Breda werd aan vakantie vrijwilligers gevraagd of zij – nu de vakanties niet doorgingen – het leuk vonden om belbezoekjes te organiseren voor deelnemers. Zo ontstonden 180 belbezoekduo's. Els werd gekoppeld aan vrijwilliger Jacqueline uit het dorp De Rijp. Tijdens de coronatijd belt Jacqueline elke dinsdagavond met Els en dan kletsen ze een uur met elkaar. "Het is heel gek, want we

hebben elkaar nog nooit gezien, maar het lijkt alsof we elkaar al jaren kennen." vertelt Els. "We vertellen over ons leven, wat we meemaken en wat we belangrijk vinden. We wonen bijna 2 uur rijden van elkaar vandaan, maar het voelt zo dichtbij. Ook verdrietige gebeurtenissen kunnen we met elkaar delen. Ik ben daar zo dankbaar voor."

Vrijwilliger Jacqueline beaamt het verhaal van Els direct. "Vanaf het moment dat ik haar sprak, heeft ze mijn hart gestolen. Dus na dat eerste telefoontje dacht ik: ik ga haar een kaartjesturen." Maar toen Jacqueline met dat ene kaartje in haar hand stond, kreeg ze een beter idee. Via een Facebookgroep plaatste ze het verzoek of iedereen in het dorp een kaartje wilde schrijven voor Els. In ruil voor een goed gevoel en een glimlach.

Els heeft meer dan 70 kaarten ontvangen. "Toen ik die vrijdag mijn brievenbus wilde legen, dacht ik dat de postbode een fout had gemaakt. Al die kaarten overweldigden me. Ik kan niet in woorden uitleggen wat die aandacht met me doet."

13 Toegankelijkheid

Ons doel

Met het project Onbeperkt Eropuit werkt de Zonnebloem aan een toegankelijker Nederland. Toegankelijkheid is een belangrijke voorwaarde om deel te kunnen nemen aan de samenleving. Toch twijfelt bijna 1 miljoen mensen soms om een vrijetijdslocatie te bezoeken omdat ze niet zeker weten of die toegankelijk is. Het project Onbeperkt Eropuit is een concretisering van de aandacht die de Zonnebloem besteedt aan het thema Toegankelijkheid en is daarmee een van de pijlers onder het Meerjarenplan 2019-2023. We richten ons hierbij op de sociale en recreatieve sector.

Wat we niet konden doen door corona

In 2020 wilden we 20 culturele locaties, zoals theaters, musea en poppodia, toetsen op toegankelijkheid. Toen medio maart de intelligente lockdown van start ging, betekende dit dat ook deze locaties hun deuren moesten sluiten. Hierdoor kon de Zonnebloem een aantal maanden geen volledige toegankelijkheidsonderzoeken uitvoeren. Medio december kregen we te maken met eenzelfde situatie, die doorloopt tot in 2021.

Wat we toch voor elkaar gekregen hebben

Toegankelijkheidstoetsen

- In de maanden dat culturele locaties wel de deuren mochten openen voor bezoekers, hebben we 9 locaties (theaters, musea en poppodia) getoetst. Onze 'mystery guests' (vrijwilligers die zelf een lichamelijke beperking hebben) bezoeken de locaties en voeren aan de hand van een vragenlijst een belevingsonderzoek uit. Vervolgens doen onze specialisten een technische keuring. Hier zijn 9 adviesrapporten uit voort gekomen die (grotendeels online) aan de locaties zijn gepresenteerd.
- Onderdeel van het toetsingstraject is een workshop 'Gastvrijheid en toegankelijkheid', die medewerkers van de locatie bewust maakt van de toegankelijkheid van hun locaties en meer kennis biedt over bejegening van mensen met een lichamelijke beperking. De meeste locaties zijn zeer geïnteresseerd in de workshop, maar hebben aangegeven hem vanwege corona door te willen schuiven naar 2021. In 2020 is de workshop bij 3 locaties gegeven.
- In 2020 hebben we in opdracht van Geldersch Landschap & Kasteelen twee locaties getoetst op toegankelijkheid en hen geadviseerd hoe ze de toegankelijkheid kunnen verbeteren. In de maarteditie van het tijdschrift Mooi Gelderland is aandacht geschonken aan toegankelijkheid van kastelen en de rol van de Zonnebloem daarbij.

- Eind februari ontving Het Nationale Theater Den Haag de toegankelijkheidsplaquette Onbeperkt Eropuit uit handen van de minister van gehandicaptenzaken, Rick Brink. Dit is een stimulans om de goede initiatieven op het gebied van toegankelijkheid voort te zetten.

Een vooruitblik op 2021

Op basis van onze ervaring vanuit het project Onbeperkt Eropuit, de wensen van mensen met een lichamelijke beperking en de behoefte vanuit de markt, gaan we in 2021 aan de slag met een verdere concretisering van plannen ter bevordering van de toegankelijkheid voor de komende jaren. Daarnaast ontwikkelen we een visie voor het nieuwe Meerjarenplan, dat loopt van 2024 tot en met 2028.

Wanneer de maatregelen het toelaten gaan we weer aan de slag met het toetsen van sociale en recreatieve projecten op het gebied van toegankelijkheid en het afronden van projecten die we in 2020 door corona niet volledig konden realiseren.

- Toegankelijkheidsonderzoeken bij 11 culturele locaties vanuit het VSBfonds-project.
- Geven van de workshop 'Gastvrijheid en toegankelijkheid' bij locaties die in 2020 getoetst zijn.
- In opdracht van Geldersch Landschap & Kasteelen nog 5 kastelen toetsen op toegankelijkheid en advies uitbrengen hoe deze toegankelijkheid te verbeteren.
- Toetsen van accommodaties die de Zonnebloem op haar website toe wil voegen aan het overzicht van aangepaste toegankelijke vakantie-accommodaties voor mensen met een lichamelijke beperking.

Toegankelijkheid zit vaak in simpele dingen

Door de coronacrisis lag het project Onbeperkt Eropuit tijdelijk stil. Uniek aan het toegankelijkheidsonderzoek van de Zonnebloem is het belevingsonderzoek door onze deelnemers. De 'mystery guests' konden door corona geen locaties testen. Eén van die 'mystery guests' is Denise (36). Na een enkeloperatie kreeg ze een bacteriële infectie en sindsdien werkt de aansturing van haar spieren niet goed meer. Ondanks haar rolstoel is zelfstandigheid voor Denise essentieel en dankzij haar aangepaste auto heeft ze ook de vrijheid.

Normaal heeft Denise een drukbezet leven. Ze werkt een aantal dagen in de week, is voorzitter van de Zonnebloem jongerenwerkgroep Amsterdam, test vrijetijdslocaties, doet aan rolstoelhandbal en handbiken en geniet van haar sociale contacten. Medio maart, toen de lockdown werd afgekondigd, viel dat plotseling grotendeels weg.

"Ik vind het heel jammer dat ik nu geen vrijetijdslocaties als 'mystery guest' kan bezoeken. Aan de ene kant omdat ik het gewoon erg leuk vind om eropuit te gaan, maar ook omdat ik het belangrijk vind dat de toegankelijkheid van locaties verbetert. Dat zit vaak in simpele dingen. Afvalbakken met een voetpedaal zijn bijvoorbeeld voor een 'loper' handig en hygiënisch. Voor mij niet, want ik kan er niet bij. Hetzelfde geldt voor deuren die naar binnen opengaan. Ik ben de schaamte inmiddels voorbij en ga gewoon met de deur open naar het toilet, maar ik weet zeker dat er mensen zijn die door dit soort situaties ervoor kiezen om thuis te blijven. Dat is zonde, want je maakt je leven zo veel mooier door eropuit te gaan. Ik vind het heel goed dat de Zonnebloem zich inzet voor betere toegankelijkheid. Dat is ook precies de reden waarom ik 'mystery guest' ben geworden. Door locaties te testen en ondernemers tips te geven, kan ik andere mensen helpen die, net als ik, een lichamelijke beperking hebben."

14 Mobiliteit

Ons doel

De Zonnebloemauto biedt flexibel, betaalbaar en aangepast vervoer voor gebruikers van een rolstoel of scootmobiel, zodat zij in alle vrijheid op pad kunnen gaan. Gebrek aan mobiliteit is een belangrijke belemmering om eropuit te gaan voor mensen met een lichamelijke beperking. Rolstoelvervoer is vaak wel mogelijk voor kortere afstanden, maar het bezoeken van familie en vrienden die verder weg wonen, het bijwonen van huwelijken en begrafeningen, laat staan een dagje uit of op vakantie, is lastig te organiseren en voor velen onbetaalbaar. Indien huurders geen familie, vrienden of bekenden hebben die de auto kunnen of willen rijden, biedt de Zonnebloem een vrijwillige chauffeur om de Zonnebloemauto te rijden.

Wat we niet konden doen door corona

- De strenge coronamaatregelen, de quarantaineplicht na een uitje voor mensen die in een zorginstelling wonen én de angst om besmet te worden, hebben ertoe geleid dat de Zonnebloemauto's dit jaar weinig verhuurd werden. Ook was het in de lockdown-periode bij een aantal verhuurlocaties niet of slechts beperkt mogelijk om de rolstoelauto te huren. Dit resulteerde in een bezettingspercentage van slechts 29% in 2020, (was 38% in 2019). Ook met kerst zagen we het effect van de zeer strenge maatregelen. Normalerweise zijn die dagen alle auto's verhuurd, maar deze feestdagen waren voor 11 auto's geen huurders.
- In 2020 wilden we een evenement organiseren om alle vrijwillige chauffeurs van de Zonnebloemauto verder te betrekken bij de Zonnebloem. Door corona kon dit helaas niet doorgaan.
- Ook de Support Beurs kon dit jaar geen doorgang vinden. Deze beurs voor mensen met een lichamelijke beperking wordt door de Zonnebloem gebruikt om meer bekendheid te geven aan haar producten en diensten, waaronder de Zonnebloemauto.

Wat we toch voor elkaar gekregen hebben

- Tijdens de 1e lockdown heeft Valys een periode niet gereden. Als veilig alternatief voor dit vaak noodzakelijke vervoer heeft de Zonnebloem, in samenwerking met Welzorg, de Zonnebloemauto aangeboden tegen een gereduceerd tarief. Maar liefst 254 huurders hebben van dit aanbod gebruik gemaakt. Zo werd de Zonnebloemauto bijvoorbeeld gehuurd door kinderen die hun ouder uit de zorginstelling ophaalden om bij hen thuis te laten inwonen, om mensen te verhuizen naar een andere zorginstelling of voor een bezoek aan dokter, ziekenhuis of het bijwonen van een uitvaart.
- Ook later in het jaar hebben we verschillende acties georganiseerd om vrijwilligers en particulieren extra te stimuleren om de Zonnebloemauto niet alleen te huren

voor uitjes, maar ook voor veilig, noodzakelijk vervoer.

- Uiteraard zijn de hygiëneprotocollen na het uitbreken van corona aangescherpt. Hiervoor zijn op regelmatige basis aan de verhuurlocaties reinigingsmiddelen geleverd. Daarnaast is een aantal Zonnebloemauto's voorzien van een coronascherm.
- De lockdownperiode is door onze partner Welzorg gebruikt om, samen met de Zonnebloem, een online reserveringssysteem voor de Zonnebloemauto op te zetten. Dit is in september in gebruik genomen. Hiermee is het reserveren van de Zonnebloemauto voor huurders eenvoudiger en klantvriendelijker geworden. Men kan bijvoorbeeld op elk gewenst moment de beschikbaarheid van een Zonnebloemauto inzien. En men kan de Zonnebloemauto direct, online reserveren. In de periode september t/m december is 65% van de reserveringen online gemaakt.
- In verband met aangescherpte coronamaatregelen kon een groot aantal aanvragen voor ritten met een vrijwillige chauffeur op het laatste moment helaas niet doorgaan. Uiteindelijk zijn er 50 ritten geweest waarbij de vrijwillige chauffeur is ingezet. Hiervan reden we acht keer voor de minister van gehandicaptenzaken Rick Brink.
- Met alle vrijwillige chauffeurs hebben we telefonisch contact gehad en geïnventariseerd of zij chauffeur willen blijven. Op dit moment hebben we 333 chauffeurs.

Een vooruitblik op 2021

Voor de resterende looptijd van het Meerjarenplan 2019-2023 is een visie voor de Zonnebloemauto ontwikkeld. Vanuit deze visie zal het komend jaar vanuit een multidisciplinair team ingezet worden op het verhogen van bezettingsgraad van de bestaande auto's door onder andere het inrichten van een haal- en brengservice en het realiseren van een keyless entry systeem.

Linda's vader Arend (85) is een geboren en getogen Rotterdammer. Toch verhuisde hij bijna dertig jaar geleden naar Overijssel voor de ruimte en het groen. Met zijn tweehonderd kippen was hij altijd in de weer. Door een hersenbloeding belandde hij in een revalidatiecentrum. Het verlangen naar Rotterdam groeide. Dat was tenslotte de plek waar Arend opgroeide en waar al zijn dierbaren, onder wie dochter Linda, wonen. Toen Linda werd gebeld dat er een plekje vrij was in het verzorgingshuis in Barendrecht waren vader en dochter dan ook meteen enthousiast. Voorwaarde was wel dat Arend snel kon verhuizen én het vervoer zelf kon

regelen. Maar hoe regel je rolstoelvervoer in coronatijd? Na heel wat belletjes en een hoop teleurstellingen zonk de moed Linda een beetje in de schoenen. "Mijn vader is volledig rolstoelafhankelijk, dus voor ons is een rolstoelauto echt noodzakelijk." Toen vond ze de Zonnebloemauto via Google. "Zo fijn dat de Zonnebloem deze mogelijkheid ook in coronatijd aanbiedt. Anders was het niet mogelijk geweest om mijn vader nu te verhuizen en was het plekje in het beoogde verzorgingshuis naar een ander gegaan. Terwijl we al lange tijd op deze kans wachtten."

1.5 Het Andere Bedrijfsuitje

Ons doel

Met Het Andere Bedrijfsuitje biedt de Zonnebloem medewerkers van bedrijven de mogelijkheid om op een laagdrempelige manier kennis te maken met het vrijwilligerswerk van de Zonnebloem. Steeds vaker kiezen bedrijven voor een maatschappelijk verantwoord bedrijfsuitje om zo gelijktijdig een bijdrage aan de samenleving te leveren. Voor de Zonnebloem is dit tevens een mogelijkheid om extra uitjes te creëren voor mensen met een lichamelijke beperking. Het bedrijf betaalt de kosten voor het uitje.

Wat we niet konden doen door corona

Het Andere Bedrijfsuitje vindt normaal gesproken zo'n 200 keer per jaar plaats. Door corona moesten veel medewerkers thuiswerken. Ook sloten vrijetijdslocaties en werd de bewegingsvrijheid ingeperkt. Door deze ontwikkelingen konden er geen teamuitjes georganiseerd worden. In 2020 zijn daarom nagenoeg alle andere bedrijfsuitjes geannuleerd. Alleen voordat corona uitbrak vonden vier uitjes plaats.

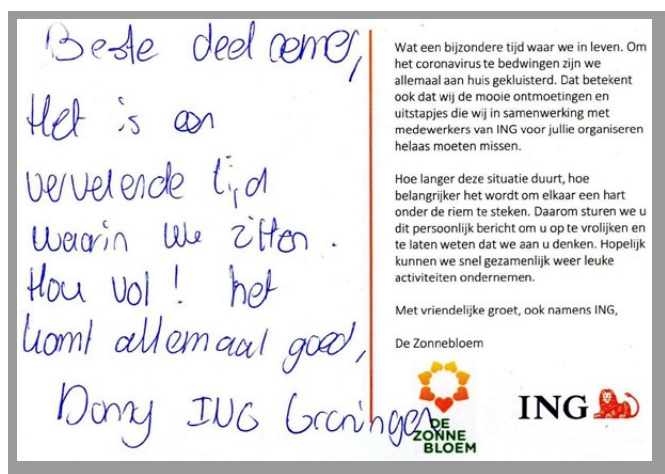
Wat we toch voor elkaar gekregen hebben

- De Zonnebloem heeft gezorgd voor een alternatief bedrijfsuitje waarbij we bedrijven hebben gekoppeld aan de afdelingen waarmee ze in 2019 op stap zijn geweest. De bedrijven hebben op allerlei creatieve manieren gezorgd dat zij de deelnemers toch nog een beetje in het zonnetje konden zetten. Dit hebben ze gedaan door het sturen van kaartjes, chocoladepost, bloemetjes, een goodiebag of door een belbezoekje. In totaal hebben 44 bedrijven meegewerkt aan dit alternatieve uitje.
- Ook partner ING heeft een kaartenactie opgezet, waarbij medewerkers kaartjes met een handgeschreven, persoonlijke tekst naar Zonnebloemdeelnemers stuurden.

- Vestigingen van Life & Garden stelden samen met Sunsation® Sunflower potzonnebloemen beschikbaar voor plaatselijke Zonnebloemafdelingen. Bij de vestigingen verkochten Zonnebloemvrijwilligers de zonnebloemen in een stand. Ze mochten de opbrengst houden.

Een vooruitblik op 2021

- In 2021 gaat de Zonnebloem aan de slag met het ontwikkelen van nieuwe ideeën voor samenwerking met de zakelijke markt. Door nieuwe propositities naast het al succesvolle Andere Bedrijfsuitje uit te rollen, worden we minder kwetsbaar voor onvoorziene, impactvolle gebeurtenissen zoals de corona lockdown.
- We zien een trend ontstaan waarin bedrijven graag kleinschaliger, in hun directe omgeving een bijdrage willen leveren aan een goed doel. Dit biedt kansen voor Zonnebloemafdelingen om lokaal fondsen te werven (in geld of goederen). In 2021 onderzoeken we op welke manier we deze sociale ondernemers en de plaatselijke afdelingen succesvol kunnen koppelen.

Nadat het dagenlang gemiezerd had, was het prachtig mooi weer op de dag dat 8 medewerkers van ING op stap gingen met 8 deelnemers en 2 vrijwilligers van Zonnebloemafdeling Leeuwarden-Oost. Bestemming: AquaZoo.

Onder het genot van thee en koffie met appelgebak werd eerst kennis gemaakt. Daarna was het tijd om in colonne het park te gaan bezoeken. Er werd ruimschoots de tijd genomen om alle dieren te bekijken. De ING-medewerkers kletsten gezellig met de deelnemers en hielpen waar nodig. Bijvoorbeeld met het voorlezen van de teksten op de informatiebordjes bij de dieren

Hoogtepunt van de dag was het moment waarop een ringstaartmaki bij een van de deelnemers op schoot sprong! Hilariteit alom. De deelnemer bleef rustig, waardoor de maki ook een hele poos rustig bleef zitten. Zo konden er mooie foto's worden gemaakt.

Om vier uur was het alweer tijd voor een afsluitend drankje in de zon op het terras. Na het drankje en zeergemeend bedankje aan de ING-medewerkers, ging iedereen naar huis. Met een tevreden glimlach op het gezicht!

Communicatie

De Zonnebloem vindt het belangrijk om met haar belanghebbenden actief te communiceren over de vele activiteiten, doelstellingen en resultaten van de vereniging. Dit gebeurt via verschillende interne en externe (online) communicatiekanalen en de media. Zonnebloemafdelingen maken vaak gebruik van lokale media om over hun plaatselijke activiteiten te berichten. Authenticiteit speelt daarbij een belangrijke rol. We vertellen echte verhalen.

21 Communicatie met vrijwilligers

Goede communicatie tussen het ondersteunende nationaal bureau en de lokale afdelingen is van groot belang. Ten tijde van corona is de informatievoorziening geïntensiveerd om vrijwilligers enerzijds snel te informeren over de impact van corona op de activiteiten van de Zonnebloem en anderzijds om hen te inspireren met ideeën om deelnemers aangesloten te houden bij de samenleving. De maandelijkse nieuwsbrief naar vrijwilligers is in het begin van de intelligente lockdown wekelijks verschenen. Tijdens de versoepeling van de maatregelen is de frequentie afgebouwd naar een tweewekelijkse nieuwsbrief.

In 2017 was er sprake van onrust binnen de vereniging. Kuperus&Co is daarom, op verzoek van de Nationale Vergadering, een onderzoek gestart naar de communicatie, organisatie en structuur van de vereniging. Ook in 2020 is onderzocht hoe tevreden vrijwilligers zijn over de wijze waarop ze vanuit het nationaal bureau in het algemeen geïnformeerd en gefaciliteerd worden en de communicatiemiddelen in het bijzonder. Dit onderzoek laat zien dat de communicatiemiddelen beter worden gewaardeerd maar dat er nog steeds verbeterpunten zijn.

Communicatiemiddelen en -kanalen voor vrijwilligers laten in 2020 een verbetering in de beoordeling zien:

- Tijdschrift ZON krijgt van vrijwilligers een cijfer dat ligt tussen de 7,6 en de 7,9. Hiermee scoort ZON praktisch gelijk aan vorig jaar. De doelstelling (8,0) is in geen enkele groep behaald. Om beter inzicht te krijgen in de wensen van de vrijwilligers heeft er eind 2020 een kwalitatief lezersonderzoek over ZON plaatsgevonden onder een twintigtal vrijwilligers. Uitkomsten uit het lezersonderzoek sluiten goed aan op de uitkomsten uit het tevredenheidsonderzoek. Vanaf Q1 2021 gaat het redactieteam met de belangrijkste verbeterpunten uit beide onderzoeken aan de slag.
- De e-mailnieuwsbrief is in 2020 beter gelezen en beoordeeld dan in voorgaande jaren (en heeft daarmee een positieve impact op de verbondenheid die vrijwilligers voelen met de vereniging). De nieuwsbrief heeft een groot bereik en wordt vaak aandachtig gelezen. In vier van de vijf vrijwilligersgroepen is de leesintensiteit in 2020 (fors) verbeterd ten opzichte van 2019. Hierdoor is in alle groepen de doelstelling behaald.

In alle groepen is een lichte stijging te zien in het oordeel over de e-mailnieuwsbrief. Ook op dit punt zijn alle doelstellingen gerealiseerd. Voor 2021 is het belangrijk om de leesintensiteit en het oordeel te bewaken.

Aanvullend wordt bekeken of vrijwilligers ook zonder in te loggen op Mijn Zonnebloem het volledige artikel kunnen lezen (veel afdelingsvrijwilligers maken immers geen gebruik van Mijn Zonnebloem).

- De site Mijn Zonnebloem is voor vrijwilligers de eerste ingang om snel en gemakkelijk relevante informatie te vinden. Mijn Zonnebloem is niet alleen de plek waar vrijwilligers meer informatie kunnen lezen over de artikelen in de e-mailnieuwsbrieven. Team Online heeft aan het begin van de coronacrisis een aantal tegels op Mijn Zonnebloem aangemaakt met specifieke informatie over corona. Enerzijds werden de maatregelen vanuit het RIVM continu actueel gehouden. Er waren ook tegels ter inspiratie wat er nog wel mogelijk was binnen de geldende maatregelen en voor het delen van activiteiten van andere Zonnebloemafdelingen. Bijna alle vrijwilligers zijn bekend met dit communicatiekanaal.

Vrijwilligers zijn enthousiast over de verbetering van de snelheid en daarmee ook het gebruiksgemak. Vooral bij bestuursleden is er een mooie verbetering te zien. Hierdoor is voor het eerst sinds 2017 de doelstelling in alle groepen behaald. Begin 2021 wordt de zoekfunctie van Mijn Zonnebloem verbeterd. Ingrijpende veranderingen aan Mijn Zonnebloem kunnen pas plaatsvinden na implementatie van de herziening van het ICT landschap binnen de Zonnebloem (in het programma genaamd Zonnewende). Kleine 'quick wins' worden waar mogelijk nog wel doorgevoerd.

22 Communicatie met belanghebbenden

We vergroten de naamsbekendheid van de Zonnebloem en bekendheid met onze activiteiten door betrokkenen, geïnteresseerden en het Nederlands publiek zo volledig mogelijk over ons werk te informeren via de verschillende (online) communicatiekanalen van de Zonnebloem en de media. Behalve naamsbekendheid, is ook de juiste merkbeleving en aandacht voor het verhaal van de Zonnebloem essentieel voor een breed draagvlak voor onze activiteiten.

Corona heeft een extra grote impact op mensen met een lichamelijke beperking. Door hun handicap is het risico op sociaal isolement vaak al groot en de beperkende coronamaatregelen maakten het extra belangrijk om hen aangesloten te houden bij de samenleving. Vanuit de Zonnebloem zijn hiervoor verschillende initiatieven gestart.

- Veel lokale afdelingen zijn zeer inventief en creatief geweest in het bedenken van acties en activiteiten om in contact te blijven met mensen met een lichamelijke beperking. De activiteiten varieerden van regelmatig telefonisch contact, beeldbellen of een praatje aan de deur (op gepaste afstand) tot het langsbrengen van allerlei leuke attenties zoals bloemen, iets lekkers of zelfs een warme maaltijd.
- Toen iedereen tijdens de eerste lockdown aan huis gekluisterd was heeft de Zonnebloem het platform zonnebloem.nl/thuis geïntroduceerd. Deze site biedt tips voor handige hulpmiddelen, ideeën om contact te onderhouden, knutselideeën, online spelletjes, mooie films, gratis boekabbonnementen en tips om thuis in beweging te blijven. In totaal hebben maar liefst 48.371 mensen de site bezocht en bijna een kwart van deze mensen kwam geregeld terug op de site voor nieuwe inspiratie.

- Na de lockdown is zonnebloem.nl/uit geïntroduceerd. Een soortgelijk platform dat mensen met een lichamelijke beperking tips geeft om, rekening houdend met de coronamaatregelen, toch eropuit te kunnen gaan. Hoewel veel mensen in onze doelgroep huiverig bleken om uitjes te ondernemen, bezochten 3.402 mensen de site en bezocht meer dan de helft de site vaker.
- Ieder jaar wordt de Aandachtskaart ontwikkeld; een mooie wenskaart voor dat extra momentje van aandacht. Deze kaart kunnen lokale afdelingen inzetten om iemand een hart onder de riem te steken. Dit jaar is de Aandachtskaart vroeger dan anders ontwikkeld, zodat de kaart al tijdens de 1e lockdown ingezet kon worden. Daarnaast is de kaart vanuit het nationaal bureau gestuurd naar alle mensen die hun vaarvakantie door corona moesten annuleren.
- De verschijningsfrequentie van de centrale e-mail-nieuwsbrief is verhoogd van 6 naar 10 uitgaves per jaar. Met deze nieuwsbrief bereikt de Zonnebloem fysiek beperkte mensen die niet zijn aangesloten bij een lokale afdeling. Ook hen konden we op deze manier voorzien van tips en inspiratie bieden.

Meneer de Quaasteniet (90) en zijn vrouw zijn al jarenlang deelnemers bij de Zonnebloemafdeling Den Haag-Loosduinen. Ze genieten enorm van de contacten die ze dankzij de Zonnebloem opdoen, maar één wens van meneer de Quaasteniet stond tot voor kort nog open. Hij zocht een schaakmaat. Na enkele jaren zoeken kan hij zich, door de oproep van minister De Jonge en de actie #EenKleinGebaar, eindelijk met iemand aan het schaakbord meten. Student Rashad El Hadad, student

Verpleegkunde, blijkt een goede match. Onder het genot van een kop koffie en een door Rashad meegebrachte appeltaart gaan de mannen verwoed de strijd aan. "Meneer De Quaasteniet is een uitstekende schaker. Dat had ik ook wel verwacht, want hij heeft altijd op hoog niveau gespeeld. Het was een hele uitdaging, maar ik heb er vooral enorm van genoten", zegt Rashad. Binnenkort stellen de mannen de schaakstukken weer op voor een volgende wedstrijd.

Donateurs

De Zonnebloem informeert donateurs op verschillende manieren over haar activiteiten, projecten en resultaten. Periodiek gebeurt dit via Zonnebloem Nieuws, Scheepsjournaal, via de website en via de e-mailnieuwsbrief. In 2020 verscheen Zonnebloem Nieuws in januari, mei, augustus en oktober. In alle communicatie is stilgestaan bij de impact van de coronacrisis en het belang van de Zonnebloem in een tijd dat sociaal isolement onder fysiek beperkten nog verder is toegenomen. In 2020 hebben we ook een digitaal welkomstraject ontwikkeld, waarbij we de donateurs informeren over de verschillende aspecten van het belangrijke werk van de Zonnebloem.

In 2020 is onderzocht hoe betrokken onze donateurs zijn bij het werk van de Zonnebloem. Hieruit bleek dat

donateurs zich enorm betrokken voelen. Daarnaast bood dit onderzoek inzicht in de belangrijkste redenen waarom iemand donateur is, welke activiteiten hij het belangrijkste vindt en op welke wijze hij graag benaderd wil worden. Met deze informatie kunnen we in de toekomst onze service aan en communicatie met donateurs verbeteren.

De Zonnebloem heeft een vast aanspreekpunt voor de diverse fondsen en grote gevers, uit zowel de zakelijke als particuliere markt, die een bijdrage leveren aan het Zonnebloemwerk. Deze contactpersoon informeert hen over de activiteiten, projecten en resultaten. Om grote gevers meer te betrekken bij de nieuwe ontwikkelingen stonden in 2020 ook bijeenkomsten op het programma. Helaas zijn deze vanwege de beperkende coronamaatregelen niet doorgegaan.

23 Zichtbaarheid

Campagnes

In het voorjaar van 2020 kreeg iedereen in Nederland als gevolg van de coronamaatregelen te maken met sociaal isolement. De Zonnebloem heeft deze situatie aangegrepen om aandacht te vragen voor het feit dat voor veel mensen met een lichamelijke beperking dat isolement de dagelijkse realiteit is.

'Voor u DUURT binnenblijven maar even. Voor hen DUURT het HUN hele leven.' Die prikkelende bewustwordingscampagne lanceerde de Zonnebloem aan het begin van de coronatijd. Een aantal deelnemers, 'Isolement Experts' heeft vanuit hun kracht als ervaringsdeskundigen hun beste thuisblijftips gedeeld met de rest van Nederland.

Toen de maatregelen voor heel Nederland versoepeld werden, heeft de Zonnebloem opnieuw aandacht gevraagd voor het blijvende isolement voor fysiek beperkten. In de campagne werd het Nederlands publiek gevraagd onze vrijwilligers te ondersteunen bij het veilig uitvoeren van hun bezoekwerk door het doneren van een beschermingspakket. In korte tijd werden 30.000 mondmaskers, 15.000 flesjes desinfecterende handgel en 30.000 pakjes met reinigingsdoekjes aan de lokale afdelingen geleverd.

Ook de commercials die in het najaar op televisie uitgezonden werden, waren er op gericht om Nederlanders te laten zien hoe je als gevolg van een lichamelijke beperking in een sociaal isolement kunt raken en hoe heftig dat is. En hoe belangrijk het is dat de vrijwilligers van de Zonnebloem zich om deze mensen bekommeren. Met de campagne hebben we circa 1 miljoen mensen bereikt en de commercial is online ruim 495.000 keer bekeken. Opvallend is dat vrijwel al deze kijkers de volledige 30 seconden van de commercial gekeken hebben.

Op 6 oktober plaatste de Zonnebloem een advertentie in een groot aantal nationale kranten. Met de advertentie wilden we iedereen die betrokken is bij de Zonnebloem een hart onder de riem steken. En we wilden de Nederlandse samenleving bewust maken van de effecten van de coronacrisis op mensen met een fysieke beperking en het feit dat het sociaal isolement van de deelnemers in deze bijzondere tijden is versterkt.

Lieve
Zonnebloemers,

We denken aan jullie

Ook al zijn we soms bang
Hebben we verdriet
En voelen we ons alleen

We vinden ook kracht
Geven de moed niet op
We laten elkaar niet zitten

We betekenen allemaal
iets voor een ander
Blijf dat vooral zien

We zijn er voor elkaar

Nationale Vereniging
de Zonnebloem

Online

Het sterk verminderde aantal activiteiten van de Zonnebloem heeft direct invloed gehad op het bezoek van onze website. Normalerweise zijn de populairste pagina's naast de homepage de uitslagpagina voor de loterij en de vakantiepagina. Het bezoek op die pagina's is met bijna 60% afgenomen. Hierdoor daalde het totale aantal paginaweergaven in 2020 van 3.668.743 naar 2.621.048. Het aantal bezoeken van afdelingspagina's steeg wel sterk (van 293.487 naar 454.288).

Op Mijn Zonnebloem (het intranet voor Zonnebloem-afdelingen) zijn 4.600.311 pagina's bekeken. Dit is minder dan vorig jaar.

Resultaten

In tegenstelling tot 2019 lieten de diverse sociale mediakanalen van de Zonnebloem in 2020 allen een (lichte) groei zien:

- LinkedIn groeide naar 3.408 volgers uit de zakelijke markt.
- Het aantal volgers op Twitter bleef ongeveer gelijk met 3.301 volgers.
- Instagram groeide naar 3.144 volgers.
- Het aantal Facebookvolgers groeide licht naar 103.329 volgers.
- Ook het aantal volgers van ons YouTube kanaal is gestegen naar 433 volgers

Media

Een aantal grote evenementen, die de Zonnebloem ook gebruikt om zich te profileren, kon dit jaar geen doorgang vinden. In het voorjaar zou een groot aantal Zonnebloemafdelingen aanhaken bij de Vrijheidsmaaltijden die het Comité 4 en 5 mei ter ere van 75 jaar vrijheid wilde organiseren. Deze activiteiten moesten door corona geannuleerd worden. Ook het nautische evenement SAIL Amsterdam, waar gedurende zes dagen diverse activiteiten aan boord van MPS de Zonnebloem georganiseerd zouden worden, kon geen doorgang vinden.

Normalerweise creëren de lokale afdelingen veel lokale zichtbaarheid voor de Zonnebloem met lotenverkoop, lokale uitjes en afdelingsvakanties. Het vrijwel uitblijven van deze activiteiten zorgde voor minder aandacht van de media. Gelukkig konden veel hartverwarmende corona-initiatieven wel op aandacht rekenen.

Een greep uit de media-aandacht voor lokale initiatieven

- De Gelderlander besteedde aandacht aan de feestelijke aubade voor de 100-jarige Nijmegenaar Tom Lammerts. Op gepaste afstand van elkaar werd onder begeleiding van een accordeon 'lang zal hij leven' en 'hij leve hoog' gezongen. De Zonnebloem wilde op zijn feestelijke dag in een moeilijke tijd toch iets voor hem doen.
- De Eibergse Zonnebloemafdeling bedacht een telefoonlijn om regelmatig contact te kunnen houden met alle honderd deelnemers. "Ze bellen iedereen, meestal eens in de week, om te vragen hoe het gaat en of de mensen zich kunnen redden." Dagblad Tubantia wijdde er een mooi artikel aan.
- Na een aantal maanden van stilte kon Zonnebloem afdeling Achterveld enkele van haar deelnemers op de koffie vragen. Met een appeltaartje van Joehoe! Ouwe Taart. De Leusder Krant schreef over dit heuglijke feit.
- Helaas konden veel geplande activiteiten niet doorgaan. Zo ook de traditionele activiteiten rond Koningsdag. Omroep Gelderland besteedde aandacht aan alternatieve actie van de Zonnebloemafdeling Silvolde: Oranjesoezen voor ouderen om ze op te vrolijken op Koningsdag.

Een greep uit de overige media-aandacht in 2020

- Als dank aan en speciaal voor alle helden in coronatijd droegen alle spelers van voetbalclub Vitesse een uniek shirt tijdens de eerste wedstrijd van het seizoen op Nationale Ziekendag. Op de voorzijde stond 'Bedankt! Samen tegen corona'. Eén van de spelers droeg een shirt met op de achterzijde 'De Zonnebloem' op zijn shirt. De sponsorplek op de shirts werd aangeboden door de vaste sponsors van Vitesse als dank voor het geweldige werk dat vrijwilligers doen in coronatijd om mensen met een lichamelijke beperking aangesloten te houden bij de samenleving.

- RTL4 programma *VriendenLoterij de Winnaars* heeft opnames gemaakt bij Zonnebloemafdeling Wageningen. VriendenLoterij-ambassadeur Wolter Kroes bracht samen met de vrijwilligers potzonnebloemen van Sunsation Sunflower met een persoonlijke Aandachtskaart rond. De uitzending was op 7 juni.
- Vanaf 13 mei verkocht Hoogvliet Supermarkten in 68 filialen de actie-zonnebloemen. Op 29 mei werd een cheque met de opbrengst van € 4.762 overhandigd.
- De reacties op de campagne Isolement Experts waren overweldigend. Met 5 radio-interviews en 1 televisieoptreden bij RTL 4's 5 uur Live en vele regionale nieuwssites hebben de campagne en de tips van onze deelnemers overgenomen. Het Ministerie van VWS heeft de campagne overgenomen op hun Facebookpagina. Als coalitiepartner van Een-tegen-Eenzaamheid is de campagne terug te vinden op meerdere plekken op www.eenzaam.nl.

Doordat de Zonnebloem Beschermingspakketten goed aansloten op de actualiteit werd de campagne opgepikt door regionale media. Negen radio-interviewaanvragen: Radio Amstelveen, Radio Schie, Radio Apeldoorn, Radio Soest, Radio Wetering, Omroep Vlaardingen, Omroep Berg & Dal, RTV Horizon en RickFM. Niet alleen mochten we vertellen over de campagne, maar we mochten ook de Zonnebloem duidelijk profileren en een oproep doen om vrijwilliger te worden.

Zonnebloem Ambassadeurs

Frans Duijts is Zonnebloem Ambassadeur. Er lagen meerdere grootse plannen om Frans in te zetten om de zichtbaarheid van de Zonnebloem te vergroten. Helaas zijn alle activiteiten door de coronacrisis afgelast.

Het ligt in de bedoeling dat we voor 2021 meer Zonnebloem Ambassadeurs vrijwillig aan ons verbinden. Enerzijds zodat de zichtbaarheid wordt vergroot en anderzijds zodat een grotere groep mensen zich aangesproken voelt door één van de Zonnebloem Ambassadeurs en zich wil aansluiten bij de Zonnebloem.

Organisatie

Met ruim 1.000 afdelingen en ruim 31.000 vrijwilligers is de Zonnebloem een van de grootste organisaties in Nederland die onder normale omstandigheden daadwerkelijk bij mensen achter de voordeur komt. Hiermee dragen de vrijwilligers in belangrijke mate bij aan het tegengaan van sociaal isolement en eenzaamheid. De vrijwilligersorganisatie wordt ondersteund door een nationaal bureau met betaalde krachten. De focus van de ondersteuning ligt op de lokale afdelingen zodat zij binnen de kaders van de vereniging zelfstandig kunnen acteren om kleur te geven aan het leven van mensen met een lichamelijke beperking. De donateurs en deelnemers maken geen deel uit van de verenigingsstructuur.

3.1 De vereniging

Verenigingsstructuur

De Zonnebloem is een vrijwilligersorganisatie die door vrijwilligers wordt bestuurd. De meeste vrijwilligers zijn georganiseerd in plaatselijke, regionale en provinciale afdelingen. De overige vrijwilligers zijn vooral actief als vakantievrijwilliger, mystery guest of vrijwillige chauffeur. De vrijwilligersorganisatie wordt ondersteund door het nationaal bureau met betaalde krachten.

Naar aanleiding van eerder onderzoek naar de 'Organisatie, communicatie en structuur van de vereniging' heeft de Nationale Vergadering verzocht een werkgroep bestaande uit directie en vrijwilligers te vormen om de aanbevelingen nader uit te werken en advies uit te brengen over hoe te komen tot een 'sterkere en vereenvoudigde verenigingsstructuur'. De werkgroep heeft de aanbevelingen in delen uitgewerkt en voorgelegd aan de Nationale Vergadering. In december 2020 heeft de Nationale Vergadering de laatste van deze aanbevelingen goedgekeurd.

Integriteitsbeleid

Op het gebied van integriteit van de organisatie zijn normen aan de Erkenningregeling CBF toegevoegd die expliciet betrekking hebben op de integriteit van de organisatie.

De Zonnebloem heeft de volgende uitwerkingen van integriteitsbeleid geformuleerd. Enkele van deze notities worden op dit moment nog geactualiseerd. Zo worden, bijvoorbeeld, in de huidige gedragscode de kernwaarden van de Zonnebloem vertaald naar gewenst gedrag. De nieuwe normen vragen expliciet ook om het benoemen van ongewenst gedrag. De uitwerkingen zijn:

- Integriteitsbeleid (2020)¹
- Kernwaarden (MJP2009)
- Gedragscode vereniging (2012)
- Gedragscode fondsenwerving (2012)
- Regeling vertrouwenspersonen vereniging
- Regeling vertrouwenspersonen nationaal bureau (2018)
- Belanghebbendenreglement (2009)
- Klachtenregeling (2021)
- Regeling vermeende misstanden (2009)
- Notitie VOG (2020)
- Protocol internet- en e-mailgebruik (2014)
- Intake-instrument voor vrijwilligers

Het meldsysteem behelst onder andere:

- Klachten
- Inschakelen vertrouwenspersonen
- Fraudedossiers

Klachten:

De Zonnebloem wil haar vrijwilligers, maar ook deelnemers, donateurs en anderen goed informeren over wat de vereniging doet en heeft bereikt. Ook is het belangrijk dat alle belanghebbenden ideeën, opmerkingen, wensen en klachten kunnen delen en dat er iets mee gebeurt. Over al deze zaken zijn sinds 2009 afspraken vastgelegd in een belanghebbendenreglement. Het reglement wordt vermeld op de algemene website en op de website voor vrijwilligers.

In de fase waarin het CRM-systeem nu is, is het niet eenvoudig uitspraken te doen over het aantal en de aard van de ontvangen klachten en alleen over de klachten die gericht zijn aan het nationaal bureau. Klachten die mondeling kunnen worden afgehandeld, worden niet geregistreerd (veelal wel geturfd). Elk kwartaal werden de rapportages daarvan besproken in het managementteam. Eventuele patronen worden aan de orde gesteld, waarna noodzakelijke verbeteringen worden doorgevoerd. De klachten worden ook opgenomen in de halfjaarrapportage aan het Nationaal Bestuur en de Nationale Vergadering.

Bij de afdeling Vrijwilligersondersteuning kwamen ongeveer 50 klachten binnen. De meeste klachten gingen over donateurswerving (huis-aan-huis of via telefooncentrale), de coronamaatregelen, over issues tussen vrijwilligers onderling en – in mindere mate – over issues tussen deelnemers en hun afdeling. De afdeling Marketing & Communicatie kreeg 48 klachten over de loterij, bijvoorbeeld over foute of late levering.

¹ Jaartal verwijst naar jaar van opstellen en evt. vaststelling door Nationale Vergadering

Deels lag de oorzaak hiervoor in een niet correct ingevuld e-mailadres. Verder nog circa 20 klachten waarvan de meeste gingen over het niet kunnen stopzetten van Zonnebloempost aan een oud-bewoner.

De afdeling Vakanties & Evenementen kregen vijf klachten van vrijwilligers en deelnemers die niet waren ingedeeld voor een vakantie aan boord van het vakantieschip MPS de Zonnebloem. Het aantal is relatief laag omdat het schip uiteindelijk maar twee weken heeft gevaren.

Inschakeling vertrouwenspersonen:

De Zonnebloem kent meerdere soorten vertrouwenspersonen. In eerste instantie legt de Zonnebloem de rol van vertrouwenspersoon bij het bestuurslid Bezoekwerk van de plaatselijke afdeling. Deze is voor deelnemers en vrijwilligers goed bereikbaar en heeft ervaring in het voeren van (begeleidende) gesprekken. Voor geëscaleerde klachten van vrijwilligers en deelnemers over ongewenst gedrag is er een landelijke vertrouwenspersoon. Verder zijn er een mannelijke en een vrouwelijke vertrouwenspersoon op het nationaal bureau voor klachten van medewerkers en een externe vertrouwenspersoon bij Arbo Unie voor wie zijn/haar klacht liever niet met een collega bespreekt.

- De interne vertrouwenspersonen zijn éénmaal door een medewerker benaderd. Gezien de aard van de klacht is deze medewerker doorverwezen naar de ondernemingsraad.
- Er is door vier medewerkers een beroep gedaan op de landelijke vertrouwenspersoon bij Arbo Unie. Per medewerker zijn er soms meerdere contactmomenten geweest. De vertrouwenspersoon heeft opvanggesprekken gevoerd en geadviseerd hoe nu verder. In geen van de gevallen hebben die geleid tot een formele melding. In alle vier de gevallen klaagden medewerkers over onheuse bejegening door een leidinggevende of een collega.

Fraudes:

- In 2020 is er één melding geweest van een financiële kwestie en dat was geen fraude maar diefstal. De zoon van een penningmeester had diens bankpas gestolen en geld opgenomen. De betreffende penningmeester heeft zelf aangifte gedaan bij de politie.
- Er lopen nog twee terugbetalingsregelingen via het CJIB van eerdere fraudegevallen.

Reflectie

Met de inwerkingtreding van de nieuwe integriteitsnormen zijn alle benodigde documenten en procedures tegen het licht gehouden. Zo moesten de gedragscode en enkele procedures worden geactualiseerd. Andere documenten waren wel aanwezig maar online niet goed (genoeg) vindbaar, zoals bijvoorbeeld het meldsysteem. Ook moet structureel gewerkt blijven worden aan de bewustwording van de vrijwilligersorganisatie en het nationaal bureau. De VOG is besproken in de Nationale Vergadering.

Algemene Verordening Gegevensverwerking (AVG)

Zowel afdelingen als het nationaal bureau verwerken op grote schaal persoonsgegevens van deelnemers, vrijwilligers, donateurs en medewerkers; personen van wie de privacy goed beschermd moet worden. Vanwege de coronamaatregelen is er nauwelijks fysiek contact geweest en daardoor in januari en februari slechts enkele workshops voor vrijwilligers georganiseerd. Ook zijn er geen fysieke workshops voor nieuwe medewerkers gehouden.

Maar wél:

- Er is een nieuwe online pagina in de kennisbank over AVG gelanceerd. Hier zijn praktische tips en instructies te vinden over de toepassing van privacy regels binnen de afdeling;
- Een uitgebreide online privacy Q&A in de kennisbank wordt maandelijks geactualiseerd en de belanghebbenden worden hierop geattendeerd;
- Rondom de corona-activiteiten is er een special over privacy uitgebracht met regels en instructies rondom het delen van gegevens van deelnemers en vrijwilligers met andere partijen;
- Er zijn online kennissessies georganiseerd over de AVG op afdelingsniveau. Hierbij is specifiek de informatie afgestemd op de werkzaamheden van de afdeling en de privacy aspecten die daarbij relevant zijn.
- Met nieuwe medewerkers zijn (individuele) kennismakingsafspraken geweest waarbij een kleine introductie van de AVG aan de orde is geweest.

Vrijwilligers en medewerkers blijken zich terdege bewust van de informatieveiligheid en kunnen ook met het meldsysteem goed uit de voeten. Het afgelopen jaar hebben zij vijf keer melding gedaan van een datalek of beveiligingsincident:

- In januari is de zakelijke laptop van een medewerker uit diens auto gestolen. Van de diefstal is aangifte gedaan;
- In één geval heeft een medewerker een mail aan de verkeerde vrijwilliger gestuurd. In de mail stonden geen persoonsgegevens maar wel informatie over de interne organisatie;
- Een vrijwilliger heeft een mail met aankondiging van een wekelijkse quiz verstuurd met de vier ontvangers in de cc in plaats van in de bcc. Deze mail is 17 weken (dus 17 keer) verstuurd en pas de 17e keer heeft een ontvanger melding van de fout gemaakt
- Een vrijwilliger heeft een mail gestuurd aan 39 vrijwilligers en oud-vrijwilligers in de cc in plaats van in de bcc. Het betreffen privé e-mailadressen waarbij oud-vrijwilligers betrokken zijn die niet meer actief zijn bij de Zonnebloem.

Samenwerking

Omdat de Zonnebloem midden in de samenleving staat, stimuleren we de samenwerking met andere maatschappelijke organisaties en bedrijven op zowel plaatselijk, regionaal, provinciaal als nationaal niveau.

Op al deze niveaus wordt dan ook veelvuldig samengewerkt. De Zonnebloem bedankt al haar samenwerkingspartners van harte.

De Zonnebloem is lid van, neemt deel aan of werkt samen met:

- Brancheorganisatie Goede Doelen Nederland.
- Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV)
- Algemeen Nederlands Verbond van Reisondernemingen (ANVR)
- Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR)
- Stichting Calamiteitenfonds Reizen
- Stichting Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF), Toezichthouder Goede Doelen.
- Zo'n 241 andere partijen in het Pact voor de Ouderenzorg. Met dit pact – dat de Zonnebloem als één van de eerste 35 organisaties tekende – komen tal van partijen, waaronder gemeenten, verzekeraars, zorgverleners en andere maatschappelijke partners, samen in actie om eenzaamheid te signaleren en te doorbreken, goede zorg en ondersteuning thuis te organiseren en de kwaliteit van verpleeghuiszorg te verbeteren.
- Onderdeel hiervan is de landelijke coalitie Eén tegen Eenzaamheid. Met 'Eén tegen Eenzaamheid' wil de overheid de trend van eenzaamheid onder ouderen in Nederland doorbreken. Binnen dit programma wordt gewerkt aan het eerder signaleren van eenzaamheid, het bespreekbaar maken ervan en het ontwikkelen van een duurzame aanpak tegen eenzaamheid. In 2020 namen al meer dan 100 partijen actief aan deze coalitie deel.
- Welzorg Nederland dat de Zonnebloemauto's verzorgt en aanpast voor gebruikers van een rolstoel en scootmobiel en vaak ook stalt.
- De Riki Stichting, die gedurende het jaar maar liefst 56 Zonnebloemafdelingen steunde. Voor kerst verzorgden zij goed gevulde kerstpakketjes voor alle deelnemers van die afdelingen. De lokale vrijwilligers trokken er met veel liefde op uit om deze pakketten bij hun deelnemers te bezorgen.
- KRO-NCRV in het kader van het Ministerie voor Gehandicaptenzaken. Rick Brink heeft eigen vervoer, maar voor belangrijke afspraken in Den Haag waarvoor Rick zijn energie wilde sparen, stelde de Zonnebloem de Zonnebloemauto beschikbaar.
- Stichting Samenwerkende Non-profit Loterijen (SNL),

voor het gezamenlijk exploiteren van een meerjarige loterijvergunning.

- De VriendenLoterij, om opbrengsten te genereren door zoveel mogelijk deelnemers te werven die geoormerkt voor de Zonnebloem meespelen. In 2020 is per 2021 een verlenging met vijf jaar (2021-2025) toegezegd van het beneficiëntschap bij de VriendenLoterij.
- Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV; onderdeel Netwerk Zorg en Welzijn) / Landelijk Overleg Vrijwilligersorganisaties in Zorg en Welzijn (LOVZ).
- De community 'Toegankelijk Dagje Uit' die naast de Zonnebloem bestaat uit verschillende partijen zoals belangenorganisaties, ervaringsdeskundigen, brancheverenigingen en ondernemers om de vrijetijdssector te helpen toegankelijker te worden voor mensen met een beperking. Eind juni is namens de community de aanvulling op het protocol 'Veilig Samen Uit' van de Club van Elf en de Nederlandse Vereniging van Dierentuinen door o.a. Rick Brink overhandigd aan de Staatssecretaris van Economische Zaken.
- Partners VriendenLoterij en VSBfonds en andere om te werken aan het optimaal afstemmen van ons aanbod op de wensen en behoeften van de doelgroep, alsmede het verbeteren van toegankelijkheid en mobiliteit voor mensen met een lichamelijke beperking.
- Diverse onderwijsinstellingen en thuiszorgorganisaties.

Blik op de toekomst

- Alliantie Digitaal Samenleven met het initiatief #allemaaldigitaal. De alliantie heeft via kennis, netwerk én een donatie van gerenoveerde tablets bijgedragen aan een pilotproject beeldbellen voor Zonnebloem deelnemers in coronatijd. Deze samenwerking krijgt in 2021 een vervolg.
- Bartiméus die er is voor mensen die slechtziend of blind zijn. Er is een overeenkomst om als pilot samen vijf locaties te toetsen op toegankelijkheid maar vanwege de pandemie is in 2020 alleen Stedelijk Museum Alkmaar getest.

32 De vrijwilligersorganisatie

Plaatselijke, regionale en provinciale afdelingen

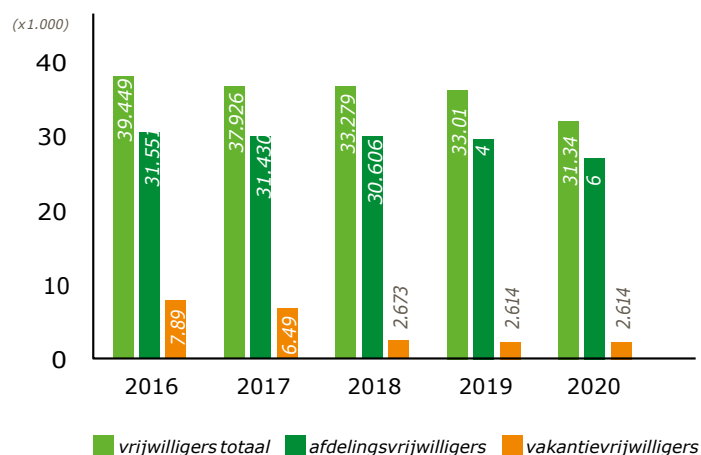
Ultimo 2020 zijn 31.346 vrijwilligers actief voor de Zonnebloem. Daarvan zijn 28.732 vrijwilligers georganiseerd in 1.015 plaatselijke afdelingen, die op hun beurt verenigd zijn in 97 regionale afdelingen en tot slot formeel worden overkoepeld door de provincies. Met ingang van 2021 vervallen de provinciale afdelingen. Het is een getrapte communicatiestructuur, geen hiërarchische structuur. De afdelingsvrijwilligers vormen de leden van de vereniging.

Elke afdeling heeft een de facto bestuur en vaardigt statutair kandidaten af naar het hoger gelegen verenigingsorgaan:

- plaatselijke afdelingen naar regionale afdelingen;
- regionale afdelingen naar provinciale afdelingen;
- provinciale afdelingen (drie per provincie) naar de Nationale Vergadering.

Echter, alleen Friesland, Groningen/Drenthe, Utrecht, Zuid-Holland en Flevoland hebben ultimo 2020 nog een provinciaal bestuur; Gelderland heeft drie clusters, Noord-Holland, Noord-Brabant, Limburg en Overijssel kennen een platform. Afvaardiging naar de Nationale Vergadering wordt daar regionaal geregeld.

Aantal vrijwilligers

Belangrijkste activiteiten en successen 2020

- Zoals inmiddels elk jaar wordt het vertrouwen middels de Net Trust Score² in de vereniging gemeten. Onderzoek onder de vrijwilligers, waaraan 4.226 personen hebben meegedaan, laat zien dat in 2020 het vertrouwen voor het derde jaar op rij fors is gegroeid. In alle groepen is de doelstelling behaald. Vakantievrijwilligers hebben iets meer vertrouwen in de Zonnebloem dan vrijwilligers

die gebonden zijn aan een afdeling. Dit heeft waarschijnlijk te maken met het type werkzaamheden (werkzaamheden tijdens een vaarvakantie zijn anders dan afdelingswerkzaamheden). In toelichtingen geven vrijwilligers aan dat de Zonnebloem een mooie organisatie is die zich inzet voor een belangrijke doelgroep.

² De Net Promotor Score (NPS) meet of ondervraagden de Zonnebloem wel of niet aanbevelen bij anderen.

De cijfers van deskundigheidsbevordering

	2018	2019	2020
Totaal gerealiseerde workshops	382	460 ³	89
Totaal aantal deelnemers	5.548	4.938	988
(Directe) kosten nationaal bureau (zonder personeelskosten)	84.509	82.044	33.416

Top 3 workshops in 2020

	2020
Introductieworkshop 'Aan de slag bij de Zonnebloem'	24
Functiegerichte workshops bestuursleden (incl. pilots online workshops)	23
Workshop 'Omgaan met dementie'	20

Toelichting:

- Aantal workshops op locatie is in 2020 zowel qua aantal uitvoeringen, deelnemers als kosten ver achtergebleven op begrote aantallen vanwege de coronamaatregelen. Alleen in de periode januari-maart en september-oktober 2020 zijn workshops op locatie uitgevoerd. In de laatste periode ook minder dan normaal, vanwege ook toen nog beperkende maatregelen en de schroom van afdelingen om al groepsactiviteiten te organiseren.
- Door de coronabeperkingen is de ontwikkeling en invoering van online deskundigheidsbevordering voor vrijwilligers vanaf juni 2020 versneld. In het derde en vierde kwartaal zijn in totaal 10 pilots van online varianten van het aanbod workshops ontwikkeld en uitgevoerd. Vanaf december 2020 zijn 12 verschillende online workshops beschikbaar, sinds die maand hebben zich intussen ruim 400 vrijwilligers aangemeld. Het aanbod in thema's wordt uitgebreid.
- Een andere online vorm van deskundigheidsbevordering is in december 2020 ontwikkeld en op Mijn Zonnebloem beschikbaar gekomen: 10 korte instructiefilms over kascontrole voor kascommissieleden van de Zonnebloem. Daarmee vormt dit de start van een uitbreiding van deze vorm van online leren op Mijn Zonnebloem, namelijk voor vrijwilligers in eigen tempo en gekozen tijd, op thema's ondersteunend bij hun vrijwilligerswerk.

Blik op de toekomst

Na een forse dip in 2017 zijn voor het derde jaar op rij mooie stappen richting herstel van de interne relaties te zien. Als de coronasituatie straks achter de rug is, is het belangrijk om met nieuwe vormen van ondersteuning vanuit het nationaal bureau dit goede gevoel vast te houden en niet op betrokkenheid in te leveren.

- Net als in 2019 maken vooral bestuursleden zich ook in 2020 zorgen over de instroom van vrijwilligers. In 2021 zullen vanuit het nationaal bureau plannen ontwikkeld en geïmplementeerd worden om afdelingen te helpen bij de werving en binding van ('jongere') vrijwilligers.
- Het aanbod van online workshops op diverse thema's die vrijwilligers ondersteunen bij de uitvoering van hun vrijwilligerswerk wordt uitgebreid.

³ Inclusief geregistreerde startgesprekken districtshoofden met nieuwe bestuursleden (146)

33 Bestuur en toezicht

In 2016 is de Erkenningregeling Goede Doelen ingevoerd; een normenstelsel gebaseerd op zelfregulering. Het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) toetst de organisaties aan de normen van de Erkenning, kent de Erkenning toe en houdt toezicht. Met de invoering van de regeling zijn alle keurmerken, zoals het CBF-Keur, vervangen door de nieuwe Erkenning. De Zonnebloem is sinds juli 2016 een Erkend Goed Doel.

Nationale Vergadering (ledenraad)

Statutair kiest elke provinciale vergadering uit haar leden drie afgevaardigden. Nu veel provincies geen provinciale vergadering meer organiseren, wordt de afvaardiging regionaal geregeld. Tezamen vormen zij de Nationale Vergadering. Die zorgt ervoor dat de stem van de vrijwilligers – de leden – de koers van de vereniging bepaalt. Het hoogste besluitvormende orgaan houdt toezicht op het beleid en de verantwoording van de vereniging. Ze toetst of de activiteiten van de vereniging zijn gericht op realisering van de doelstelling van de vereniging, keurt onder meer jaarrekening, jaarverslag, jaarplan en begroting goed en benoemt de leden van het Nationaal Bestuur.

Wat heeft de Nationale Vergadering gedaan en bereikt in 2020?

De Nationale Vergadering heeft in 2020 drie keer vergaderd en gezien de omstandigheden was dat online. Door de mate waarin iedereen door de coronamaatregelen werd verrast, werd de vergadering van maart geannuleerd en was er niet op tijd een digitaal alternatief. Naast de reguliere onderwerpen als jaarverslag, jaarrekening, jaarplan en begroting kwamen ook andere onderwerpen aan bod. In juni werden de voorstellen voor twee nieuwe typen vakanties

besproken alsook hoe de vereniging – toen het aantal besmettingen daalde van wat nu de eerste golf heet – weer kon starten met het organiseren van activiteiten en vakanties. In de vergadering van september werden de vakantieconcepten goedgekeurd en werd gesproken over de plaats van jongeren in de verenigingsstructuur en de VOG. In december heeft de Nationale Vergadering het laatste voorstel van de werkgroep Verenigingsstructuur goedgekeurd, namelijk de samenstelling van en afvaardiging naar de Nationale Vergadering. Verder heeft de Nationale Vergadering zich gebogen over de reguliere statutaire taken zoals goedkeuren van halfjaarrapportage 2020, jaarplan en begroting 2021 en heeft ze twee nieuwe leden van het Nationaal Bestuur benoemd.

Nationaal Bestuur

Het Nationaal Bestuur bestuurt de vereniging. De bestuursleden zijn vrijwilligers en ontvangen voor hun werkzaamheden geen bezoldiging. Gemaakte kosten, zoals reiskosten naar bijeenkomsten, kunnen zij declareren. Het Nationaal Bestuur heeft het gros van haar bestuurlijke taken overgedragen aan een betaalde directie, bestuurt op hoofdlijnen en houdt toezicht op de directie. Het Nationaal Bestuur legt verantwoording af aan de Nationale Vergadering.

De verantwoording van het Nationaal Bestuur aan de Nationale Vergadering en het toezicht van het Nationaal Bestuur op de directie richten zich op de vragen:

- Zijn de activiteiten van de vereniging gericht op het realiseren van de doelstelling?
- Worden de beschikbare middelen efficiënt en effectief besteed?
- Zijn de methoden om de middelen voor de doelstelling bij elkaar te krijgen efficiënt, effectief en fatsoenlijk?
- Wordt zorgvuldig omgegaan met vrijwilligers die hun diensten aanbieden?
- Krijgt de vrijwilligersorganisatie de ondersteuning waar zij behoefte aan heeft?

De verantwoording aan de Nationale Vergadering vindt halverwege het boekjaar plaats via een halfjaarrapportage en na afsluiting van het jaar via het jaarverslag en de jaarrekening. Tegelijk met de halfjaarrapportage wordt ook aandacht besteed aan de contouren van de plannen voor het volgende jaar, die daarna verder worden uitgewerkt in een jaarplan en begroting. In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de financiële realisatie in het voorafgaande jaar. Voor zowel de inrichting van de begroting als voor de jaarrekening worden de richtlijnen van de Richtlijn 650 voor Fondsenwervende organisaties gevolgd.

Wat heeft het Nationaal Bestuur gedaan en bereikt in 2020?

Het Nationaal Bestuur is in 2020 zes keer bijeengekomen, waarvan drie keer in combinatie met de Nationale Vergadering en één keer in combinatie met de OR. In de formele vergadercyclus werden de jaarrekening en het jaarverslag over 2019, de halfjaarrapportage 2020, en het jaarplan en de begroting 2021 besproken.

Verder heeft het bestuur zich vanzelfsprekend gebogen over dezelfde majeure onderwerpen die aan de Nationale Vergadering zijn voorgelegd, zoals de nieuwe vakantieconcepten, de verenigingsstructuur met inbegrip van de plek van jongeren in die structuur en de VOG, de herinrichting van het nationaal bureau alsook de begroting 2020 mee helpen bewaken.

Samenstelling van het Nationaal Bestuur op 31 december 2020⁴:

- Godfried Barnasconi
- Annet Kil
- Karina Schilte
- Hans Timmermans
- Ed Wallinga
- Brenda Knip
- Wouter Kalkman
- Annemarie Apeldoorn

Brenda Knip en Wouter Kalkman zijn in december benoemd. Loes Van der Lubbe-van der Heijde en Frans Penninx hebben in december afscheid genomen.

Evaluatie

Door de bijzondere omstandigheden is de zelfevaluatie door de leden van het Nationaal Bestuur uitgesteld tot 2021.

⁴ Formeel geregistreerd bij Kamer van Koophandel per 1 januari 2021.

Directie

De directeur ondersteunt het Nationaal Bestuur en de Nationale Vergadering bij het voorbereiden en uitvoeren van beleid. Hij geeft daartoe leiding aan de vrijwilligersorganisatie en aan de betaalde krachten van het nationaal bureau. Per kwartaal legt hij verantwoording af aan het Nationaal Bestuur en informeert hij het bestuur over de gang van zaken. In 2020 was M.S.P. (Marc) Damen directeur.

Wat heeft de directie onder meer gedaan en bereikt in 2020?

- Het jaar 2020 werd gedomineerd door drie onderwerpen: de mogelijkheden en beperkingen onder de door het RIVM uitgevaardigde coronamaatregelen, de resterende voorstellen tot aanpassing van de structuur van de vereniging en in het verlengde daarvan een herstructurering van het nationaal bureau.
- In maart moesten natuurlijk in allerijl maatregelen worden getroffen opdat de medewerkers van het nationaal bureau die anders naar kantoor komen, thuis konden werken. Ook vragen aan het dienstencentrum moesten vanaf thuis kunnen worden beantwoord. Vrijwilligers vroegen om duiding: wat betekenen de maatregelen voor mijn vrijwilligerswerk; wat kan nog wel en hoe dan? Maar de situatie bood ook mogelijkheden: veel overleggen bleken heel goed ook online te kunnen wat veel reistijd en reiskosten scheelde en de overleggen bleken soms efficiënter te zijn.
- Deelname aan de werkgroep Verenigingsstructuur die de aanbevelingen uitwerkte uit het onderzoek voor een sterkere en vereenvoudigde verenigingsstructuur. In 2020 stonden de laatste onderdelen uit het uitgebreide advies op de agenda: de plek van jongeren in de verenigingsstructuur, het al dan niet verplicht stellen van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en de manier waarop de Nationale Vergadering kan worden samengesteld. Al deze voorstellen zijn in de loop van 2020 goedgekeurd.
- In het verlengde van de herinrichting van de vereniging is onder begeleiding van organisatieadviesbureau Berenschot in 2019 onderzoek gedaan naar de bij het huidige meerjarenplan best passende inrichting van het nationaal bureau. Het uiteindelijke organogram behelst een plattere organisatie met slagvaardige teams die door de opzet gestimuleerd worden samen te werken met de andere teams. De implementatie vindt plaats in 2021.
- Voor specifieke onderdelen laten het Nationaal Bestuur en/of de directie zich adviseren door commissies die eveneens uit vrijwilligers bestaan:
 - De Auditcommissie, die het Nationaal Bestuur en de Nationale Vergadering bijstaat in de uitoefening van het financiële toezicht (zie aldaar);
 - De Vakantie Adviescommissie (VAC), die het Nationaal Bestuur via de directie adviseert over vakantiezaken. Doel van de VAC is het bijdragen aan de bewaking en verdere ontwikkeling van de kwaliteit van de Zonnebloemvakanties. De VAC kwam in 2020 drie keer (virtueel) bij elkaar.
 - De ICT-commissie, die de directie bijstaat in de ontwikkeling, realisatie en instandhouding van een ICT-omgeving die ondersteuning biedt aan de uitvoering van haar werkzaamheden zoals omschreven in een Jaarplan of Meerjarenplan. Zij adviseert over strategische ICT-kaders en bewaakt de relevantie voor de vrijwilligersorganisatie.

34 Het nationaal bureau

De vrijwilligers van de Zonnebloem krijgen ondersteuning van een betaalde organisatie: het nationaal bureau dat kantoor houdt in Breda. Eind 2020 waren er bij het nationaal bureau 85 medewerkers in dienst (vs. 98 eind 2019) wat neerkomt op 65,43 voltijdbanen.

Belangrijkste activiteiten en successen

- De belangrijkste activiteiten van het nationaal bureau zijn natuurlijk het dagelijks ondersteunen van de afdelingen in het land en zorgen voor de randvoorwaarden van een goed draaiende vereniging. Dat uit zich onder andere in het aantal afgehandelde telefoontjes op het dienstencentrum, succesvolle fondsenwerving, de ondersteuning door districtshoofden op locatie, kennispartner zijn, het zorgen voor een goede reputatie in het land, bijvoorbeeld door goede communicatie richting verschillende belanghebbenden, maar ook een gedegen financieel beleid, enzovoort.
- Vanaf 16 maart 2020 werkten alle medewerkers vanuit huis. In allerijl is ervoor gezorgd dat iedereen ook thuis kón werken en bereikbaar was zodat mensen die bijvoorbeeld naar het dienstencentrum belden, direct en ongemerkt werden doorverbonden. Te allen tijde zijn de richtlijnen van het RIVM gevolgd en is ook het kantoor – voor zover tijdelijke versoepelingen toelieten dat medewerkers naar kantoor kwamen – coronaproof gemaakt. Mede daardoor is gelukkig, voor zover bekend, niemand op het nationaal bureau besmet geraakt door het coronavirus.
- Gedurende het hele jaar is gewerkt aan de vormgeving van een herinrichting van het nationaal bureau en dat proces werd begeleid door adviseurs van Berenschot. Na een positief advies van de OR heeft de directeur in oktober een definitief besluit genomen en zijn in november alle medewerkers geïnformeerd over hun status in de nieuwe organisatie.
- Het streefpercentage voor het ziekteverzuim is om onder 4% te blijven (landelijke norm). In 2020 was het percentage 3,89% (in 2019: 2,86%). Het percentage is met name hoger door een paar langdurig arbeidsongeschikte medewerkers wegens, volgens de bedrijfsarts, niet arbeidsgerelateerde aandoeningen.

Blik op de toekomst

- In februari 2021 zal de herinrichting van het nationaal bureau zijn beslag krijgen. De nieuwe teams worden geleid door managers die deels al bij de Zonnebloem werken en deels nieuw zijn geworven.
- Het zwaartepunt van de verenigingsactiviteiten komt steeds meer lokaal te liggen. We moeten alert blijven dat we als vereniging als geheel blijven meebewegen met de totale samenleving en oog blijven houden voor trends en ontwikkelingen. Het nationaal bureau blijft vernieuwende initiatieven volgen en werkt die indien interessant uit, samen met de vrijwilligersorganisatie.

Ondernemingsraad

De OR heeft in 2020 met de bestuurder gesproken over de volgende punten:

- **Herinrichting nationaal bureau**

De OR is nauw betrokken geweest bij alle stappen in het proces. Daarnaast heeft de OR een belangrijke rol gespeeld bij de totstandkoming van het Sociaal Plan (met behulp van een extern adviseur).

- **ICT**

ICT heeft in 2020 de aandacht gehad van de OR. De doorontwikkeling van het nationaal bureau en de ontwikkeling van het Zonnewende-programma maakten hier een belangrijk onderdeel van uit.

- **Arbeidsvoorwaarden**

In overleg met de bestuurder zijn de huidige arbeidsvoorwaarden verlengd tot en met december 2021.

- **Samenstelling OR**

De OR heeft afscheid genomen van een lid en een nieuw lid mogen verwelkomen.

Belangrijke onderwerpen en thema's 2021

- Evaluatie doorontwikkeling nationaal bureau
- Start nieuwe organisatiestructuur
- Opstart na coronacrisis van zowel het kantoor als de vereniging.
- Herinrichting nationaal bureau; balans thuiswerken en aanwezigheid op kantoor.
- Arbeidsvoorwaarden 2022/2023
- ICT
- Verkiezingen OR
- Medewerkerstevredenheidsonderzoek

MPS de Zonnebloem

Behalve de Nationale Vereniging heeft de Zonnebloem nog een entiteit: Motorpassagiersschip de Zonnebloem BV, die het vakantieschip, MPS de Zonnebloem, van de Zonnebloem exploiteert. De vereniging is enig aandeelhouder en de directeur van de vereniging is ook directeur van de B.V. Eind 2020 waren op het vakantieschip van de Zonnebloem 7 bemanningsleden werkzaam (vs. 11 eind 2019) (5,6 voltijdbanen). Het ziekteverzuim op het MPS was 0,42% vergeleken met 1,39% in 2019.

De jaarrekening van de B.V., die statutair in Breda is gevestigd, is via het nationaal bureau op te vragen.

Financieel beheer en interne beheersing

De Zonnebloem kan haar doelstellingen alleen verwezenlijken bij voldoende financiële steun uit de Nederlandse samenleving. Het grootste deel van de financiering van de lokale activiteiten wordt bijeengebracht door de vrijwilligers zelf, bijvoorbeeld door lotenverkoop en het vinden van lokale sponsors. Ook krijgen afdelingen een gedeelte van de inkomsten van donateurs in hun postcodegebied. Een groot aantal taken die het hele land betreffen, is echter gedelegeerd aan het nationaal bureau dat daarvoor onder andere landelijk fondsen werft. Traditionele fondsenwerving staat echter onder druk.

Uitgangspunten voor het financieel beheer van de Zonnebloem zijn transparantie, verantwoording en verantwoordelijkheid en zorg voor continuïteit. Als organisatie met een CBF-erkenning houden we ons conform de normen van de erkenningsregeling aan de 'Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen' van Goede Doelen Nederland. Vanuit het oogpunt van transparantie presenteert de Zonnebloem een geconsolideerde jaarrekening, waarin zowel Nationale Vereniging de Zonnebloem als Motorpassagierschip de Zonnebloem BV zijn verenigd.

41 Financiering van de activiteiten

Voor de financiering van haar activiteiten is de Zonnebloem afhankelijk van de Nederlandse samenleving. We beogen duurzame relaties aan te gaan met onze particuliere en zakelijke donateurs, maar verschillende trends en ontwikkelingen leiden ertoe dat traditionele fondsenwerving onder druk staat. Zo groeit de belangstelling van donateurs voor kortere verbintenissen met concrete, voor hen overzichtelijke, doelen nog steeds. Verder geven donateurs in toenemende mate – en bij voorkeur lokaal – aan single-issuedoelen én is er een toename van kleinschalige initiatieven van bekenden voor een goed doel, zoals gesponsorde hardlooppwedstrijden of fietstochten.

Belangrijkste activiteiten en successen 2020

- Zonnebloemafdelingen slagen er in hoge mate in hun lokale activiteiten zelf te financieren. Dat is niet alleen knap, maar het verdient ook waardering dat lokale afdelingen zich daar zo voor inspinnen.
- Ongeveer de helft van de Zonnebloemafdelingen heeft contact met het bedrijfsleven en dat levert hen bijdragen in geld op en/of bijdragen 'in natura'. De deelnemers van Zonnebloemafdeling Langedijk-Noord, bijvoorbeeld, hebben geweten dat het oudjaar was. Met dank aan lokale oliebolbakker Gerard Haller, die schalen vol bollen beschikbaar stelde. Het bleek een mooie gelegenheid voor de vrijwilligers om in 2020 nog één keer bij alle deelnemers langs de deur te gaan en de wens uit te spreken dat het nieuwe jaar meer ruimte tot ontmoeting geeft. Andere afdelingen brachten kerststollen en kerstkransen rond.
- Met zadenveredelaar Evantia en het kwekerscollectief Sunsation hebben wij sinds 2019 een driejarige afspraak dat zij jaarlijks een aantal potzonnebloemen (de Sunsation Sunflower) verpakken in een actieverpakking van de Zonnebloem en verkopen, waarbij € 1 naar de Zonnebloem gaat. Dit jaar werden in 68 Hoogvliet Supermarkten de Sunsation Sunflowers in de actieverpakking van de Zonnebloem verkocht. De actie duurde twee weken en leverde € 4.762 op voor de Zonnebloem. GroenRijk Tuincentrum Geldrop en Veldhoven en Life&Garden maakten regionale verkoop- en uitdeelacties mogelijk.
- Ook werkte de Zonnebloem samen met Red je Boeketje, een initiatief van bloementelers. Door Sunsation potzonnebloemen te bestellen, steunde je de telers én mensen met een lichamelijke beperking. Bij elke bestelling kreeg de ontvanger drie potzonnebloemen en een lot van de Zonnebloem. Alle verkochte potzonnebloemen werden op 21 mei aangeboden aan een verzorgingstehuis met ook Zonnebloemdeelnemers.
- Negen Zuidoost Brabantse Zonnebloemafdelingen hebben 2.000 Sunsation Sunflower potzonnebloemen in ontvangst genomen onder grote belangstelling van de lokale pers. Geldrop had naast de Aandachtskaart ook chocolaatjes geregeld van de lokale chocolaterie en die werden samen met de potzonnebloemen verstrekt aan de deelnemers. Ook andere afdelingen brachten potzonnebloemen rond, al dan niet met een attentie of kaart, bijvoorbeeld de afdelingen Obdam-Hensbroek, Schouwen Duiveland en Apeldoorn.
- Afdeling Arnhem zuid heeft 170 met een Zonnebloem-logo bedrukte boodschappentasjes met kaart, pen en fraaie sleutelhanger gebracht bij hun deelnemers.
- Joehoe! Ouwe Taart is een initiatief van een horecaondernemer die samen met een bakkerij eenpersoonsappeltaartjes verkoopt. Per verkocht taartje gaat een deel naar de Stichting Met je Hart, die zich inzet om vereenzaming onder ouderen tegen te gaan. Zij richten zich lokaal op ouderen die, om verschillende redenen, eenzaam zijn en hun huis bijna niet meer uit komen. De organisatie achter Joehoe! Ouwe Taart heeft 6.000 taartjes, die anders voor de horeca waren bestemd, geschonken aan de deelnemers van de Zonnebloem. De afdelingen plaatsten foto's van de taartmomenten op hun sociale mediakanalen. Het begeleidende persbericht is breed opgepakt door lokale media en er zijn drie radio-interviews gegeven.
- Nu de samenleving zelf ervoer hoe het is om niet naar buiten te kunnen, deed de Zonnebloem een oproep aan het Nederlandse publiek en vroeg hen de Zonnebloemvrijwilligers te steunen om mensen met een lichamelijke beperking veilig te bezoeken door € 10 te doneren voor een Zonnebloem Beschermingspakket. De actie heeft binnen een maand € 30.000 aan particuliere donaties en veel zichtbaarheid opgeleverd.
- De Van Lanschot Kempen Foundation en haar klanten schonken € 11.000 voor de beschermingspakketten-campagne. Ook de VDL Foundation doneerde € 10.000 aan deze campagne.

- De samenwerking met Pluimen waarbij mensen kunnen doneren middels hun cadeaubon leverde zo'n € 475 op.
- Mensen lijken vanwege corona gemotiveerd om kaarten te versturen. De Kerstkaartenactie liep daarom op schema. Er zijn 9.144 bestellingen afgerond. Deze leveren in totaal € 279.782 op aan donaties en inkomsten uit dekaarten.
- Ook in 2020 hebben veel afdelingen met grote dankbaarheid een bijdrage ontvangen vanuit Rabo Clubsupport van de Rabobank. In totaal circa € 350.000.
- Als eindejaarsdonatie ontving de Zonnebloem een cheque ter waarde van € 7.000 van de directeur van Vegro. Vegro verzorgt al op vijf locaties de uitgifte van de Zonnebloemauto en heeft besloten om twee jaar de Zonnebloemauto in Alphen aan de Rijn te financieren.

Zonnebloemloterij

Alle pakketten met papieren loten stonden half maart klaar om naar alle afdelingen verzonden te worden, toen corona en bijbehorende maatregelen roet in het eten gooiden. Dit had grote consequenties voor de lotenverkoop huis-aan-huis. De geplande levering lotenbestellingen is uitgesteld. Er mocht immers niet verkocht worden en dan is het niet prettig om onnodig lang waardepapieren in huis te hebben. De lotenbestellers zijn hiervan per brief op de hoogte gesteld.

De loterij is wel op de geplande 8 april gestart, maar dan uitsluitend online. Onze ambassadeur Frans Duijts gaf hiervoor het startsein. Vanaf 7 mei zijn de bestellingen geleverd. Het was toen nog niet toegestaan om huis-aan-huis te gaan. De overheid informeerde dat de maatregelen in elk geval tot 20 mei zouden gelden. Vanaf 1 juni konden de loten worden verkocht mits er rekening gehouden werd met de maatregelen, waaronder anderhalve meter afstand. Ondertussen kwamen er verschillende initiatieven vanuit het land: het wekelijks belrondeje gaf

ruimte aan deelnemers om hun lotenbestelling telefonisch door te geven. Deelnemers werden door vele afdelingen verblijd met iets lekkers of een bloemetje. Hierbij werd ook de mogelijkheid gegeven om door middel van een bestelformulier de lotenbestelling door te geven. De afdeling Hooglanderveen bedacht een leuke actie om hun gestelde doel van 1.200 loten toch te halen toen deur-aan-deur verkoop niet mogelijk was. De vrijwilligers verkochten de loten per 5 stuks voor € 10 en verlootten als extraatje een taart onder elke 20 kopers.

Naar aanleiding van alle initiatieven in het land zijn er vanuit het nationaal bureau allerlei ondersteunende acties gedaan.

- Er is een bestelenvelopje ontwikkeld dat afdelingen gratis konden bestellen. Hier hebben 200 afdelingen gebruik van gemaakt, en 80 afdelingen hebben zelfs nabesteld. In totaal zijn er 90.579 envelopjes besteld en uitgeleverd. De afdeling Tilburg-Hoefstraat-Groeseind heeft de envelopjes succesvol ingezet. Met een high tea-zakje en een sympathieke brief aan hun gasten hebben ze uiteindelijk alle bestelde loten weten te verkopen.
- De online lotenpagina's zijn verder geoptimaliseerd en de medewerkers van Communicatie ondersteunden vrijwilligers bij het aanmaken van een verkooppagina.
- Er is een mailing verstuurd in een oplage van 40.000 stuks om mensen te vragen om online loten te kopen in plaats van een gift te doen. Naast de 85.000 loten die de vrijwilligers online hebben verkocht, zijn er via de algemene site 22.000 loten verkocht. Ook hier gaat de opbrengst naar de vrijwilligersorganisatie als de koper zijn postcode heeft achtergelaten. Dit is in 98% van de bestellingen het geval.
- Er is een mailing verstuurd in een oplage van 10.000 stuks om mensen te vragen om loten te bestellen via een antwoordkaart. Hier zijn 200 bestellingen uit voortgekomen van in totaal 1.400 loten.
- De leuke samenwerking met Red je Boeketje en

Sunsation heeft 1.139 verkochte loten opgeleverd.

- Afdelingen konden gratis een Tikkie QR code aanvragen, met handleiding. Hier hebben 31 afdelingen gebruik van gemaakt. Uiteindelijk hebben er 21 afdelingen transacties mee gedaan. In totaal zijn hier 632 loten mee verkocht.

Dit alles leverde een record aantal online loten op. Waren er vorig jaar nog 273 verkooppagina's, dit jaar eindigde de teller op 1.048 pagina's. In plaats van 15.000 digitaal verkochte loten vorig jaar, zijn er in 2020 ruim 107.000 loten verkocht via het internet. Voor sommige afdelingen was het een vervanging van de fysieke lotenverkoop, voor andere afdelingen vooral een welkome aanvulling.

Uiteindelijk zijn er 477.758 loten verkocht met een opbrengst van € 955.516. De beoogde opbrengst bedroeg € 2.100.000, dus de behaalde opbrengst is 45,5%.

- 90 (12%) afdelingen hebben uitsluitend online verkocht: 16.195 loten, gemiddeld 180 loten per afdeling.
- 286 (38%) afdelingen hebben uitsluitend papieren loten verkocht: 160.130 loten, gemiddeld 560 loten per afdeling.
- 373 (50%) afdelingen hebben het gecombineerd gedaan: 272.447 loten, gemiddeld 730 loten per afdeling.

Geleerde lessen

- Door de omstandigheden gedwongen, werd de online lotenverkoop door veel afdelingen omarmd. Het is geen vervanging want men mist het contactmoment met de koper en de mogelijkheid om met de koper ook andere Zonnebloeminformatie te delen, maar het biedt vrijwilligers die niet langs de deuren willen gaan een goed alternatief.
- Straatwerving is na de lotenverkoop gestart met inachtneming van alle coronaprotocollen. Dit is goed verlopen en een goede manier gebleken om nieuwe donateurs te werven. Zonnebloemafdelingen worden vooraf geïnformeerd dat er in hun buurt wervers langs de huizen gaan.
- Het 'Kom in actie-platform' werd in 2016 gelanceerd (inactie.zonnebloem.nl) om inzamelingsacties mogelijk te maken. In 2020 zamelde de werkgroep Jong Amsterdam met hulp van firma Oliver James € 1.550 in voor de jaarlijkse stranddag en haalde Frank Broekhuizen € 889 binnen met zijn actie '1 euro per uur voor de Zonnebloem'.

Blik op de toekomst

Het vermogen dat door de afdelingen wordt beheerd, is verder toegenomen. Dat is begrijpelijk omdat het in dit bijzondere jaar nauwelijks kon worden uitgegeven aan activiteiten. De Audit Commissie heeft met klem geadviseerd na te denken hoe dit vermogen kan worden aangewend voor de doelstelling van de vereniging zodat het ten goede komt aan onze doelgroep.

42 Financieel beleid

Uitgangspunten voor het financieel beheer zijn transparantie, verantwoording en verantwoordelijkheid en zorg voor continuïteit. Het financieel beleid van de Zonnebloem bestaat uit vermogensbeleid, beleggingsbeleid, prijsbeleid en interne financiering. De kaders hiervoor zijn beschreven en vastgelegd.

Vermogensbeleid

Organisaties met een CBF-erkenning zijn via de normen van de erkenningsregeling gehouden aan de 'Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen' van Goede Doelen Nederland. Conform deze richtlijn vormt de Zonnebloem alleen reserves met een vooraf bepaalde bestemming. Daarnaast mag ze een continuïteitsreserve hebben van maximaal anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie.

Aansluitend op de richtlijn 'Financieel Beheer Goede Doelen' van Goede Doelen Nederland heeft het bestuur van de Zonnebloem besloten om deze norm voor maximale hoogte van de continuïteitsreserve voor de Zonnebloem over te nemen. Op basis van de realisatie over 2020 volgt hieruit per 31 december 2020 een continuïteitsreserve van maximaal bijna € 21,9 miljoen. De werkelijke continuïteitsreserve per 31 december 2020 bedraagt € 21,7 miljoen.

Verantwoord beleggingsbeleid

Tussen de ontvangst van middelen en de daadwerkelijke besteding kan enige tijd verstrijken. In de tussenliggende periode wil de Zonnebloem deze middelen zorgvuldig en transparant beheren. Als ze langere tijd ter beschikking staan, worden ze risicomijdend belegd door een vermogensbeheerder met langjarige beleggingservaring. Zo kan een beter rendement worden behaald dan met het passief volgen van een strategische asset-mix mogelijk is. De beleggingshorizon bedraagt meer dan tien jaar, waarbij in totaal niet meer dan 30% in zakelijke waarden (aandelen) mag worden belegd.

De Zonnebloem heeft een maatschappelijke verantwoordelijkheid en die dient ook in het beleggingsbeleid van de vereniging zichtbaar te zijn. In 2010 heeft de Zonnebloem verantwoord beleggen ingevoerd in het totale vermogensbeheer. Dit beheer wordt uitbesteed aan F. van Lanschot Bankiers N.V. (hierna Van Lanschot). Het beheer voldoet aan de 'Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen'.

Gekozen is voor een duurzaam beleggingsproces, waarin naast financiële data, ook niet-financiële (duurzame) data worden meegewogen. De fondsen van Van Lanschot beleggen niet in ondernemingen die in strijd handelen met 'Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen'. De richtlijn bestaat uit basisrichtlijnen én aanvullende richtlijnen. De basisrichtlijn adviseert organisaties om beleggingen te onderzoeken op schending van onder andere mensenrechten, corruptie, en bescherming van het milieu. De aanvullende richtlijn is opgesteld voor organisaties die strengere duurzaamheidscriteria in het beleggingsbeleid toe willen passen. Deze richtlijn omvat verdergaande uitsluiting van bedrijven die bijvoorbeeld betrokken zijn bij kernenergie, alcohol, tabak, proefdieren, pornografie, en genetische modificatie. Periodiek wordt het beleggingsuniversum gescreend door een extern dataprovider op overtreding van de richtlijn.

De afspraken over beheer, asset-mix en richtlijnen met betrekking tot de aandelen en vastrentende waarden waarin mag worden belegd, zijn vastgelegd in een vermogensbeheerovereenkomst. Periodiek vindt overleg plaats waarbij Van Lanschot verantwoording aflegt over het naleven van de afspraken en de performance van de portefeuilles.

In 2020 heeft een marktverkenning vermogensbeheer plaatsgevonden. Vanuit goed rentmeesterschap vindt de Zonnebloem het verstandig om periodiek een marktverkenning te houden. De laatste marktverkenning vond in 2012 plaats. Tijdens de marktverkenning heeft de Zonnebloem zich laten begeleiden door een hierin gespecialiseerde onafhankelijke partij. Voorafgaand aan de marktverkenning is het beleggingsstatuut uit 2016 tegen het licht gehouden. Dit beleggingsstatuut is op een aantal onderdelen aangepast. Zo is o.a. het strategisch percentage vastrentende waarde aangepast naar 70% (was 80%), en het strategische percentage zakelijke waarden (aandelen) aangepast naar 30% (was 20%). Ook is de beleggingsdoelstelling op het belegd vermogen

aangepast naar reële instandhouding. Hiermee bedraagt het gewenste rendement circa 2% op jaarbasis na kosten. Voor de marktverkenning zijn zes vermogensbeheerders uitgenodigd die allemaal een voorstel hebben uitgebracht. In december 2020 heeft het Nationaal Bestuur het aangepaste beleggingsstatuut vastgesteld en het besluit genomen om vanuit de liquiditeiten € 6 miljoen te doteren aan de effectenportefeuille om daarmee negatieve creditrente bij banken te voorkomen. Ook heeft het Nationaal Bestuur in december 2020 conform het advies van een werkgroep besloten om bij de huidige vermogensbeheerder Van Lanschot te blijven, waarbij de beleggingsstijl wel wordt aangepast.

Prijsbeleid en interne financiering

De Zonnebloem voert een uniform prijsbeleid. Deelnemers betalen marktconforme prijzen voor de deelname aan Zonnebloemactiviteiten. En vrijwilligers worden niet financieel belast, zij betalen zelf geen bijdragen voor deelname aan activiteiten en worden gestimuleerd om gemaakte onkosten te declareren.

De interne financiering beschrijft de regelingen op het gebied van de geldstromen en administratieve processen tussen de afdelingen onderling en tussen de afdelingen en de vereniging nationaal. We hebben het dan over de verdeling van donateursgeld, de opbrengsten van de loterij, de kosten en bijdragen voor workshops, de verzekeringen en dergelijke. Het is van belang dat de hoeveelheid geldstromen tussen alle verenigingsorganen zo klein mogelijk is. Belangrijk is ook dat de regelingen die daarbij horen niet ingewikkelder zijn dan nodig en zoveel mogelijk gestroomlijnd worden.

Auditcommissie

De Auditcommissie staat het Nationaal Bestuur en de Nationale Vergadering bij in de uitoefening van het financiële toezicht. De commissie bestaat uit twee leden van het Nationaal Bestuur, onder wie het bestuurslid met het aandachtsgebied financiën, drie leden van de Nationale Vergadering en twee externe leden. Rol en taak van de commissie zijn opgenomen in een reglement. De Auditcommissie kwam in 2020 drie keer (digitaal) bijeen.

Stimulering

Voor afdelingen is er een aantal stimuleringsregelingen waarvan zij gebruik kunnen maken. Zo kunnen afdelingen een bijdrage ontvangen voor de dekking van kosten van een vakantie. De 11 afdelingen die in 2020 op vakantie zijn geweest ontvingen samen ruim € 25.000.

Ook konden afdelingen in 2020 een tegemoetkoming ontvangen voor de volledige kosten met betrekking tot een als gevolg van corona geannuleerde vakanties. In totaal ontvingen afdelingen een bedrag van bijna € 250.000 aan tegemoetkoming m.b.t. geannuleerde vakanties. Als gevolg van het faillissement van de Imminkhoeve ontving een aantal afdelingen een tegemoetkoming in gemaakte kosten van in totaal circa € 30.000.

Afdelingen die te weinig inkomsten hebben om voldoende activiteiten te organiseren, kunnen ook een beroep doen op het Stimuleringsfonds van de Zonnebloem. Dat geldt ook voor afdelingen die willen groeien door het aanbod verder uit te breiden met vernieuwende activiteiten en/of nieuwe deelnemers te bereiken, maar daarvoor niet voldoende geld hebben. In 2020 zijn 6 aanvragen gehonoreerd (2019: 8). Het uitgekeerde bedrag bedraagt € 12.554 (2019: € 9.490). In 2020 hebben 4 afdelingen in totaal € 13.331 gestort in het Stimuleringsfonds (2019: 2 afdelingen in totaal € 550).

43 Financiële positie

Vanuit het oogpunt van transparantie presenteert de Zonnebloem een geconsolideerde jaarrekening, waarin de twee Zonnebloementiteiten zijn verenigd. Deze entiteiten zijn statutair gevestigd in Breda. De jaarrekening van de Zonnebloem is opgesteld volgens Richtlijnen voor de Jaarverslaglegging voor Fondsenwervende Organisaties (RJ 650).

De volgende rechtspersonen zijn in de consolidatie opgenomen:

- Nationale Vereniging de Zonnebloem
- Motorpassagiersschip de Zonnebloem B.V.

Saldo van de baten en lasten

Het saldo van baten en lasten is in 2020 € 473.000 positief. Het resultaat is als volgt verdeeld over de verschillende entiteiten.

	Resultaat 2020	
(x € 1.000)		
Vereniging Nationaal	1.684	
Afdelingen	648	
Nationale Vereniging de Zonnebloem		2.332
Motorpassagiersschip de Zonnebloem B.V.		-1.859
Saldo van baten en lasten		473

Het resultaat 2020 is ruim € 3,6 miljoen lager dan in 2019. De som van de baten is met ruim € 3,1 miljoen afgenomen ten opzichte van 2019. De bestedingen aan de doelstelling zijn bijna met € 400.000 afgenomen. De financiële baten zijn ruim € 700.000 lager ten opzichte van 2019.

(x € 1.000)	Werkelijk 2020	Werkelijk 2019	Verschil
Som van de baten	17.347	20.469	-3.122
Som besteed aan doelstelling	13.214	13.577	-363
	4.133	6.892	-2.759
Totale kosten werving baten	3.560	3.408	152
Kosten beheer en administratie	987	960	27
Financiële baten en lasten	887	1.598	-711
Saldo van baten en lasten	473	4.122	-3.649

Baten

Om inzicht te geven in de ontwikkeling van de totale baten over 2020 volgt hierna een overzicht gebaseerd op de baten over 2020 met ter vergelijking de baten over 2019.

(x € 1.000)

	Werkelijk 2020	Werkelijk 2019	Vershil
Baten van particulieren	15.139	17.746	-2.607
Baten van bedrijven	120	399	-279
Baten van loterijorganisaties	761	1.224	-463
Baten van subsidies van overheden	1.046	607	439
Baten van andere organisaties zonder winststreven	173	326	-153
Totaal van de geworven baten	17.239	20.302	-3.063
Baten als tegenprestatie voor levering producten	101	90	11
Overige baten	7	77	-70
Totaal van de baten	17.347	20.469	-3.122

Baten van particulieren

De baten van particulieren bestaan hoofdzakelijk uit structurele donateursbijdragen (€ 7,4 miljoen), opbrengst mailingen (€ 1,4 miljoen), opbrengst nalatenschappen (€ 2,4 miljoen), opbrengst loterij (€ 1,0 miljoen) en bijdragen fondsenwerving algemeen - waaronder spontane giften (€ 1,6 miljoen).

Per saldo zijn de baten van particulieren met ruim € 2,6 miljoen afgenomen ten opzichte van 2019. Deze afname wordt met name veroorzaakt door een daling van de baten uit de loterij van ruim € 1,0 miljoen als gevolg van het coronavirus waardoor verkoop huis-aan-huis niet mogelijk was. Daarnaast zijn ook de baten uit nalatenschappen ruim € 1,3 miljoen lager dan in 2019.

De baten uit nalatenschappen bedragen in 2020 € 2.397.000 (2019 € 3.758.000). Het aantal nieuwe dossiers was 91 en het aantal lopende dossiers per 31 december 2020 is 77.

(x € 1.000)

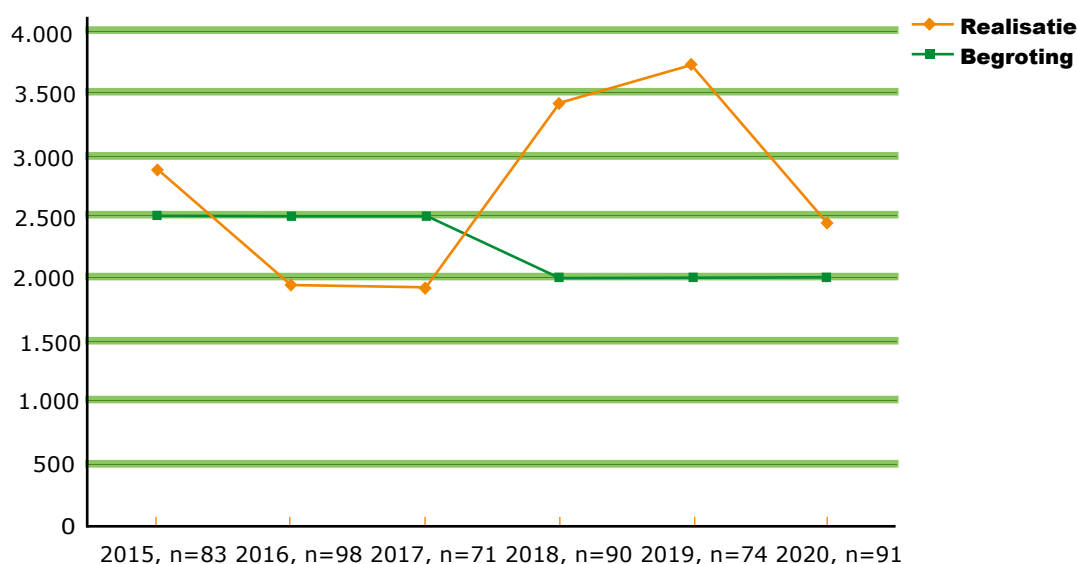

Fig. 1. Jaarlijkse ontwikkeling baten uit nalatenschappen en jaarlijks aantal ontvangen nalatenschappen

Baten van bedrijven en andere organisaties zonder winststreven

Door het coronavirus werden minder bijdrages van bedrijven en vermogensfondsen ontvangen omdat geplande activiteiten werden geannuleerd. Daarnaast kon 'Het Andere Bedrijfsuitje' nauwelijks georganiseerd worden.

Baten van loterijorganisaties

De daling van de baten van loterijorganisatie wordt onder andere veroorzaakt doordat het beschikbare budget niet kon worden besteed omdat de Vriendenloterij met betrekking tot de werving capaciteitsproblemen had.

Baten van subsidies van overheden

De Zonnebloem heeft in december van het Ministerie van VWS € 400.000 ontvangen ten behoeve van de actie #EenKleinGebaar; een actie om extra aandacht te geven aan onze deelnemers.

Bestedingen

De som van de lasten is in 2020 met bijna € 200.000 afgenomen ten opzichte van 2019 en zijn daarmee ongeveer € 2,6 miljoen lager dan begroot over 2020. De afwijking ten opzichte van de begroting 2020 wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere besteding aan de doelstelling als gevolg van het coronavirus.

(x € 1.000)

	Werkelijk 2020	Werkelijk 2019	Verschil
Besteed aan doelstelling	13.214	13.577	-363
Kosten werving baten	3.560	3.408	152
Kosten beheer en administratie	987	960	27
Som van de lasten	17.761	17.945	-184

Bestedingen aan doelstelling

De bestedingen aan doelstelling hebben betrekking op:

(x € 1.000)

	Werkelijk 2020	Werkelijk 2019	Verschil
Voorlichting, bewustwording en eigen activiteiten	2.385	2.239	146
Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding	5.008	4.509	499
Vakanties	3.236	2.719	517
Evenementen	2.585	4.110	-1.525
Som besteed aan doelstelling	13.214	13.577	-363

De bestedingen aan doelstelling zijn in 2020 met bijna € 400.000 afgenomen ten opzichte van 2019. Dit wordt onder andere veroorzaakt door lagere bestedingen (ruim € 1,5 miljoen) bij evenementen. Door het coronavirus konden geplande activiteiten bij afdelingen en bijzondere activiteiten waaronder Sail 2020, bijzondere vaarten en vrijheidsmaaltijden geen doorgang vinden. De hogere bestedingen bij vrijwilligersondersteuning zijn het gevolg van het feit dat afdelingen, met behulp van kleine attenties, bloemen en ludieke acties, geprobeerd hebben deelnemers aangesloten te houden bij de samenleving en te laten merken dat we ze niet vergeten. Bij vakanties zijn de hogere bestedingen het gevolg van geen bijdrages van deelnemers en een aantal vaste kosten zoals personeelskosten en afschrijvingskosten, die gewoon doorlopen, ondanks dat we geen vaarvakanties organiseren.

Totaal kosten werving baten

De totale kosten voor de werving van baten zijn met bijna € 150.000 toegenomen ten opzichte van 2019 door extra behoud- en wervingskosten van donateurs (€ 225.000). De werkelijke kosten waren bijna € 400.000 lager dan begroot doordat bepaalde wervingsactiviteiten voor loterij, major donors, bedrijven en dergelijke, als gevolg van het coronavirus, geen doorgang konden vinden. Ook de Vriendenloterij had geen mogelijkheden (capaciteit) om het budget ten behoeve van werving nieuwe donateurs in te zetten.

Het percentage 'Wervingskosten als % van de totale baten' (wervingskosten gedeeld door de geworven baten) bedraagt 20,7% (2019: 16,8%). Het percentage 'Wervingskosten als % van de totale lasten' (wervingskosten gedeeld door de totale baten) bedraagt 20,0% (2019: 19,0%).

Kosten beheer en administratie

Hieronder vallen alle kosten die de organisatie maakt voor de (interne) beheersing en administratie, die niet toe te rekenen zijn aan de doelstelling of aan de werving van baten. De kosten beheer en administratie, € 987.000, zijn vergelijkbaar met 2019 (€ 960.000). De werkelijke kosten beheer en administratie zijn € 80.000 lager dan begroot in 2020. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere personeelskosten.

Financiële baten en lasten

Het resultaat van de financiële baten en lasten over 2020 bedraagt € 887.000 positief. Dit komt neer op een gerealiseerd rendement van 5,01%. Dit wordt met name veroorzaakt door positieve ontwikkelingen op de beurs in 2020. Gemiddeld is over de afgelopen 5 jaar een rendement gehaald van 4,13%.

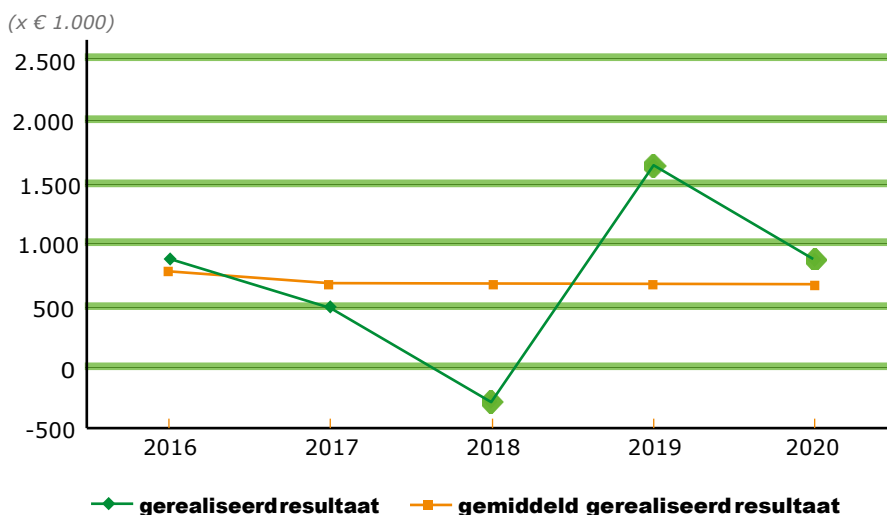

Fig. 2 ontwikkeling van financiële baten en lasten

Financiële baten en lasten

(x € 1.000)

	2020	2019	2018	2017	2016
Rente uit spaarrekeningen en deposito's	1	1	2	15	40
Rentes uit obligaties	-	-	-	-	-
Rentelasten	-	-	-	-	-
Subtotaal rentebaten en lasten	1	1	2	15	40
Dividend	139	183	169	179	272
Gerealiseerde koersresultaten	650	191	229	38	326
Ongerealiseerde koersresultaten	170	1.268	-610	150	351
Subtotaal koersresultaten	820	1.459	-381	188	677
Totaal financiële baten en lasten	960	1.643	-210	382	989
AF: kosten van beleggingen	73	45	43	42	48
Netto beleggingsresultaat	887	1.598	-253	340	941
Gemiddeld belegd vermogen in jaar	17.703	16.443	15.781	15.752	17.527
Rendement uit beleggingen	5,01%	9,72%	-1,60%	2,16%	5,37%
Gemiddeld jaarlijks rendement in 5 jaar (%)	4,13%				

Bestedingsratio

De bestedingsratio's geven de verhouding weer tussen de bestedingen aan de doelstelling en de baten en lasten. De Zonnebloem streeft naar zo hoog mogelijke bestedingsratio's, maar met een minimum van 75% voor bestedingsratio 1.

Bestedingsratio I (Doelbesteding als % van de totale lasten)

Bestedingsratio II (Totale lasten als % van de totale baten)

Bestedingsratio I bedraagt 74,4% (2019: 75,7%).

Bestedingsratio II bedraagt 102,4% (2019: 87,7%).

4.4 Interne beheersing

Vooreen goede interne beheersing is het goed inrichten en structureren van de administratieve organisatie en de interne beheersing een voorwaarde. Hiertoe behoren onder meer de werking van de interne risico-beheersingsmaatregelen en de naleving van aanbevelingen en opvolging van opmerkingen van de accountant.

Risicomanagement

Voor een goededoelenorganisatie vormt reputatieschade een belangrijk risico. Negatieve publiciteit over de eigen organisatie, maar ook van elk ander goed doel in Nederland, terecht of onterecht, kan zijn weerslag hebben op de goede naam en faam van een goed doel. Met consequenties voor de relatie met deelnemers, vrijwilligers en donateurs. De Zonnebloem werkt hard aan de optimalisering van integraal risicomanagement. Op basis van een omgevingsanalyse en de marktpositie worden vooral strategische en operationele risico's beschreven en beoordeeld op de mate waarin de Zonnebloem bereid is deze risico's al dan niet af te dekken. In onderstaand overzicht worden ook de maatregelen beschreven die zijn getroffen om de voornaamste risico's en onzekerheden te beheersen.

Beoordeling risico's

Om alle risico's te beoordelen en te vergelijken, worden de risico's gewogen op basis van een schatting van de kans dat deze kans zich voordoet en een schatting van de impact van de gevolgen op het behalen van de doelstellingen van de organisatie. De impact is niet alleen gebaseerd op de financiële consequenties voor de organisatie, maar ook op de reputatie van de Zonnebloem. Er is onderscheid gemaakt tussen risico's waarop kan worden gestuurd en risico's waarop niet kan worden gestuurd, maar die wel kunnen worden beïnvloed.

Risicobeheersing en interne controle

Onder andere de volgende beheersingsinstrumenten zijn reeds operationeel:

- financiële rapportages op maand-, kwartaal- en jaarbasis;
- voortgangsrapportages op kwartaal- en jaarbasis;
- treasurybeleid;
- periodieke privacy audit;
- covenant horizontaal toezicht;
- autorisatiematrix voor het aangaan van betalingen en verplichtingen;
- periodieke bespreking van de financiële resultaten en plannen met Audit Commissie en Nationaal Bestuur;
- opvolgen van de aanbevelingen uit de Managementletter van de accountant;
- periodieke controles bankmutaties en administratie afdelingen;
- gedragscode en belanghebbendenreglement.

	Beheersingsmaatregel	Risico- bereidheid	Impact	Waarschijnlijk- heid
Strategische risico's				
Imagoschade als gevolg van een incident intern of extern. Een incident kan van alles zijn (fysiek ongeluk, fraude, datalek, maar ook negatieve publiciteit van collega-goed doel). Inherent aan het woord is dat de gebeurtenis onvoorzien en storend is en het is van groot belang alles te doen om incidenten te voorkomen en processen op orde te hebben.	- Op het schip periodieke calamiteitenoefening - Selectiecriteria externe partijen (compliant) - Diverse verzekeringen - Procedures en richtlijnen - Vertrouwenspersonen - Aanstellen van functionaris Gegevensbescherming a.i. (AVG) en functionaris ICT Beveiliging op projectbasis - Team communicatie voor snelle reactie op social media en woordvoering - Alle medewerkers als ambassadeur van de Zonnebloem bij incidenten	●	●●●	●●
Onderbezetting van activiteiten, evenementen en vakanties door spanning tussen het aanbod van de Zonnebloem en de vraag van deelnemers. Het is zaak wensen en verwachtingen van deelnemers goed te monitoren	- Actieve aandacht voor werving en het behouden van vrijwilligers - Deskundigheidsbevordering - Goede selectie en intake nieuwe vrijwilligers - Functioneringsgesprekken	●●	●	●●
Operationele risico's				
Onderbezetting van activiteiten of vakanties door onvoldoende beschikbaarheid van gekwalificeerde vrijwilligers, waaronder verpleegkundigen en verzorgende vrijwilligers. Alles valt of staat met de beschikbaarheid van vrijwilligers, bij vakanties specifiek van verpleegkundigen met juiste BIG-registratie.	- Actieve aandacht voor werving en het behouden van vrijwilligers - Deskundigheidsbevordering - Goede selectie en intake nieuwe vrijwilligers - Functioneringsgesprekken	●	●	●●
Financiële risico's				
Discontinuïteit: baten en lasten niet in verhouding. Geld wordt gegeven door donateurs om te worden uitgegeven en soms wordt gewerkt met een negatieve begroting om te voorkomen dat reserves groeien. Echter, baten en lasten moeten in balans blijven	- Planning & control-cyclus (opstellen begroting, analyse realisatie t.o.v. werkelijkheid, analyseren verschillen, tussentijds bijsturen) - Aanhouden van flexibel personeelsbestand - Aanhouden continuïteitsreserve om negatieve resultaten te dekken	●	●●●	●
Wezenlijke daling waardering activa. Ultimo 2020 bestond de activa hoofdzakelijk, bijna 92,7%, uit materiële vaste activa, effecten en liquide middelen. Voor het kunnen blijven uitoefenen van haar activiteiten is het van belang dat de vereniging over deze activa, waaronder het MPS de Zonnebloem, kan blijven beschikken	- Materiële activa, waaronder het onroerend goed en de schepen, zijn verzekerd - Bestemmingsreserve voor de vervanging van het MPS - In het beleggingsstatuut zijn de voorwaarden voor de vermogensbeheerder opgenomen. Statuut gaat uit van een defensief beleid - De liquide middelen zijn nagenoeg geheel ondergebracht bij Nederlandse systeembanken	●	●●●	●

● Laag ●● Gematigd ●●● Hoog

	Beheersingsmaatregel	Risico- bereidheid	Impact	Waarschijnlijk- heid
Frauderisico's				
- risico van onrechtmatige onttrekkingen van geld en/of goederen aan de organisatie; - risico dat personen de financiële verslaggeving gebruiken om daar beter van te worden. Alle 1.015 lokale en 97 regionale afdelingen hebben een eigen bankrekening en beheren een deel van het Zonnebloemgeld. De kans dat iemand fraudeert is door de sociale en reële controle niet groot, maar niet ondenkbaar. In 2020 is één nieuwe misstand bekend geworden. Eind 2020 staan er drie dossiers open, waarvan twee langlopende dossiers.	- Frauderisico maakt deel uit van het permanente systeem dat gericht is op het onderkennen van bedrijfsrisico's - AO/IB is ingericht om deze risico's te mitigeren bijvoorbeeld d.m.v.: • periodieke (onaangekondigde) controle van geldstromen binnen de gehele organisatie; • elke maand beoordeelt de afdeling P&C tussentijdse rapportage volgens de financiële administratie • de jaarrekeningen worden door extern accountant gecontroleerd • workshops voor leden van kascommissies door financieel deskundigen - Er wordt te allen tijde aangifte gedaan bij de politie bij het vermoeden van fraude - De wijze waarop de structuur van de organisatie is ingericht (toezichthoudend orgaan / kascommissie) aangebrachte functiescheidingen; - Beloningen werknemers zijn niet gekoppeld aan de resultaten volgens financiële verslaggeving	●	●	●
Risico's van onbekendheid met financieel beleid dat kaders biedt voor het zelf werven, uitgeven en beheren van een deel van het vermogen door vrijwillige penningmeesters en/of afdelingsbesturen. Lokale en regionale afdelingsbesturen hebben een grote vrijheid van handelen binnen de kaders van beleid en statuten. Onbekendheid met het beleid en de statuten maakt dat de kaders onduidelijk zijn en dat kan leiden tot ongewenste acties	- Inrichting van AO/IB - Inzicht in Zonboek - Lokale monitoring door districtshoofden - Deskundigheidsbevordering	● ●	●	● ●
Technologische risico's				
Voordoen van calamiteit door afhankelijkheid van IT-omgeving waardoor data verloren raakt of de activiteiten van de vereniging niet uitgevoerd kunnen worden.	- IT-beheersingsomgeving ingericht (o.a. back-up en recovery maatregelen) - Daar waar nodig zijn deskundige externe partijen ingeschakeld - Scholing medewerkers - Calamiteitenplan - ICT Commissie	●	● ● ●	●

● Laag

● ● Gematigd

● ● ● Hoog

	Beheersingsmaatregel	Risico- bereidheid	Impact	Waarschijnlijk- heid
Compliance risico's				
Niet voldoen aan Erkenningsregeling CBF (onderdeel van validatiestelsel). Keurmerk is een belangrijk kwaliteitsmerk voor een goed doel. Het verlies van het keurmerk zal een grote invloed hebben op de fondsenwervende activiteiten en daarmee de beschikbare middelen voor het uitvoeren van de activiteiten in het kader van de doelstelling schaden.	- Inrichten vereniging conform de regelingen - Periodieke toetsing intern en door deskundige externe partijen	●	●●●	●
Niet voldoen aan AVG Verwerking persoonsgegevens gaat vooral digitaal en bestanden worden opgeslagen in de 'cloud'. De verwachte impact op reputatie is aanzienlijk.	- Functionaris Gegevensbescherming a.i. aangesteld, heeft protocols opgesteld en ziet toe op uitvoering en borging - Functionaris ICT Beveiliging op projectbasis aangesteld	●	●●●	●●
Fiscaal niet voldoen aan relevante (fiscale) wet- en regelgeving alsmede richtlijnen. Het niet voldoen aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving alsmede richtlijnen kan mogelijk imago schade, boetes en juridisch procedures tot gevolg hebben.	- Periodieke bijstand van externe adviseurs - Periodiek onderhoud met de Belastingdienst in het kader van horizontaal toezicht - Deelname aan diverse netwerken (o.a. Goede Doelen Nederland en SNL) - Wijze waarop de structuur van de organisatie is ingericht (o.a. toezicht-houdend orgaan / adviesorganen)	●	●●	●
Human capital risico's nationaal bureau				
Onvoldoende in staat gekwalificeerd personeel te contracteren, waardoor functies (tijdelijk) niet ingevuld kunnen worden en de activiteiten op het nationaal bureau, niet (tijdig) uitgevoerd worden met mogelijk gevolgen voor de activiteiten gericht op de doelstelling. De oorzaak hiervan wordt deels veroorzaakt doordat voor sommige specialisaties Breda als locatie een handicap vormt. Hierdoor bestaat het risico van hogere wervingskosten of geen nemen met een second best.	- Marktconforme arbeidsvoorwaarden	●	●●●	●

● Laag ●● Gematigd ●●● Hoog

Accountant

Het jaarrekeningentrajec werd afgesloten met een goedkeurende controleverklaring van Deloitte Accountants B.V.

Jaarrekening

5.1 Balans per 31 december 2020

Activa

(x€1.000, na bestemming saldo van baten en lasten)

	31-12-2020	31-12-2019
1 Immateriële vaste activa		
Bedrijfsmiddelen	76	97
Direct in gebruik voor de doelstelling	603	916
	679	1.013
2 Materiële vaste activa		
Bedrijfsmiddelen	1.639	1.885
Direct in gebruik voor de doelstelling	5.944	6.245
Aangehouden als belegging	378	-
	7.961	8.130
3 Voorraad direct beschikbaar voor de doelstelling	37	32
4 Vorderingen en overlopende activa	2.980	4.879
5 Effecten	18.157	17.246
6 Liquide middelen	20.686	18.708
Totaal	50.500	50.008

Passiva

(x€1.000, na bestemming saldo van baten en lasten)

	31-12-2020	31-12-2019
7 Reserves en fondsen		
Reserves		
- Continuïteitsreserve	21.680	22.626
- Bestemmingsreserves	27.158	25.561
	48.838	48.187
Fondsen		
- Bestemmingsfondsen	144	322
Totaal reserves en fondsen	48.982	48.509
8 Voorzieningen	50	61
9 Kortlopende schulden	1.468	1.438
Totaal	50.500	50.008

52 Staat van baten en lasten

(x € 1.000)

	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
BATEN				
1 Baten van particulieren	14.994	15.139	15.667	17.746
2 Baten van bedrijven	150	120	425	399
3 Subsidies van loterijorganisaties	500	761	1.000	1.224
4 Baten van subsidies van overheden	750	1.046	660	607
5 Baten van andere organisaties zonder winststreven	390	173	900	326
Som van de geworven baten	16.784	17.239	18.652	20.302
6 Baten als tegenprestatie voor levering producten	63	101	10	90
7 Overige baten	39	7	68	77
Som van de baten	16.886	17.347	18.730	20.469
LASTEN				
Besteed aan doelstelling				
8 Voorlichting/bewustwording, eigen activiteiten	2.715	2.385	2.686	2.239
9 Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding	5.032	5.008	4.960	4.509
10 Vakanties	3.508	3.236	3.492	2.719
11 Evenementen	3.287	2.585	4.203	4.110
Som besteed aan doelstelling	14.542	13.214	15.341	13.577
12 Wervingskosten	3.965	3.560	3.947	3.408
Kosten beheer en administratie	1.173	987	1.067	960
Som van de lasten	19.680	17.761	20.355	17.945
Saldo voor financiële baten en lasten	-2.794	-414	-1.625	2.524
Saldo financiële baten en lasten	288	887	288	1.598
Saldo van baten en lasten	-2.506	473	-1.337	4.122
Bestemming saldo				
Toevoeging / onttrokken aan:				
Besteedbaar vermogen:				
- Continuïteitsreserve	-1.994	-946	-2.193	771
- Bestemmingsreserves	-437	1.597	856	3.450
Vastgelegd vermogen				
- Bestemmingsfondsen	-75	-178	-	-99
Saldo van baten en lasten	-2.506	473	-1.337	4.122
Kengetallen				
Doelbesteding als % van de totale lasten	73,9%	74,4%	75,4%	75,7%
Wervingskosten als % van de totale lasten	20,1%	20,0%	19,4%	19,0%
Kosten beheer en administratie als % van de totale lasten	6,0%	5,6%	5,2%	5,3%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Totale lasten als % van de totale baten	116,5%	102,4%	108,7%	87,7%
Wervingskosten als % van de geworven baten	23,6%	20,7%	21,2%	16,8%

53 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is een overzicht van de geldmiddelen die in de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen en van het gebruik dat van deze geldmiddelen is gemaakt. Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De kasstromen hebben zowel betrekking op de posten van de balans als op de staat van baten en lasten. Door de samenvoeging en eliminatie van posten in de balans en staat van baten en lasten is er geen direct zichtbare relatie met het kasstroom.

(x€1.000)		2020	2019
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		473	4.122
Aanpassingen voor:			
afschrijvingen	1.544		1.676
voorziening	-11		-14
		1.533	1.662
Veranderingen in werkkapitaal			
mutatie voorraad	-5		-2
mutatie vorderingen	1.899		-1.733
mutatie schulden	30		-462
		1.924	-2.197
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
investerings	-663		-277
desinvestering in materiele vaste activa	-		-
aan- en verkopen beleggingen	-1.289		-1.607
		-1.952	-1.884
Mutatie liquide middelen		1.978	1.703
Controle mutatie liquide middelen			
Stand 1-1		18.708	17.005
Stand 31-12		20.686	18.708
Mutatie liquide middelen		1.978	1.703

54 Algemene toelichting

Algemeen

Activiteiten

Nationale Vereniging de Zonnebloem staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 40281159 en is statutair gevestigd te Breda. De vereniging stelt zich ten doel, met name door de inzet van vrijwilligers, het welzijn te bevorderen van en hulp te bieden aan langdurig lichamelijk zieken, lichamelijk gehandicapten en lichamelijk hulpbehoevende ouderen - vooral diegenen onder hen die dreigen te vereenzamen.

Groepsverhoudingen

Nationale Vereniging de Zonnebloem staat aan het hoofd van een tweetal rechtspersonen. De in de consolidatie begrepen rechtspersonen zijn:

- Nationale Vereniging de Zonnebloem (100%);
- Motorpassagiersschip de Zonnebloem B.V. (100%);

Alle rechtspersonen zijn statutair gevestigd te Breda op de Zorgvlietstraat 491.

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Nationale Vereniging de Zonnebloem zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Nationale Vereniging de Zonnebloem.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht.

5.5 Algemene grondslagen voor de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de voorschriften van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving voor Fondsenwervende Organisaties (RJ650), zoals gepubliceerd door de Nederlandse Raad van Jaarverslaggeving. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteit van de activiteiten

De uitbraak van het coronavirus heeft grote invloed op de door de Zonnebloem georganiseerde activiteiten. Zo worden vanaf medio maart 2020 geen grootschalige evenementen en vakanties meer georganiseerd. Hierdoor is het vakantieschip MPS de Zonnebloem na twee vaarweken in maart voor de rest van het jaar uit de vaart genomen. Dit heeft in 2020 geresulteerd in een forse omzetsdaling en daarmee een verlies bij Motorpassagiersschip de Zonnebloem B.V. Het is uiteraard op dit moment niet exact in te schatten wanneer en onder welke condities weer grootschalige activiteiten georganiseerd kunnen worden en het vakantieschip weer in de vaart genomen kan worden.

De Zonnebloem heeft in het verleden een flinke financiële buffer opgebouwd, zoals ook blijkt uit de sterke solvabiliteits- en liquiditeitspositie. De directie is dan ook van mening dat de waarderingsgrondslagen op basis van continuïteit kunnen worden gehandhaafd. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden), als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost van de 'Grondslagen voor de waardering van activa en passiva'. Nationale Vereniging de Zonnebloem kent geen afgeleide financiële instrumenten.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's, de functionele valuta van de B.V.

5.6 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van de bestede kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals hieronder nader is gespecificeerd.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

• Software	10,0% - 33,3%
• Websites	20,0% - 25,0%
• Zonboek en afdelingsadministratie	20,0% - 25,0%

De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

• Casco motorpassagiersschip	3,3% - 10,0%
• Inventaris en meubilair motorpassagiersschip	10,0% - 20,0%
• Dek- en vloerbedekking, hard- en software motorpassagiersschip	20,0%
• Casco rondvaartboot	5,0%
• Installaties rondvaartboot	10,0%
• Inrichting/inventaris rondvaartboot	20,0% - 25,0%
• Pand	2,5%
• Kantoorinventaris	10,0% - 20,0%
• Hard- en software	20,0% - 33,3%
• Websites	20,0% - 25,0%
• Zonboek en afdelingsadministratie	20,0% - 25,0%
• Vakantiemateriaal	12,0% - 25,0%
• Promotiemateriaal	20,0% - 33,3%

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen. Bij het uitvoeren van groot onderhoud wordt de boekwaarde van het vervangen bestanddeel gedesinvesteerd, ook al zijn de componenten voorheen niet afzonderlijk onderkend als bestanddeel van het betreffende actief. Indien de bepaling van de boekwaarde van het vervangen bestanddeel praktisch niet uitvoerbaar is, wordt de kostprijs van de vervanging als aanwijzing gebruikt voor het bepalen van de boekwaarde van het vervangen bestanddeel.

De Zonnebloem heeft in 2019 een stelselwijziging doorgevoerd met betrekking tot de waardering van kosten van groot onderhoud van materiële vaste activa in overeenstemming met RJ 212. Periodiek groot onderhoud wordt vanaf 2019 volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen. Deze prospectieve verwerking van de stelselwijziging had geen impact op de jaarrekening 2019 en is als gevolg daarvan niet toegelicht in de jaarrekening 2019. Aangezien er in 2020 wel kosten voor groot onderhoud zijn gemaakt, is de stelselwijziging wel zichtbaar in de jaarrekening 2020.

Voorraden

De voorraden grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. De waardering van de voorraden gronden hulpstoffen komt tot stand op basis van fifo. De voorraden handelsgoederen worden individueel gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs benaderen de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Effecten

De ter beurse genoteerde aandelen en obligaties behoren tot een handelsportefeuille en worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum, waarbij zowel ongerealiseerde als gerealiseerde waardeveranderingen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Reserves en fondsen

De reserves en fondsen van de vereniging zijn ingedeeld in drie categorieën.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is het gedeelte van het eigen vermogen waarover zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kan worden beschikt voor het doel waarvoor Nationale Vereniging de Zonnebloem is opgericht. Deze reserve wordt aangehouden om de continuïteit van de vereniging op langere termijn te waarborgen.

Bestemmingsreserves

Aan deze van het vermogen afgezonderde reserves is door de vereniging een in de jaarrekening omschreven bestedingsmogelijkheid gegeven. Deze ligt in het verlengde van de doelstelling van de vereniging.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn een afgezonderd deel van het eigen vermogen waaraan derden een beperkte bestedingsmogelijkheid hebben gegeven. Het bedrag en de doelstelling van de reserves worden in de toelichting op de balans vermeld.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting per balansdatum af te wikkelen.

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Kortlopende schulden

Opgenomen schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

5.7 Grondslagen voor de bepaling van het saldo van baten en lasten

Algemeen

Het saldo van baten en lasten wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten en lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

De eigen bijdragen van de deelnemers worden in mindering gebracht op de lasten van de betreffende activiteit. De publieksbijdragen worden verantwoord in het jaar waarin de reis begint/in het jaar waarin de reis wordt geboekt. Bij Nationale Vereniging de Zonnebloem vallen beide in het kalenderjaar.

Baten uit nalatenschappen

Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang voldoende betrouwbaar kan worden vastgesteld op basis van een omschrijving ontvangen van de executeurtestamentair. Hierbij wordt 31 maart 2021 als peildatum gehanteerd voor nalatenschappen waarvan de eerste melding in 2020 of eerder is ontvangen. Bij het vaststellen van de omvang wordt voorzichtigheid betracht, door de verwachte omvang van de bate voor 90% te verantwoorden.

Giften in natura

Giften van een zaak in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde in Nederland. Giften bestaande uit diensten worden in het algemeen niet financieel verantwoord, tenzij dit op geld waardeerbare diensten van bedrijven betreft. De niet-financiële bijdrage die door vrijwilligers wordt geleverd, wordt niet in de staat van baten en lasten verantwoord.

Baten van loterijorganisaties

De Zonnebloem is zowel geoormerkt als regulier beneficiënt van de Vriendenloterij. De geoormerkte inkomsten worden verantwoord in het jaar waarover ze betrekking hebben. De reguliere inkomsten worden verantwoord in het jaar waarin ze door de Vriendenloterij zijn toegezegd. Specifieke ontvangen bedragen voor projecten worden verantwoord in het jaar dat deze besteed worden.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Zonnebloem de condities voor ontvangst kan aantonen.

Afdelingen

Alle opbrengsten van de afdelingen worden verantwoord in het jaar waarin deze ontvangen worden. Uitzondering vormen de bijdragen van de Nationale Vereniging over het boekjaar. Het gaat dan om de afdracht van de donateurs-gelden. Deze bijdragen worden in het volgende boekjaar door de Nationale Vereniging aan de afdelingen betaald. In de jaarrekening zijn deze bijdragen verantwoord in het jaar dat de Nationale Vereniging deze bijdragen vaststelt. De hieruit volgende schuld aan de afdelingen is opgenomen onder donateursbijdragen boekjaar bij de bestemmingsreserve activiteiten landelijk (2020: € 516.000 en in 2019: € 549.000). De door de afdelingen gemaakte kosten van activiteiten en overige kosten worden verantwoord in het jaar dat deze tot uitgaven hebben geleid.

Toelichting kostenverdeling (model C)

Het is belangrijk dat bij de toerekening van de kosten een consistente methodiek wordt gehanteerd. Bij de toerekening van de kosten wordt de Goede Doelen Nederland-aanbeveling 'Toepassing van richtlijn 650 voor Kosten Beheer & Administratie' gevolgd.

De Zonnebloem rekent de directe kosten direct toe aan de doelstellingen en aan fondsenwerving. De direct toe te rekenen personeelskosten worden op basis van onderbouwde inschattingen direct toegerekend aan de doelstellingen en aan fondsenwerving.

De indirecte kosten worden aan de hand van verdeelsleutels toegerekend aan de doelstellingen, fondsenwerving en beheer en administratie. De indirecte kosten bestaan uit:

- indirecte personeelskosten;
- huisvestingskosten;
- kantoorkosten;
- afschrijvingen en rente;
- kosten bestuur en toezicht.

De indirecte kosten worden verdeeld op basis van de volgende verdeelsleutels:

- De indirecte personeelskosten van de Directie en Planning & Control worden voor 100% toegerekend aan beheer en administratie;
- De overige indirecte personeelskosten worden toegerekend aan de betreffende afdeling op basis van het aandeel van deze afdeling in het totaal van de verdeelsleutel (salariskosten). Daarbij zijn de salariskosten van Directie, Planning & Control en Ondersteunende Processen de basis voor het aandeel in de kosten van beheer en administratie;
- De huisvestingskosten worden toegerekend op basis van het aantal m² dat een afdeling in gebruik heeft. Hierbij geldt het aantal m² van Directie, Planning & Control en Ondersteunende Processen als basis voor het aandeel van de kosten van beheer en administratie;
- De kantoorkosten worden toegerekend op basis van het aantal werkplekken dat een afdeling in gebruik heeft. Hierbij geldt het aantal werkplekken van Directie, Planning & Control en Ondersteunende Processen als basis voor het aandeel van de kosten van beheer en administratie;
- De afschrijvingen worden toegerekend aan de doelstelling waarop de activa betrekking hebben. De algemene afschrijvingen worden verdeeld conform de verdeelsleutels van huisvestingskosten en kantoorkosten;
- De kosten van toezicht en bestuur vallen volledig onder de kosten van beheer en administratie.

Kosten beheer en administratie

Doel van kosten beheer en administratie is om inzicht te geven in de kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratie en die dus niet kunnen worden toegerekend aan de doelstelling of werving van baten. Als percentage worden de kosten van beheer en administratie uitgedrukt in een percentage van de totale lasten. De Zonnebloem hanteert een norm van maximaal 8%. Bij het bepalen van de norm is gekeken naar het verleden en is rekening gehouden met de aard van de organisatie. In 2020 is het percentage beheer en administratie 5,6%.

Wervingskosten als % van de geworven baten

Het percentage wervingskosten als % van de geworven baten ontstaat door de wervingskosten te delen door de som van de geworven baten. In 2020 bedraagt het percentage 20,7%. In 2019 was dit 16,8%.

Bestedingsratio's

Deze ratio's geven de verhouding weer tussen de bestedingen aan de doelstelling en de baten en lasten. De Zonnebloem streeft naar een zo hoog mogelijke bestedingsratio, maar met een minimale omvang van 75%. Het minimum percentage is gebaseerd op een analyse van de huidige kostenstructuur en historische cijfers.

Bestedingsratio I (Doelbesteding als % van de totale lasten).

Bestedingsratio II (Totale lasten als % van de totale baten).

Bestedingsratio I bedraagt 74,4% (2019: 75,7%).

Bestedingsratio II bedraagt 102,4% (2019: 87,7%).

Operational lease

Leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom niet bij de organisatie ligt, worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De Zonnebloem heeft haar pensioenregeling ondergebracht bij pensioenfonds Zorg en Welzijn. Hiervoor in aanmerking komen werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op pensioen. Dat is afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren. Op bovenstaande pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan het pensioenfonds betaald door de Zonnebloem.

De pensioengrondslag voor het Ouderdomspensioen en het Partnerpensioen is het pensioengevende salaris dat geldt of zou gelden bij een volledige werktijd, verminderd met de AOW-franchise. Het pensioenfonds heeft de ambitie om de opgebouwde pensioenaanspraken en de ingegane pensioenen te indexeren op basis van de algemene ontwikkeling van de salarissen in de collectieve arbeidsovereenkomsten die gelden voor de aangesloten werkgevers in een bepaald kalenderjaar. Het pensioenfonds besluit elk jaar of, en zo ja in hoeverre, kan worden geïndexeerd, gelet op de financiële situatie en de te verwachten ontwikkeling daarvan. Het pensioenfonds baseert zich hierbij onder meer op de nominale en de reële dekkingsgraad. Het pensioenfonds kan besluiten een gemiste indexering in te halen, maar een dergelijk besluit heeft geen terugwerkende kracht en leidt niet tot een nabetaling. De indexering wordt gedeeltelijk gefinancierd uit premies en gedeeltelijk uit rendement. De actuele dekkingsgraad lag in december 2020 op 92,6% (december 2019: 99,2%).

5.8 Toelichting op de balans

1 Immateriële vaste activa

(x € 1.000)

	Immateriële activa be- drijfsvoering	Immateriële activa doelstelling	Totaal
Aanschafwaarde 1-1-2020	827	3.475	4.302
Cumulatieve afschrijvingen per 1-1-2020	-730	-2.559	-3.289
Boekwaarde per 1-1-2020	97	916	1.013
Mutaties 1-1-2020 t/m 31-12-2020			
Aanschaffingen	18	361	379
Desinvesteringen	-	-	-
Afschrijvingen	-39	-674	-713
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-	-
Boekwaarde per 31-12-2020	76	603	679
Aanschafwaarde 31-12-2020	845	3.836	4.681
Cumulatieve afschrijvingen per 31-12-2020	-769	-3.233	-4.002
Boekwaarde per 31-12-2020	76	603	679
Afschrijvingspercentages	10,0%-25,0%	20,0%-33,3%	

Onder de immateriële activa bedrijfsvoering is vooral kantoorsoftware verantwoord.

De immateriële activa direct in gebruik voor de doelstelling hebben met name betrekking op applicaties en software die direct gebruikt worden ten behoeve van het Zonnebloemwerk.

De investeringen in 2020 bestaan uit investeringen in het kader van de corporate campagne (commercial) en ICT-applicaties.

2 Materiële vaste activa

(x € 1.000)

	Materiële activa be- drijfsvoering	Materiële activa doelstelling	Aangehouden als belegging	Totaal
Aanschafwaarde 1-1-2020	5.558	15.386	-	20.944
Cumulatieve afschrijvingen per 1-1-2020	-3.673	-9.141	-	-12.814
Boekwaarde per 1-1-2020	1.885	6.245	-	8.130
Mutaties 1-1-2020 t/m 31-12-2020				
Investeringen	32	252	378	662
Desinvesteringen	-196	-185	-	-381
Afschrijvingen	-278	-553	-	-831
Afschrijvingen desinvesteringen	196	185	-	381
Boekwaarde per 31-12-2020	1.639	5.944	378	7.961
Aanschafwaarde 31-12-2020	5.394	15.453	378	21.225
Cumulatieve afschrijvingen per 31-12-2020	-3.755	-9.509	-	-13.264
Boekwaarde per 31-12-2020	1.639	5.944	378	7.961
Afschrijvingspercentages	2,5%-33,3%	10,0%-33,3%		

Onder de materiële activa bedrijfsvoering is het kantoorpand in Breda, de kantoorinventaris en de kantoor-automatisering inbegrepen. De verzekerde waarde van het pand ultimo 2020 bedraagt € 5.626.000.

De activa direct in gebruik voor de doelstelling hebben met name betrekking op MPS de Zonnebloem.

De verzekerde waarde van het Motorpassagierschip bedraagt ultimo 2020 € 14.750.000.

De investeringen bestaan in 2020 vooral uit investeringen ten behoeve van MPS de Zonnebloem BV, en in het kader van ICT (hardware).

Onder de materiële vaste activa die aangehouden wordt als een belegging is een geschonken woning opgenomen die wordt verhuurd. Hierover wordt met ingang van 1 januari 2021 afgeschreven.

3 Voorraad direct beschikbaar voor de doelstelling

De voorraad bestaat uit artikelen op MPS de Zonnebloem.

4 Vorderingen en overlopende activa

(x € 1.000)

	31-12-2020	31-12-2019
Nalatenschappen	2.092	3.935
Debiteuren	51	47
Te vorderen omzetbelasting	-	47
Vooruitbetaalde kosten	387	158
Overige vorderingen	450	692
Totaal	2.980	4.879

De post nalatenschappen heeft betrekking op nalatenschappen, waarvan de eerste correspondentie in of voor 2020 is ontvangen en waarvan de omvang per 31 maart 2021 betrouwbaar is te schatten.

De vooruitbetaalde kosten bestaan o.a. uit vooruitbetalingen m.b.t. uitgaven licenties en Zonnebloemnieuws in 2021 en verzekeringspremies. Onder de overige vorderingen is onder andere een vordering van € 345.000 op de Vriendenloterij en een toegezegde donatie van Vattenfall € 35.000 opgenomen.

5 Effecten (x € 1.000)

De effectenportefeuille bestaat uit aandelen in fondsen met zakelijke waarden (aandelen) en vastrentende waarden (obligaties). Het beheer van de portefeuille is ondergebracht bij een vermogensbeheerder, die het beheer voert op basis van een beleggingsmandaat. Het gevoerde beleid is risicomijdend, waarbij de normverhouding zakelijk - vastrentend, met een beperkte bandbreedte 70%-30% is. Eind 2020 is de werkelijke verhouding 78,2% - 21,8%.

(x € 1.000)

	Obligaties 2020	Aandelen 2020	Totaal 2020	Totaal 2019
Balans per 1 januari	14.118	3.128	17.246	15.639
Bij: aankopen/verkrijging	10.858	813	11.671	1.445
	24.976	3.941	28.917	17.084
Af: verkopen en uitlotingen/aflossingen	11.169	411	11.580	1.298
	13.807	3.530	17.337	15.786
Gerealiseerd koersresultaat	581	69	650	192
	14.388	3.599	17.987	15.978
Mutatie ongerealiseerd koersresultaat	-185	355	170	1.268
Totaal	14.203	3.954	18.157	17.246

Onder de 'Obligaties' is voor een bedrag van € 1.201.000 aan geldmarktfondsen verantwoord.

Onder de 'Obligaties' is ook voor € 19.000 aan obligaties uit een nalatenschap verantwoord.

Deze worden niet door Van Lanschot beheerd.

Ultimo 2020 zijn obligaties en aandelen in de volgende fondsen verworven:

- NT Euro Government Bond Index Fund C ACC
- Vanguard Euro Government Bond Index Fd I Plus ACC
- Vanguard Eurozone ILO BD IDX Fd I Plus ACC
- Kempen Lux Euro Sustainable Credit Fund IX ACC
- Kempen Lux Sustainable European Small-cap Fd I ACC
- Kempen Global Sustainable Equity Fund DIV
- Blackrock ICS Euro Liquid Environmental Aware ACC

6 Liquide middelen

(x € 1.000)

	31-12-2020	31-12-2019
Spaarrekeningen	5.037	7.061
Rekeningen-courant	5.329	1.743
Kassen	6	8
	10.372	8.812
Afdelingen	10.314	9.896
Totaal	20.686	18.708

De middelen op spaarrekeningen zijn vrij opvraagbaar. De gemiddelde rentevergoeding over 2020 (incl. liquide middelen afdelingen) bedraagt minder dan 0,01%. De geldmiddelen van de afdelingen bestaan uit de geconsolideerde saldi van de afdelingen van de Vereniging. De geldmiddelen van de afdelingen staan niet ter vrije beschikking van het nationaal bureau van de vereniging. Het bestuur van een afdeling is in beginsel, binnen het kader van de doelstelling, zelf verantwoordelijk voor het beheer en de besteding van de eigen liquide middelen.

7 Reserves en fondsen

Het vermogen wordt op grond van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving voor Fondsenwervende Organisaties gesplitst in reserves en fondsen, waarbij rekening is gehouden met de "Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen" van de Goede Doelen Nederland.

Verloopoverzicht reserves en fondsen

(x € 1.000)

	Reserves	Fondsen	Totaal reserves en fondsen
Stand per 1 januari	48.187	322	48.509
Onttrekking bestemmingsreserve activiteiten landelijk	-3.222	-	-3.222
Toevoeging bestemmingsreserve activiteiten landelijk	3.090	-	3.090
Onttrekking bestemmingsreserve activiteiten afdelingen	-38	-	-38
Toevoeging bestemmingsreserve activiteiten afdelingen	1.767	-	1.767
Onttrekking continuïteitsreserve	-946	-	-946
Toevoeging continuïteitsreserve	-	-	-
Onttrekking bestemmingsfonds	-	-736	-736
Toevoeging bestemmingsfonds	-	558	558
Totale mutaties	651	-178	473
Stand per 31 december	48.838	144	48.982

Reserves

Continuïteitsreserve

(x € 1.000)

	Stand per 1-jan-20	Ont- trekkingen	Toevoegingen	Stand per 31-dec-20
Afdelingen	5.872	605	-	5.267
Vereniging (excl. afdelingen)	16.754	341	-	16.413
Totaal	22.626	946	-	21.680

Conform de 'Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen' van Goede Doelen Nederland en het in de Nationale Vergadering vastgestelde vermogensbeleid wordt een continuïteitsreserve aangehouden die maximaal 1,5 maal de kosten van de werkorganisatie (inclusief kosten fondsenwerving, exclusief kosten voorlichting) bedraagt. Op grond van dit beleid mag de reserve voor de Vereniging (excl. afdelingen) ultimo 2020 maximaal € 16,6 miljoen bedragen.

De berekeningswijze van de continuïteitsreserve van de afdelingen valt niet onder de definitie uit de 'Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen'. Gezien de specifieke aard van de Zonnebloem organisatie geldt voor de afdelingen dat tot de kosten van de werkorganisatie de gemiddelde totale (netto) jaaruitgaven van de afgelopen drie jaar worden gerekend. Zo zorgen we ervoor dat de afdelingen ook in de toekomst aan hun verplichtingen jegens hun deelnemers kunnen voldoen.

Bestemmingsreserve activiteiten landelijk

Aan een deel van de reserves is door het Nationale Bestuur van de vereniging zelf een bestemming gegeven.

(x € 1.000)

	Stand per 1-jan-20	Ont- trekkingen	Toevoegingen	Stand per 31-dec-20
Donateursbijdragen boekjaar	549	549	516	516
Stimuleringsfonds	29	12	13	30
Activa doelstelling	7.192	1.227	617	6.582
Nieuwe vakantieconcepten	2.772	845	-	1.927
Vervanging MPS de Zonnebloem	9.023	158	523	9.388
Toekomstbestendige vereniging	1.910	431	1.421	2.900
Totaal	21.475	3.222	3.090	21.343

Donateursbijdragen boekjaar

De afdelingen ontvangen aan het begin van ieder jaar een gedeelte van de inkomsten uit de donateursbijdragen van het voorgaande boekjaar. Deze middelen vormen een structurele inkomstenbron voor de afdelingen ter financiering van hun activiteiten. Omdat de afdelingen in het betreffende boekjaar niet over deze middelen kunnen beschikken, is deze post verantwoord als bestemmingsreserve.

Stimuleringsfonds

Door de Nationale Vergadering is besloten om een stimuleringsfonds in te stellen. Door extra fondsen beschikbaar te stellen kunnen afdeling die nieuwe of meer activiteiten niet uit eigen middelen kunnen financieren toch groeien en/of differentiëren. In 2020 hebben 6 afdelingen een bijdrage uit deze reserve ontvangen en 4 afdelingen hebben een bijdrage gestort.

Activa doelstelling

Dit deel geeft aan in hoeverre de activa in het kader van de doelstelling uit eigen middelen zijn gefinancierd. De hoogte is gelijk aan de boekwaarde van de immateriële- en materiële vaste activa in het kader van de doelstelling en de voorraden.

Nieuwe vakantieconcepten

Door de Nationale Vergadering is in 2017 besloten om een bestemmingsreserve ten behoeve van de afdelingsvakanties aan te houden van waaruit afdelingen gestimuleerd en ondersteund worden om zelf afdelingsvakanties te organiseren. Deze vakanties zijn een groot succes. Echter als gevolg van het coronavirus hebben in 2020 helaas maar 11 afdelingsvakanties kunnen plaatsvinden. Alle overige geplande vakanties, circa 200, zijn geannuleerd. In totaal hebben afdelingen in 2020 circa € 300.000 ontvangen vanuit deze reserve, hoofdzakelijk in de vorm van een tegemoetkoming in de annuleringskosten. Ook voor 2021 wordt verwacht dat minder vakanties kunnen plaatsvinden dan aanvankelijk begroot. De hoogte van de reserve is hierop ultimo 2020 bijgesteld. Om afdelingen ook de resterende periode van het meerjarenplan te ondersteunen en te stimuleren is hiervoor ultimo 2020 een reserve van € 1.537.000 gevormd. Hiervan heeft € 1.250.000 betrekking op stimuleringsregelingen t.b.v. afdelingen. Verder is in 2020 door de Nationale Vergadering een voorstel goedgekeurd voor twee nieuwe vakantieconcepten gericht op deelnemers met een zware lichamelijke beperking en complexe zorgvraag. Deze vakantieconcepten worden in de vorm van tweejaar durende pilot in 2021 geïmplementeerd. Voor deze vakantieconcepten is ultimo 2020 een reserve van € 390.000 gevormd (ultimo 2019 was hiervoor € 400.000 gereserveerd).

Vervanging MPS de Zonnebloem

Conform de risicoanalyse wordt een deel van het eigen vermogen bestemd ter vervanging van het huidige vakantieschip.

Toekomstbestendige vereniging

Het is noodzakelijk dat de vereniging zich blijft aanpassen aan zowel interne als externe veranderende behoeften. Zo is bijvoorbeeld in 2020 als gevolg van het coronavirus duidelijk zichtbaar dat behoeften snel kunnen veranderen. Om in te kunnen spelen op deze veranderingen wordt een reserve aangehouden voor de uitvoering van veranderingstrajecten. Ultimo 2020 lopen o.a. trajecten gericht op de structuur van de vereniging, evaluatie van het nationaal bureau en een programma naar de verbetering van de CRM-omgeving (Zonnewende). Het programma Zonnewende moet leiden tot een beter presterende CRM-omgeving voor de gehele vereniging. Zonnewende richt zich op de (gegevensverwerkende) processen en ICT-applicaties binnen de CRM-omgeving. Het betreft o.a. de processen voor (ondersteuning van) het vrijwilligerswerk, het aanbod van diensten en producten aan deelnemers, relatiebeheer, de marketingcommunicatie, de fondsenwerving en de ondersteunende processen. Naast de ultimo 2020 lopende projecten zal in 2021 ook gezien worden of en zo ja hoe afdelingen extra ondersteund kunnen worden n.a.v. de impact van het coronavirus. Onder andere hiervoor heeft een dotatie plaatsgevonden aan deze reserves.

Bestemmingsreserves afdelingen

Conform de implementatie van het vermogensbeleid dient het vermogen van de afdelingen boven de continuïteitsreserve, door de afdelingen bestemd te worden. Dat deel waar geen bestemming aan is gegeven, wordt door het Nationaal Bestuur bestempeld als reserve voor de activiteiten van de afdelingen.

(x€1.000)	Stand per 1-jan-20	Ont- trekkingen	Toe- voegingen	Stand per 31-dec-20
Enmalige/niet-jaarlijkse activiteiten	1.467	-	310	1.777
Jubileum (afdelingen)	370	38	-	332
Gericht op groei/differentiatie	37	-	19	56
Doelbestemde nalatenschappen	690	-	157	847
Activiteiten afdelingen	1.522	-	1.281	2.803
Totaal	4.086	38	1.767	5.815

Eenmalige/niet-jaarlijkse activiteiten

Deze reserve kan alleen worden gemaakt met een realistisch plan dat is voorzien van een planning en een begroting. In aanmerking komen alleen eenmalige of niet-jaarlijkse activiteiten voor deelnemers en/of vrijwilligers, volgens een bestendige gedragslijn. Andere voorwaarden zijn dat de begroting 'Zonnebloemwaardig' is, oftewel eenvoudig maar compleet, en dat de middelen binnen drie jaar na reservering worden besteed.

Jubileum (afdelingen)

Voordeviering van afdelingsjubilea, zoals een lustrum en kroonjaren (12,5; 25; 40; 50; 60; 75; 100 jaar) mogen middelen worden gereserveerd. Om de uniformiteit te waarborgen mogen hiervoor standaardbedragen worden gereserveerd. Voorwaarde is dat de middelen binnen vijf jaar na reservering worden besteed.

Gericht op groei/differentiatie

Ook deze reserve kan alleen worden gemaakt met een realistisch plan dat is voorzien van een planning en een begroting. In aanmerking komen activiteiten die zijn afgeleid van het Meerjarenbeleidsplan en zijn gericht op:

- Deelnemers (inclusief jongeren);
- Vrijwilligers (inclusief jongeren);
- Diensten;
- Fondsenwerving;
- Samenwerking met andere partners.

Voorwaarde is dat de middelen binnen drie jaar na reservering worden besteed.

Doelbestemde nalatenschappen

Er zijn afdelingen die middelen (hebben) ontvangen uit nalatenschappen. In het testament is dan door de erflater bepaald dat de middelen ten goede dienen te komen aan een bepaalde afdeling. Uiteraard wordt die wens gerespecteerd.

Activiteiten afdelingen

Door een deel van de afdelingen is aan het vermogen boven de continuïteitsreserve nog geen specifieke bestemming gegeven. Ook in 2020 blijft de opbouw van het vermogen een aandachtspunt voor de besturen van de afdelingen.

Bestemmingsfondsen (x € 1.000)	Stand per 1-jan-20	Ontvangen uit acties	Bestedingen	Stand per 31-dec-20
MPS de Zonnebloem	-	396	396	-
Zonnebloemauto	322	162	340	144
Totaal	322	558	736	144

MPS de Zonnebloem

Het fonds is gevormd uit de giften, die uit de acties voor de bouw en exploitatie van het schip zijn ontvangen. Jaarlijks worden de specifieke bijdragen (aandeel actie Zonnebloemvakanties, Scheepsmaatjes, specifieke giften en de aan dit fonds toe te rekenen beleggingsopbrengsten) toegevoegd aan dit fonds. Dit fonds dient om de exploitatie van het MPS de Zonnebloem te waarborgen. De exploitatiekosten van het schip waren in 2020 hoger dan de dotatie aan dit fonds, waardoor de stand van het fonds ultimo 2020 nihil bedraagt.

Zonnebloemauto

Dit fonds wordt gevormd voor geormerkte ontvangen giften voor de exploitatie van de Zonnebloemauto's. Ten laste van dit fonds worden directe externe kosten met betrekking tot de Zonnebloem auto's gebracht (de leasekosten). De overige kosten komen ten laste van de reguliere exploitatie van de vereniging en worden derhalve niet ten laste van dit fonds gebracht.

8 Voorzieningen

(x € 1.000)

	Stand per 1-jan-20	Ont- trekkingen	Toe- voegingen	Stand per 31-dec-20
Jubilea	51	1	-	50
Afwikkeling nalatenschappen	10	10	-	-
Totaal	61	11	-	50

De voorziening voor jubileumuitkeringen aan personeel is op individuele grondslag berekend, waarbij rekening is gehouden met het salaris, de blijfkans en de sterftkans. De voorziening wordt tijdsevenredig opgebouwd gedurende het dienstverband van de medewerkers. De voorziening afwikkeling nalatenschappen is gevormd voor de kosten die naar verwachting nog gemaakt dienen te worden om een aantal lopende nalatenschappen af te wikkelen.

9 Kortlopendeschulden

(x € 1.000)

	31-12-2020	31-12-2019
Crediteuren	482	407
Loonbelasting en premieheffing	108	132
Sociale lasten	-	-
Vennootschapsbelasting	1	-
Omzetbelasting	16	27
Vooruitontvangen bedragen	53	63
Reservering vakantietoelage	348	382
Overige	460	427
Totaal	1.468	1.438

De looptijd van de opgenomen schulden is korter dan één jaar.

Overzicht niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

De aangegane verplichtingen hebben met name betrekking op ontwerp, opmaak en drukken van periodieken, licenties, support, onderhoud, het voordeelprogramma, investeringen en onderhoud van MPS de Zonnebloem en leaseverplichtingen van auto's (looptijd 36-48 maanden). De verplichting hiervan bedraagt ultimo 2020 € 2.739.191. Hiervan heeft € 1.717.484 betrekking op kortlopende verplichtingen (korter dan 1 jaar) en € 1.021.707 op langlopende verplichtingen. De stijging van de niet uit de balans blijvende verplichtingen hebben voor bijna € 1,2 miljoen betrekking op een afgesloten contract in 2020 voor licentiekosten voor Salesforce voor 60 maanden.

(x € 1.000)

	< 1 jaar	> 1 jaar	> 5 jaar	Totaal
Vereniging de Zonnebloem	1.653.805	1.009.287	-	2.663.092
MPS de Zonnebloem B.V.	63.679	12.420	-	76.099
Totaal	1.717.484	1.021.707	-	2.739.191

Daarnaast is er nog een aantal afnameverplichtingen aangegaan waarbij afrekening zal plaatsvinden op basis van levering en/of prestatie.

Gezien hun relevantie zijn in de niet uit de balans blijkende verplichtingen niet de verplichtingen van de afdelingen begrepen.

Ten behoeve van de Stichting Garantiefonds Reisgelden (SGR) is een bankgarantie verstrekt van € 65.000.

In de lopende nalatenschappen van de Zonnebloem zijn 17 nalatenschappen waarvan de waarde op het moment van schrijven van de jaarrekening nog niet betrouwbaar is vast te stellen. Deze nalatenschappen zijn - vanwege de onbetrouwbaarheid - gewaardeerd op € 1. Hiervan zijn 7 lopende nalatenschappen met vruchtgebruik, die aangezien ze volgens RJ 650 niet in aanmerking komen voor waardering - gewaardeerd op nihil.

5.9 Toelichting op de staat van baten en lasten

1 Baten van particulieren

(x € 1.000)

	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Donateursbijdrage	7.350	7.425	7.600	7.624
Scheepsmatje	220	193	220	204
Periodieke schenkingen	150	217	150	169
Mei mailing	500	547	525	516
Augustus mailing	360	436	360	403
Oktober mailing	335	452	355	394
Fondsenwerving algemeen	1.554	1.612	1.457	1.862
Major Donors	350	438	250	-
Nalatenschappen	2.250	2.397	2.000	3.758
Baten Zonnebloemauto	150	52	75	68
Zonnebloemloterij	1.275	1.026	2.175	2.075
Eigen acties afdelingen	500	344	500	673
Totaal baten van particulieren	14.994	15.139	15.667	17.746

De totale baten van particulieren zijn bijna € 550.000 lager dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere baten, bijna € 1,15 miljoen, uit de Zonnebloemloterij. Als gevolg van het coronavirus konden afdelingen en vrijwilligers geen Zonnebloemloten huis aan huis verkopen. Afdelingen en vrijwilligers hebben gelukkig andere manieren gevonden om de Zonnebloemloten te verkopen, waardoor er alsnog 477.758 loten verkocht zijn. Ook de baten uit eigen financiële acties van de afdelingen werden negatief beïnvloed door het coronavirus, ruim € 155.000 lager dan begroot en bijna € 330.000 lager dan in 2019. De overige onderdelen van baten particulieren brachten bijna € 750.000 meer op dan begroot. De baten uit nalatenschappen waren bijna € 400.000 hoger dan begroot, de nieuwe fondsenwerving actie "Major Donors" bracht bijna € 190.000 meer op dan begroot en de oktobermailing bijna € 100.000.

2 Baten van bedrijven

(x € 1.000)

	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Bedrijfssponsoring	150	120	425	399
Totaal baten van bedrijven	150	120	425	399

De baten van bedrijven zijn in 2020 ruim € 300.000 lager dan begroot. In de begroting was uitgegaan van bijdrages van bedrijven voor speciale activiteiten die de Zonnebloem in 2020 zou organiseren waaronder vrijheidsmaaltijden en bijzondere vaarten tijdens Sail 2020. Helaas zijn deze activiteiten, als gevolg van het coronavirus, geannuleerd. Naast bijdrages-giften van bedrijven zijn hier ook de maatschappelijk verantwoorde bedrijfsuitjes 'Het Andere Bedrijfsuitje' verantwoord. In 2020 hebben deze alleen in de maanden januari t/m begin maart plaatsgevonden. Er vonden slechts 4 uitjes plaats (2019: 147 uitjes). In de baten zit ruim € 35.000 van klanten van Vattenfall die hun punten gedoneerd hebben aan de Zonnebloem.

3 Baten van loterijorganisaties

(x € 1.000)

	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Baten VriendenLoterij	500	761	1.000	1.224
Totaal baten van loterijorganisaties	500	761	1.000	1.224

Baten van loterijorganisaties hebben uitsluitend betrekking op baten, ontvangsten van de VriendenLoterij. De baten bestaan voor € 550.381 uit geormerkte baten, voor € 200.000 uit ongeormerkte baten en voor € 10.725 uit projectbijdrage. De baten zijn € 239.000 lager dan begroot. Dit wordt deels veroorzaakt doordat wervingsacties, waarvoor budget beschikbaar was, door de VriendenLoterij niet konden worden ingepland waardoor de verwachte groei uitbleef.

4 Baten van subsidies van overheden

(x € 1.000)

	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Subsidie overheid Nationale Vereniging	220	222	210	215
Subsidie #EenKleinGebaar	-	400	-	-
Subsidie overheid Zonnebloemauto	180	12	100	-
Overige overheidssubsidies afdelingen	350	412	350	392
Totaal baten van subsidies van overheden	750	1.046	660	607

In 2020 heeft Nationale Vereniging de Zonnebloem € 222.000 aan instellingssubsidie ontvangen van het Ministerie van VWS. In december 2020 heeft de Zonnebloem € 400.000 ontvangen voor de actie "#EenKleinGebaar". De bijdrage is doorbetaald aan afdelingen en hiermee konden zij onze deelnemers een extra attentie en aandacht geven in deze moeilijke tijd. In 2020 zijn de ontvangen baten m.b.t. subsidie overheid Zonnebloemauto € 88.000 lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat gemeenten minder bereid zijn tot het verstrekken van subsidies voor de Zonnebloemauto dan waar aanvankelijk van werd uitgegaan. Bij de overige baten van subsidies m.b.t. afdelingen van overheden is in 2020 naast de reguliere subsidies ontvangen door afdelingen ook een subsidie van de gemeente Utrecht, groot € 34.000, verantwoord.

5 Baten van andere organisaties zonder winststreven

(x € 1.000)

	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Vermogensfondsen	390	173	775	311
Overige subsidies	-	-	125	15
Totaal baten van andere organisaties zonder winststreven	390	173	900	326

De baten van vermogensfondsen zijn ruim € 725.000 lager dan begroot. Speciale activiteiten, zoals Sail 2020, vrijheidsmaaltijden en bijzondere vaarten, waar vermogensfondsen voor benaderd waren of zouden worden benaderd, werden vanwege het coronavirus geannuleerd. De ontvangen bijdrage van vermogensfondsen heeft voor € 78.000 betrekking op financiering Zonnebloemauto en voor € 78.000 betrekking op het project "Toegankelijkheid" afkomstig van het VSB fonds. In totaal heeft het VSB fonds een bedrag van € 177.000 toegezegd. Vanwege corona is een deel van de bijdrage van VSB fonds, € 99.000 doorgeschoven naar 2021. De baten zijn ook lager dan begroot omdat verwacht werd dat er meer fondsen zouden worden geworven m.b.t. de Zonnebloemauto en "Toegankelijkheid".

6 Baten als tegenprestatie voor de levering van producten

(x€1.000)

	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Verkoop kerstkaarten	250	217	200	169
Giften kerstkaarten	-	23	-	25
	250	240	200	194
Kostprijs verkopen kerstkaartenactie	192	137	195	147
Baten verkoop kerstkaarten	58	103	5	47
Verkoop promotieartikelen	20	3	20	13
Kostprijs verkoop promotieartikelen	15	11	15	16
Baten promotieartikelen	5	-8	5	-3
Verkoop actie-artikelen	-	8	-	55
Kostprijsverkoop actie-artikelen	-	2	-	9
Baten verkoop actie artikelen	-	6	-	46
Totaal baten uit verkoop artikelen	63	101	10	90

De baten verkoop kerstkaarten is bijna € 100.000 hoger dan begroot en ongeveer € 55.000 hoger dan in 2019. Dit wordt veroorzaakt door hogere baten en lagere kosten door kostenbesparingen. Dit door met slimme selecties de juiste mensen te benaderen tegen lagere kosten. Corona heeft bij deze actie in het voordeel gewerkt; mensen blijken graag in deze tijd elkaar een kaartje te sturen om te laten weten dat men aan elkaar denkt. Het negatieve resultaat bij verkoop promotiemateriaal is afkomstig van de afdelingen. Afdelingen zijn in 2020 als gevolg van de coronacrisis niet in staat geweest ingekochte promotieartikelen te verkopen.

7 Overige baten

(x€1.000)

	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Overige baten	39	7	68	77
Totaal overige baten	39	7	68	77

De overige baten hebben hoofdzakelijk betrekking op opbrengst souvenirs en drankopbrengst bij het MPS de Zonnebloem B.V.

8 Voorlichting/bewustmaking, eigen activiteiten

(x € 1.000)

	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Donateursblad	303	306	309	309
Jaarlijkse Campagne	741	592	625	213
Voorlichting en promotie	332	289	375	286
Jaarthema	146	114	141	133
Websites	535	490	435	417
Groepsbezoek	29	17	40	40
Overige activiteiten (onderzoeken)	134	116	147	121
Meerjarenbeleidsplan	105	78	92	126
Overige activiteiten (2020: Sail, 2019: Jubileum)	25	21	167	250
Doorbelasting Indirecte kosten	365	362	355	344
Totaal voorlichting, bewustmaking eigen activiteiten	2.715	2.385	2.686	2.239

De totale kosten van voorlichting/bewustmaking eigen activiteiten zijn ongeveer € 300.000 lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door het annuleren van o.a. Sail 2020 n.a.v. de coronapandemie. Ook de kosten voor voorlichting en promotie zijn ruim € 85.000 lager dan begroot door lagere kosten op bijna alle onderdelen. De kosten van websites zijn € 55.000 hoger door onderhoud, opleveringen van updates en de invloed van lopende ICT gerelateerde projecten. Een deel van deze projecten is door de coronapandemie vervroegd of extra opgepakt.

9 Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding

(x € 1.000)

	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Onderst. vrijw. en afd.	3.064	3.062	2.997	2.777
Hulpmiddelen	-	148	-	-
Deskundigheidsbevordering	287	100	240	170
Bezoekwerk algemeen	100	146	100	86
Nieuwsbrief voor deelnemers	18	6	15	15
Marketing en werving vrijwilligers	340	330	369	329
Marketing gasten en deelnemers	65	68	63	47
Vrijwilligerskaart	53	69	59	68
Tijdschrift Zon (Vrijwilligers)	248	181	216	189
Strategische samenwerkingen	37	48	18	19
Doorbelasting Indirecte kosten	820	850	883	809
Totaal vrijwilligersondersteuning	5.032	5.008	4.960	4.509

De werkelijke kosten van Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteitenbegeleiding zijn bijna conform begroting. In verband met het coronavirus is € 148.000 aan hulpmiddelen (mondkapjes, handgel en ontsmettingsdoekjes) voor de afdelingen aangeschaft. De kosten van deskundigheidsbevordering zijn o.a. door het coronavirus € 140.000 lager dan begroot. In 2020 hebben 89 workshops plaatsgevonden waaraan 988 vrijwilligers hebben deelgenomen. In 2019: 460 workshops waaraan 4.938 vrijwilligers hebben deelgenomen.

10 Vakanties

(x € 1.000)

	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Afdelingsvakanties	988	618	1.401	808
Vaarvakanties exclusief eigen bijdrage gasten	2.979	2.115	3.627	3.581
Eigen bijdrage gasten vaarvakanties	- 1.189	-92	- 2.108	- 2.050
Overige landelijke vakanties	199	8	-	-
Vakantiehuisjes	16	20	15	4
Landelijke- en vaarvakanties algemeen	309	408	451	407
Landelijke- en vaarvakantiegeds	47	45	46	41
Ontvangen zorgbijdrage landelijke- en vaarvakanties	-40	-10	-175	-255
Doorbelasting Indirecte kosten	199	124	235	183
Totaal vakanties	3.508	3.236	3.492	2.719

Vakanties zijn in 2020 niet of beperkt georganiseerd. De bestedingen aan vakanties zijn, als gevolg van het coronavirus ruim € 250.000 lager dan begroot. Ons vakantieschip heeft slechts 2 weken gevaren. De kosten voor de Zonnebloem zijn met name als gevolg van lagere ontvangen eigen bijdragen van gasten, circa € 500.000 hoger dan begroot. De kosten van de afdelingsvakanties zijn ruim € 800.000 lager dan begroot. In 2020 zijn slechts 11 afdelingsvakanties (2 in het 1e kwartaal van 2020 en 9 in september/oktober) georganiseerd voor 155 deelnemers. De Zonnebloem heeft in 2020 daarom slechts € 10.000 (2019: € 255.000) aan zorgbijdragen ontvangen. De Zonnebloem vraagt aan zorginstellingen actief om zorgbijdragen voor de tijdens de vakantie overgenomen zorg.

11 Evenementen

(x € 1.000)

	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Eëndagsactiviteiten klein/Overigedagactiviteiten	2.000	1.552	2.960	2.972
Zonnebloemauto	851	704	769	703
Toegankelijkheid	281	209	324	296
Doorbelasting Indirecte kosten	155	120	150	139
Totaal evenementen	3.287	2.585	4.203	4.110

De kosten van evenementen zijn ruim € 1,6 miljoen lager dan begroot. De kosten van ééndagsactiviteiten klein/overige dagactiviteiten, dit betreft voornamelijk de kosten van de activiteiten georganiseerd door de afdelingen van de Zonnebloem, zijn ruim € 1,4 miljoen lager dan begroot. Door het coronavirus hebben afdelingen hun geplande activiteiten niet of slechts gedeeltelijk kunnen organiseren. De kosten van het project "Toegankelijkheid" zijn € 115.000 lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat door het coronavirus keuringen niet konden plaatsvinden. In 2020 zijn slechts 11 (2019: 31) vrijetijdslocaties gekeurd. Bij de Zonnebloemauto's wordt dit onder andere veroorzaakt door lagere leasekosten als gevolg van latere oplevering en aanpassingen van het leasetarief.

12 Wervingskosten

(x € 1.000)

	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Wervingskosten baten van particulieren	2.955	2.709	2.840	2.425
Wervingskosten baten van bedrijven	164	100	178	155
Wervingskosten baten van loterijorganisaties	155	107	258	155
Wervingskosten baten subsidies van overheden	12	12	11	25
Wervingskosten baten andere organisaties zonder winststreven	60	39	59	69
	3.346	2.967	3.346	2.829
Doorbelasting Indirecte kosten	619	593	601	579
Totaal wervingskosten	3.965	3.560	3.947	3.408

De totale wervingskosten zijn bijna € 400.000 lager dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere wervingskosten baten bij alle onderdelen. Bij wervingskosten baten van particulieren wordt het voornamelijk veroorzaakt doordat acties en activiteiten ten behoeve van loterij (€ 110.000), major donors (€ 90.000) en scheepsmatjes (€ 50.000) geen of beperkte doorgang konden vinden als gevolg van het coronavirus. Een deel van dit budget (€ 160.000) is extra ingezet voor de werving en behoud van donateurs. Bij wervingskosten baten bedrijven zijn de lagere kosten het gevolg van stopzetten van wervingsacties voor MVO activiteiten (het andere bedrijfsuitje). Bij baten van loterijorganisaties had de Vriendenloterij capaciteitsproblemen waardoor slechts een deel van het budget besteed kon worden.

Rentebaten en baten uit beleggingen

(x € 1.000)

	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Baten uit beleggingen				
Dividend	160	139	160	183
Gerealiseerd koersresultaat	80	650	80	191
Ongerealiseerd koersresultaat	80	170	80	1.268
Kosten effectenbeheer	-43	-73	-43	-45
Totale baten uit beleggingen	277	886	277	1.597
Rentebaten uit liquide middelen	11	1	11	1
Totale rentebaten en baten uit beleggingen	288	887	288	1.598

Het werkelijke resultaat van de financiële baten en lasten bedraagt € 887.000 en is hiermee bijna € 600.000 hoger dan begroot. € 650.000 hiervan is gerealiseerd koersresultaat. De rentebaten uit liquide middelen zijn lager dan begroot als gevolg van lagere rentestand dan begroot.

Kostentoerekening

(x € 1.000)

	Begroting 2021	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Salarissen inclusief sociale lasten	5.744	5.131	5.801	5.428
Pensioenpremies	488	376	504	408
Overige personeelskosten (incl. Ondernemingsraad)	423	271	417	348
Reis- en verblijfkosten	318	203	324	326
Totaal personeelskosten	6.973	5.981	7.046	6.510
Waarvan direct toegerekend aan activiteiten	5.732	5.011	5.953	5.513
	1.241	970	1.093	997
Huisvestingskosten	143	132	137	142
Kantoorkosten	1.051	1.163	985	916
Kantoorkosten afdelingen	200	139	200	182
Afschrijvingen	1.195	1.544	1.644	1.676
Kosten bestuur en toezicht	389	252	294	243
Totaal indirecte kosten	4.219	4.200	4.353	4.156

De totale personeelskosten zijn bijna € 1,1 miljoen lager dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat niet alle begrote functies zijn ingevuld, bepaalde vacatures niet of later ingevuld zijn en tijdelijke en aflopende contracten niet verlengd zijn (salarissen incl. sociale lasten € 670.000 lager dan begroot). Het aantal fte is gedaald naar 77,35 fte in 2020 (2019: 84,99). In 2020 was begroot 95,04 fte). De sociale lasten bedragen € 653.535.

De kantoorkosten zijn bijna € 180.000 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door hogere ICT kosten. In de kosten van 2020 is o.a. € 130.000 aan licentiekosten met betrekking tot Salesforce verantwoord. Deze kosten waren niet begroot.

De kosten bestuur en toezicht zijn lager dan begroot. Dit wordt onder andere veroorzaakt door lagere reis- en vergaderkosten omdat vergaderingen digitaal werden georganiseerd. Onder kosten bestuur en toezicht worden ook de onkostenvergoedingen van de bestuursleden verantwoord. In 2020 werd aan de bestuursleden € 236 vergoed. In 2019 was dit € 3.288. Dit is het gevolg van digitaal vergaderen.

In 2020 zijn de volgende bedragen aan accountantskosten ten laste van het resultaat gebracht:

(in €)	Accountants	Overige adviseurs	2020 totaal
Controle van de jaarrekening	68.916	-	68.619
Andere controlewerkzaamheden	17.568	-	17.568
Fiscale advisering	-	39.961	39.961
Andere niet-controlediensten	-	-	-
	86.484	39.961	126.445

5.10 Overzicht directiesalaris

Bezoldiging directie

Naam	M.S.P. Damen	Totaal directie
Functie	directeur	
Dienstverband		
Aard (looptijd)	Onbepaald	
Uren	40	
Part-time percentage	100	
Periode	1/1-31/12	
Bezoldiging (in euro's)		
Jaarinkomen		
- Bruto loon/salaris	126.383	126.383
- Vakantiegeld	10.111	10.111
- Eindejaarsuitkering, 13e/14e maand	-	-
- Variabel jaarinkomen	-	-
Totaal jaarinkomen	136.494	136.494
SV lasten (wg deel)	9.678	9.678
Belastbare vergoedingen/bijtellingsen	7.346	7.346
Pensioenlasten (wg deel)	11.725	11.725
Overige beloningen op termijn	-	-
Uitkeringen beëindiging dienstverband	-	-
Totaal 2020	165.243	165.243
<i>Totaal 2019</i>	<i>161.955</i>	<i>161.955</i>

Het jaarinkomen van het directielid (in loondienst) blijft binnen het maximum van EUR 162.397 (salarisniveau 2020, 1 FTE/12 mnd.) volgens de Regeling beloning directeuren van goede doelen ten behoeve van besturen en raden van toezicht. Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de pensioenlasten, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn samen, blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum per jaar (€ 201.000). Aan het directielid zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

5.11 Toelichting op de kostenverdeling (Model C)

Werkelijk 2020

(x € 1.000)

	Doelstellingen				Kosten		Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
	Voorlichting bewustwording, eigen activiteiten	Vrijwilligersondersteuning, bezoekwerk en activiteiten begeleiding	Vakanties	Evenementen	Wervingskosten	Beheer en administratie			
Uitbesteed werk	-	1.939	1.061	2.065	2.029	-	7.094	8.309	6.867
Publiciteit en communicatie	1.317	139	-	-	-	-	1.456	1.740	1.409
Personeelskosten	750	2.155	1.206	414	1.084	372	5.981	7.046	6.510
Huisvestingskosten	15	17	16	6	32	46	132	137	142
Kantoorkosten	179	417	107	24	227	209	1.163	985	916
Kantoorkosten afdelingen	7	35	7	62	28	-	139	200	182
Afschrijvingen en rente	117	306	839	14	160	108	1.544	1.644	1.676
Kosten bestuur en toezicht	-	-	-	-	-	252	252	294	243
	2.385	5.008	3.236	2.585	3.560	987	17.761	20.355	17.945

Dit overzicht geeft weer hoe de kosten zijn verdeeld over de doelstelling, de werving baten en beheer en administratie.

Onder uitbesteed werk en publiciteit en communicatie worden de bestedingen (excl. personeelskosten) weergegeven die direct aan de realisatie van de doelstellingen en de werving van de baten worden toegerekend.

De personeelskosten bestaan uit kosten die direct worden toegerekend aan de doelstellingen en werving baten en uit de kosten die indirect worden toegerekend aan de realisatie van de doelstelling of de werving van baten. De indirecte kosten worden op basis van verdeelsleutels toegerekend aan de doelstelling, werving baten en kosten beheer en administratie.

De overige kosten betreffen indirecte kosten die op basis van een verdeelsleutel worden toegerekend aan de doelstelling, werving baten en kosten beheer en administratie. Per kostensoort worden de verdeelsleutels hieronder toegelicht.

De indirecte personeelskosten worden naar rato verdeeld over de doelstellingen, werving baten en beheer en administratie. Als basis wordt de totale loonsom per afdeling genomen. De loonsom van Directie, Planning & Control en Ondersteunende Processen wordt daarbij voor 100% toegerekend aan beheer en administratie.

De huisvestingskosten worden op basis van de ingebruik zijnde m2 per afdeling verdeeld over de doelstellingen, fondsenwerving en beheer en administratie. De m2 die ingebruik zijn bij de Directie, Planning & Control en Ondersteunende Processen worden volledig toegerekend aan beheer en administratie.

De kantoorkosten worden toegerekend op basis van het aantal werkplekken dat een afdeling in gebruik heeft. Hierbij geldt het aantal werkplekken van Directie, Planning & Control en Ondersteunende Processen als basis voor het aandeel van de kosten van beheer en administratie.

De kantoorkosten afdelingen worden volgens een vastgestelde verdeelsleutel verdeeld over doelstelling en fondsenwerving. Dit omdat de afdelingen 100% bezig zijn met het Zonnebloemwerk.

De afschrijvingskosten die direct verband houden met een doelstelling of eigen fondsenwerving worden hieraan toegerekend. Afschrijvingskosten zoals pand en kantoorinventaris worden conform de verdeelsleutel bij resp. huisvestingskosten en kantoorkosten toegerekend aan de doelstelling, eigen fondsenwerving en beheer en administratie.

De kosten van bestuur en toezicht zijn 100% kosten beheer en administratie.

5.12 Overige toelichtingen

Beloning directie

Het Nationaal Bestuur heeft het beloningsbeleid, de hoogte van het directiesalaris en de hoogte van andere beloningscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. Bij de bepaling van het beloningsbeleid en de vaststelling van het salaris volgt de Zonnebloem de Adviesregeling Beloning Directeuren van Goede Doelen van Goede Doelen Nederland en de Code Wijffels.

Deze regeling geeft met zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. Na weging door het bestuur is de functie van directeur van de Zonnebloem ingedeeld in functiegroep J van de zogenoemde BSD-score met een minimaal jaarinkomen van € 140.781 en een maximaal jaarinkomen van € 162.397 (salarisniveau 2020). In de praktijk vindt beloning plaats conform functiegroep I. Het werkelijke jaarinkomen van directeur M.S.P. Damen (1 fte/12 maanden) bedroeg over 2020 € 136.494. De beloning blijft daarmee onder de maximumgrens van de functiegroep I.

De hoogte en samenstelling van de beloning worden in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten. Naast het jaarinkomen maken ook betaalde sociale verzekerings- en pensioenpremies en belaste vergoedingen deel uit van het salaris.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na de balansdatum.

Ondertekening van de jaarrekening

Nationaal Bestuur Nationale Vereniging de Zonnebloem

19 mei 2021

G.J.M Barnasconi,

W. Kalkman

A.M.E. Kil- Albersen

W.E. Wallinga

C.P.M Schilte

B.S. Knip

J.A. Timmermans

C.M. Apeldoorn

Hoofdstuk 6

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de Nationale Ledenvergadering van Nationale Vereniging de Zonnebloem

De in dit verslag in hoofdstuk 5 opgenomen samengevatte jaarrekening 2020, bestaande uit de samengevatte geconsolideerde balans per 31 december 2020, de samengevatte geconsolideerde staat van baten en lasten over 2020 en het samengevatte geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2020 met bijbehorende toelichtingen, is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening 2020 van Nationale Vereniging de Zonnebloem. Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij die jaarrekening in onze controleverklaring van 11 juni 2021. Desbetreffende jaarrekening en deze samenvatting daarvan, bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 11 juni 2021.

De samengevatte jaarrekening 2020 bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van Richtlijn 650 voor fondsenwervende organisaties van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving. Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening 2020 kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening 2020 van Nationale Vereniging de Zonnebloem.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van de vereniging is verantwoordelijk voor het opstellen van een samenvatting van de gecontroleerde jaarrekening 2020 in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in paragrafen 5.4, 5.5, 5.6 en 5.7 van de toelichting.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de samengevatte jaarrekening 2020 op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands Recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810, "Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten".

Oordeel

Naar ons oordeel is de samengevatte jaarrekening 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening 2020 van Nationale Vereniging de Zonnebloem en in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in paragrafen 5.4, 5.5, 5.6 en 5.7 van de toelichting.

Den Haag, 11 juni 2021

Deloitte Accountants B.V.

Paraaf voor identificatiedoeleinden:

drs. V.W.J.A. van Stijn RA MGA